

BESPIKS BEVÜRESODIK SÄKÄDAS PÜKAVIK VOLAPÜKAVA.

Bukül balid (de 2015 jü 2018).

Ninädalised.

Bespiks säkas de el , <i>Danny Zhang'</i>	4
1 (2015, febul, 12)	4
2 (2015, febul, 15)	11
3 (2016, setul, 26).....	16
4 (2016, tobul, 1)	17
5 (2016, tobul, 1)	18
6 (2016, tobul, 4)	19
7 (2016, tobul, 6)	21
8 (2016, tobul, 7)	23
9 (2016, tobul, 10)	25
10 (2016, tobul, 14)	26
11 (2016, tobul, 15)	27
12 (2016, tobul, 17)	29
13 (2016, tobul, 22)	32
14 (2016, tobul, 23)	34
15 (2016, tobul, 25)	38
16 (2016, tobul, 25)	39
17 (2016, tobul, 26)	40
18 (2016, tobul, 29)	43
19 (2016, tobul, 30)	44
20 (2016, novul, 1).....	46
21 (2016, novul, 10).....	47
22 (2016, novul, 16).....	48
23 (2016, novul, 24).....	49
24 (2016, novul, 25).....	52
25 (2016, novul, 28).....	53
26 (2016, novul, 29).....	56
27 (2016, dekul, 3).....	58
28 (2016, dekul, 6).....	60
29 (2016, dekul, 11).....	63
30 (2016, dekul, 18).....	64
31 (2016, dekul, 25).....	65
32 (2017, yanul, 11).....	67
33 (2017, yanul, 13).....	71

34 (2017, yanul, 18)	73
35 (2017, yanul, 28)	75
36 (2017, febul, 14)	76
37 (2017, febul, 16)	78
38 (2017, febul, 17)	80
39 (2017, febul, 19)	88
40 (2017, febul, 21)	90
41 (2017, febul, 24)	93
42 (2017, febul, 26)	96
43 (2017, mäzul, 5)	100
44 (2017, mäzul, 11)	104
45 (2017, mäzul, 14)	112
46 (2017, mäzul, 15)	117
47 (de 2017, mayul, 3 jü 2017, gustul, 12)	120
48 (2017, mayul, 14)	138
49 (2017, mayul, 25)	140
50 (2017, mayul, 27)	141
51 (2017, yunul, 1)	142
52 (2017, yunul, 11)	143
53 (2017, yunul, 19)	146
54 (2017, yunul, 26)	150
55 (2017, yunul, 26)	152
56 (2017, yulul, 14)	154
57 (2017, gustul, 3)	155
58 (2017, dekul, 18)	156
59 (2018, yanul, 13)	157
60 (2018, mäzul, 22)	160
Säks fa kadäm pebejäföls	161
Tatanems anik (2015, gustul)	161
Vöds anik (2016, yulul, 22)	163
Vöds sümik (2016, gustul, 25)	164
Vöds me el ,h' primöls (2016, gustul, 31)	167
Vöds: logodön, leud < e votiks (2016, setul, 26)	169
Küpedots anik tefü „Spikotamalärnods pro Spanyänapükans”	170
Küpedots anik tefü „Tidodem pro Svedänans”	175
Bespiks säkäs de el ,Emmanuel Wald'	183
1 (2015, dekul, 9)	183
2 (2016, yanul, 14)	183
3 (2016, yulul, 6)	185

4 (2016, setul, 2)	186
5 (2016, tobul, 10)	187
6 (2018, mayul, 14)	188
7 (2018, yulul, 19)	189

Brefods.

DZ = ,Danny Zhang'.

HP = ,Hermann Philipps'.

Sh. = ,Shido Morozof'.

Bespiks säkas de el ,Danny Zhang'.

1 (2015, febul, 12).

DZ:

I'm a little bit confused... In old Volapük we regard every noun (except ji-) as masculine so that we say "It is a house" as "binom dom". However, do we say it as "binon dom" in modern Volapük? Also I would like to know what "od" and "oy" mean in modern Volapük. Finally, I noticed that in modern Volapük we no longer say "balsetel" or "lilädon" but "degtel" and "lärnön", also "löfobsok" has become "löfobs okis". I would like to know if it is alright to keep saying those words in modern Volapük? Or have they been totally abolished? Thank you!

DZ:

I personally think there is something strange in old Volapük as its polite form for "thou" is ons, which I can not even understand how it conjugates...

DZ:

*lilädon for reidön.

HP:

Today, the valid form of Volapük is the Volapük as reformed by Arie de Jong around 1930. It has completely replaced old Volapük. You must not mix the two versions. Otherwise great confusion would ensue. So, if you wish to learn an older form of Volapük, you should learn it thoroughly from, say, Sprague's "Handbook of Volapük" and totally disregard modern Volapük.

However, even J. M. Schleyer continued to modify this old Volapük till his death. This is not generally known as Volapük was virtually forgotten around 1900.

Arie de Jong reshaped Volapük, picking up many modifications by J. M. Schleyer and streamlining the whole language.

Schleyer's version of Volapük contained a large number of oddities taken from his German mother tongue. One of these was the "ons" as a polite address (third person plural for polite second person singular).

The bulk of de Jong's proposals was officially accepted by the Volapük academy and the Cifal at around 1930.

Old grammatical and lexical constructions should NOT be used in modern Volapük.

"Od" and "oy":

The "od" means "each other / one another": yufons odi = they help each other (two persons); yufons odis = they help each other (more than two people). "Od" is NOT used as a personal verb ending.

The "oy" is a personal verb ending indicating one or more undefined persons. There is no direct English counterpart:

sagoy = they say / it is said / one says.

The impersonal "it":

It is a house = binos dom;

reinos = it rains.

The old Volapük forms "balsetel (now 'degtel', lilädon [now 'reidön'], lenadön [now 'lärnön'])" cannot be used in modern Volapük.

As you can see, it's either one or the other -- never mixed.

DZ:

That really makes sense! Thank you!

HP:

Danny Zhang asked:

When should we use "os" instead of "on"? Is there any phrases or clauses need to use os (I.e. Infinitive?) like Esperanto? For example, "it is good to read" -> "binos gudik reidön"?

Is it "atos binos" or "atos binon"? And I suppose "at" is used with a noun while "atos" is used individually?

Answers:

In Volapük a confusion can easily arise through the fact, that "os" as a pronoun means "it" in a more general way. Example

"The Greek want money but won't pay it back. We don't like it." = "Grikäns vipobs moni, ab no vilons gepelön ONI. No plidobs OSI."

Here the "oni" refers to a real, tangible thing: MONEY, while the "OSI" does not refer to a tangible object but a situation. So, the "os" as a personal pronoun can be used like any noun.

"It is good to read" = "Binos gudik ad reidön". The "ad" is omitted only if the verb is an auxiliary one such as "can, must, will", etc. This is very much like in English.

--

As a verb ending, however, "-os" indicates that there is NO subject at all, as in "it rains".

So "Atos binos" is wrong in modern Volapük, because here we do in fact have a grammatical subject ("atos"). The correct form is "atos binon".

As to the difference between "at" and "atos", you're right, but often the "at" is also used independently if the associated noun was mentioned before. Elogol-li buki redik oba? - Si! elogob ati = Have you seen my red book? - Yes, I've seen this one (mentioned by you).

DZ:

Atos binon dom obik.

Dom kinik binon-li gudik?

Kisi reidom-li?

Are the sentences above all correct?

And when we want to say "who reads the book", and we don't know if that is a man or a woman, should we use kim or kin? Thank you!

DZ:

For "to read (reading) books is good", is that " reidön bukis binon gudik"?

HP:

Your phrases are correct.

If we don't know the gender of a person, or if an expression can refer to females and/or males, then "-on" is used. As opposed to old Volapük, modern Volapük does not have a male bias.

DZ:

Thank you! What about the sentence above?

HP:

To be on the safe side, I would not use English-type wordings. We want to express things clearly, so I would very much prefer:

Binos gudik ad reidön bukis, or in more compact Volapük:
Gudos ad reidön bukis.

These are subtleties which are not very clearly defined in Volapük grammars. If the verb is the first word in such sentences, the ending -os would normally apply like in English "It is good ...".

If the verb follows the subject matter then "-on" would be more fitting.

DZ:

Ok. Thank you!

DZ:

And, is that "which is your house" or "which house is yours" "kis binon dom oli?" or "Dom kinik binon oli?" Thanks!

DZ:

*binon-li.

HP:

Correct -- plus the -li !

The sun is shining. I just have to go for a walk.

DZ:

Thank you!

DZ:

Wait... Then "whose (undefined gender) book you are reading" is the same as "which book you are reading"? Bukis kina reidol-li? As undefined gender is expressed by kin?

HP:

Interesting question, and I was briefly flabbergasted.

But then things sorted themselves out:

buk kinik? = which book?

buk kina? = book of whom?

It is the personal pronouns, only, that can be used in the genitive case to replace a possessive pronoun.

DZ:

So, as a result:

Kim who? (Which man)?

Kif who? (Which woman)?

Kin who? (Undefined gender)

Kis what?

Kimik which (m.)?

Kifik which (f.)?

Kinik which (n.)?
 Am I right? But then we don't need Kisik.
 Thank you!

DZ:

And so as for the sentence "What is good" it would be "Kis binon-li gudik?"?

HP:

(1) Arie de Jong explained the use of "kisik" in his "Gramat Volapüka".

The "kisik" asks for a more detailed description of something. "Buk kisik?" would not only ask for the book as such but also for its appearance, design, purpose etc.

But you are still right: The word "kisik" was in fact never used outside his grammar. It would be far more logical to ask the question more precisely: buk kisotik binon buk at? = What sort of a book is this one?

(2) Kis binon-li gudik? is correct.

DZ:

I see. So Kisik is actually not able to translate exactly into other languages (depends on the whole paragraph?)

And I tried to make a few sentences using those words:

Kis binol-li buk? What is a book?

Bukis kinik reidor-li? Which books are you reading?

Kimes spikor-li Volapüki? To which men you speak Volapük?

Bukis kima reidor-li? Whose (of whom) books are you reading?

Are these all correct? Thank you!

DZ:

*binon-li.

HP:

All correct, well done! 😊

DZ:

Thank you'

DZ:

Last question for this section: we often start a question by masculine or by neutral? As I thinks we use neutral for undefined gender. I.e. Buks kina?

HP:

Sorry, I don't understand your question.

Pardolös! No suemob säki oli.

DZ:

And also just to make sure, "it is mine" is "binos obik" or "binos oba", isn't it? Do we have words for like mine, yours, etc. in Volapük?

DZ:

Actually it is because that I saw "kin" means "what" but not "who" in the dictionary. I originally thought ONLY "kis" means "what", while "kin" is only used for when we have indefinite PEOPLE to ask and it should be translated into "who". I'm a little bit confused on those two words now... Am I right that "kin" is only used as

indefinite "who" (like "Kin reidon-li buki obik?")? Because I can't even find a case that we should use "kin" but not "kis" while it means "what". Thank you!

HP:

A difficult subject. The verb "binön" = "to be" has vastly diverging meanings in most European languages, and Volapük has faithfully copied the problems associated with this ambiguity.

Generally it can be said that the verb ending "-os" does never refer to a concrete object. So, if the subject matter is a book, then you could not say "*binos redik". It should be "binon redik". The same holds true if the ownership of a book is discussed, so "binon obik / oba" would be correct.

If things are more general, as in "it's a fine day" then you would have to say: "binos del jönik". But you could also say: "del binon jönik", and consequently you would not be rebuked if you said: "binon del jönik". But unfortunately things are not really so simple because of the ambiguity of "binön". I found phrases such as "binos ob" = it is me. In this particular case the disciples of Jesus were afraid because they unexpectedly saw a person appearing amongst them. Jesus calms them by saying: "don't be afraid, it is I". He refers to a situation rather than to his person. Let's assume that you are looking at a corpse, and suddenly you realise that you are out of your body, then you could say, referring to the corpse: "ag! binon ob." Perhaps you can feel the slight difference in meaning of the "binön" in these two cases.

There are no special words for English "mine" or "yours" because the possessive pronouns obik, olik are quite sufficient.

I shall answer your other question in another message,

HP:

The ambiguity of "to be":

The corpse is -

- 1) -- (existence, as in "to be or not to be")
- 2) pale (a characteristic)
- 3) on the table (a location)
- 4) my uncle's wife (an identity)
- 5) supposed to be buried (a verbal clause)

As to "kin" and "kis":

Your dictionary is incomplete.

Arie de Jong's "Wörterbuch der Weltsprache" has:

kim? kif? kin? kis? = wer? was? (who? what?)

Another remark about "... is mine", etc.

Although it is possible to try to imitate the English usage, it would be better to desist from it in this case. Better say: "At(os) binon buk obik".

And, did I mention it already? The meaning of the ending -os, attached to adjectives or pronouns, must not be mixed up with the meaning of -os attached to verbs.

DZ:

But then "it is a house" would become "binon dom"? or "binos dom"? Or is that only for adjectives and pronouns?

DZ:

As for "kis" and "kin", is there any case we use "kin" as "what"? And if, I have just found a book, but I don't know whose book it is, then should I ask "buk kina binon-li?" or "buk kima"? Thank you very much for your explanation!

DZ:

And finally, if I want to say "It pleased her that you come", is that "-os" or"-on"?

HP:

Your first question: Obviously, if you don't know the sex of the book owner, you would always use "kina". In modern Volapük, "kima" is for males only.

In old Volapük, male forms were supposed to include females, too.

Your second question: None.

A Volapükist should not try to translate English wordings literally.

Rather he or she should know which words are available in Volapük and how these are used.

The above English sentence should be analysed as to its meaning, and this meaning then should be clothed in a Volapük wording.

Supposing that you meant to express something like: "She was glad to hear that you will be coming", the correct Volapük counterpart would be:

"Efredof, das okömol."

DZ:

I see. However, is there any case we use "kin" as "what?" but not "who"? I think "kis" should always be used here...

DZ:

And also I think your explanation about "-os" is only for adjectives and pronouns right? (i.e. it is a house is still "binos dom?")

DZ:

You are right. It indeed shouldn't bother a lot. I think what I need is to read more in Volapük, so I might be able to "feel" the sense of it. Thank you very much and my apologies for bothering you!

HP:

Yes, "kin" is also used for "what", e.g. Is dabinons doms mödik. Sagolös obe: Kin onas binon-li redik? = Here are many houses. Tell me, which is of them is the red one.

Here we use "kin" because we are referring to a specific thing.

"Kis" would be used in a more general linguistic situation, e.g. Kis, diabö! binon-li atos? O! te binos dom! = What the hell is this? Oh, it's just a house.

As I have explained earlier:

IT ALL DEPENDS ON THE CONTEXT

On the whole, you won't be much wrong with using "kis binon ..." and "binos ..."

Such subtleties are of little concern for a Volapük beginner. You should try to read a number of Volapük texts to see when was used what. You should not lose yourself in grammatical hairsplitting.

You can find a lot of such texts at:

http://wikisource.org/wiki/Volapükagased_pro_Nedänapükans.

HP:

Ah, a matter of crossing messages.

DZ:

Yes. I feel exactly the same. Sorry for bothering so long! ---Indeed!

HP:

Thank you very much for your participation in this Facebook group. Your questions have in fact caused me to investigate some Volapük matters more deeply. Alas, Volapük nowadays is a sort of "glass bead game" -- unnecessary but intellectually challenging to some people. Volapük features a number of grammatical and lexical attributes which often are not easy to explain and which make Volapük somewhat difficult to learn. In some areas, Volapük is more difficult even than a natural language.

Have a good trip, and don't hesitate to contact me by ordinary email.

Hermann

2 (2015, febul, 15).**HP:**

Danny Zhang is now back to Beijing and can no longer access Facebook. But we are in touch through email. He has asked a number of questions which will be published and answered both here and by direct email to him.

1. Is "these sheep are the youngest" "jips ats binons yuniküns"? Do I need to change "at" to "ats" and "yunikün" to "yuniküns"? And how does those two words (at/ats, yunikün) have their declensions? I.e. How to say "Did you see these books?"?

Answer:

--> "Jips at binons yuniküns".

After a noun in the plural, adjectives, pronouns and numbers are used without the plural -s. If, however, there is some other word between the noun and the adjective, etc. the plural -s must be used --> Jips vemo jöniks ats binons yuniküns (or better: Jips at vemo jöniks binons yuniküns). An adjective after "binons" always carries the plural -s if the associated noun is in the plural. Declension is handled in the same way: Elogol-li bukis at? – Elogol-li bukis at vemo jönikis?

To be contd.

HP:

More questions from Danny, and the answers:

2. How to use adjectives individually? For example: "you have two children and I have three" "Here is yours". Do we need to regard the adjs as nouns here and have their declensions?

Answer:

This is handled as in (1) above.

--> Labol cilis tel ed ob labob kilis -- (or: cilis kil, for more clarity).

--> Ekö! olík -- (or for more clarity: Ekö! [noun] olík).

3. How to explain the idea of " This sheep is better than that" and "This sheep is the best in the whole group"?

Answer:

--> Jip at binon gudikum ka [jip] et.

--> Jip at binon gudikün grupa lölik (or: in grup lölik).

Generally, you should rather repeat the noun instead of having it floating around as a bodyless thought.

HP:

And more questions from Danny:

4. Do we use "kitimo" or "ven" in the sentence "I don't know when she will come."?

Answer:

--> No sevob, kitimo okömof.

The "ven" means: "at a / the time, when something else is the case": "Vobob, ven litos" = I work, when there is light.

---

5. How to say "Let the boy come"?

Answer:

This phrase is ambiguous.

a) An order: Hipul kömomöd! = The boy shall come!

- b) A plea: Hipul kömomös! = The boy may come, please.
- c) A permit: Letolös hipuli! = Admit the boy!
- d) A request not to prevent something: leadolsös kömön hipuli! = Don't prevent the boy from coming.

As you can see, Volapük tends to be rather precise whereas English is rather ambiguous. But the context will assist speakers of English.

HP:

More questions by Danny:

- 6. Is -os a suffix for impersonal verbs (like nifön) only?

Answer:

No, it can always be used where English has an impersonal "it".

Examples: Jinos, das ... = it seems that ... (e.g. ... he is drunk)

Jöños, das ... = it's nice that ... (e.g. ... you're here)

Bados, das ... = it's bad that ... (e.g. ... you killed your husband)

etc.

- 7. Why it is "El 'Paparazzo' visitom vomi"? I think it should be hiel.

Answer:

The hi- or ji- are not necessary if the sex of the person is already known. These prefixes are merely supposed to make matters clearer than they might otherwise be. The "el" is used as a carrier of declension and number information in the case of non-Volapük words or expressions which cannot be declined as such: "Slopan ela Esperanto no suemon eli "menefe bal püki bal" = An adherent of Esperanto does not understand "menefe bal püki bal".

HP:

Yet more questions:

- 8. Do we explain the idea of "like doing" "start to do" and "finish doing" by only add infinitive without "ad" (like vilön)?

Answer:

to like doing = löfilön ad dunön;

to start to do = primön ad dunön;

to finish doing = fidunön (to complete sth.), finükön bosi (to end sth.), finükön ad dunön.

The "ad" is used with all verbs except a small number of "dependent" verbs (verbs which require another verb to form a complete verbal expression) such as kanön, dalön, leadön, koedön, büedön, bleibön, klülädön, jinön, and a few others which at the moment I don't remember.

-
- 9. What's the difference between ad and lü?

Answer:

"Lü" indicates a locational direction while "ad" implies a purpose or result

-
- 10. How to say "from where?" and "to where?"

Answer:

from where? = kiöpao?, and also, but used rarely: kipladao? kitopao?

to where? = kiöpio?, and also, but used rarely: kipladio? = from what place?, kitopio? = from what location?

The adverbial endings “-ao” and “-io” are occasionally also used with nouns: sülio = heavenward; sülao = from heaven. In such cases the direction is not really of a downright geographical nature, e.g. in "going to war", "to the bitter end", and the like.

HP:

And even more answers (but this completes Danny's list of questions):

11. Does "kel" need to have declensions? And do we need to change it to "hikel" and "jikel" when it means someone?

Answer:

Yes to the first question:

Buk, keli ereidob = a book that I have read.

No to the second question:

As with "jiel" and "hiel" these prefixes are not needed unless you desire to clarify that somebody is female or male to avoid confusion, e.g. "hiel Leslie" (as this usually female first name sometimes is also used for males).

-----
12. What is the difference between "kü" and "ven"?

Answer:

"Kü" is a correlative conjunction: I so ojenos tü del, kü Son mena opubom = It will so happen also, when the Son of man will appear.

Here a certain time is identified. "Kü" always requires another temporal indication to which it refers.

"Ven" indicates that two different things are happening at the same time, sometimes one thing depending on the other:

a) Ven älogoms steli, äfredoms mu vemo = when they saw the star, they were mightily pleased. Here the star also is the cause of their pleasure

b) Ebo ven ävilom reidön buki, flen oka äkönöm ini cem = Just when he wanted to read a book, his friend entered the room. Here the desire to read a book is not related to the coming of his friend.

-----
13. Finally, how to say "I invite him to join us"?

Answer:

No context. The English "to join" can mean all sorts of things.

Are you (a) looking for followers of your secret society? (b) Do you invite him to cooperate in something? (c) Are you, as a group, planning a journey, asking him to travel with you?

Vüdob omi ad ...

- (a) slopikön obis;
- (b) kevobön ko obs;
- (c) kekönömön ko obs.

It is not a good idea to start from an English text. A good Volapük author does not think English but Volapük. Or at least the exact meaning of an English sentence should first be clarified in one's thinking. This is true for all translations from foreign languages.

HP (2015, febul, 19):

Our sedulous friend Danny Zhang, now in Beijing and shut off from Facebook, has sent some more questions.

1. When shall we use predicative case? I only know that it should be used in "I painted the wall red", but do we use it in "I elected him the president" or "I saw him running" like Esperanto?

Answer

(1) The "predicative case" was just a suggestion by Arie de Jong 80 years ago. It was NEVER used by anybody. So just forget about it. There are other and very simple ways to express those notions:

- (a) I painted the wall red = Äredükob völi;
  - (b) I elected him president = Edavälob omi presidani / edavälob omi ad / as presidan -- (in this case we have a "värb loveädik nemirik" = transitive verb with two direct objects).
  - (c) I saw him running = Eloegob rönön omi -- (in this case we have a "värb sekidik" = a dependent verb / a verb which requires a second verb in the infinitive to form a complete verbal expression).
-

(2a) Do we have infinitives for passive verbs? Or I have to say like "Sötoy reidön bukis at" for "the book should be read"?

(2b) And do we even have tenses on infinitives? (Like elogön)?

Answer

(2a) Yes, you can form passive infinitives from transitive verbs:
Buks at sötöns pareidön / poreidön.

(2b) And, yes, you can form infinitives with a tense:
elogön = to have seen; elöfön = to have loved.

---

(3) How to express an exclamatory sentence like "What a fool I am!"
"How foolish I am!"?

Answer

(3) What a fool I am! = Stupan kion binob! -- or
How foolish I am! = Kio stupik binob!

---

(4) Can we express the idea "at somewhere" by just change a noun to an adverb?
i.e. jul->julo, Tsyinän->Tsyinäno.

Answer

(4) No. The adverb will always mean something like "with reference to", "with regard to". "-wise", "in terms of", etc.

(5a) How to express "What kind of? (both relative and interrogative)"

(5b) "not yet" "(have) just"?

Answer

(5a) ~ kisotik? Buk kisotik binon-li? = what kind of book is it?

I don't see any application for "what kind of" as a relative pronoun expression.

Perhaps: Reidof buki, kela sot nu binon pöpedik = she is reading a book the sort of which now is popular.

(5b) not yet = no nog;

(have) just = anu / ebo anu.

---

(6) How to express "The more books you read, the cleverer you will be"?

Answer

(6) Plü reidol bukis, plü obinol visedik.

Fascinating, isn't it = Jänälik, vo-li?

Shipton:

Thanks very much, this has cleared up a lot of stuff which I've always been unsure about

HP:

Liedo maters veütikün dö Volapük te dabinons in Deutänapük ud igo Nedänapük, e klüliko in Volapük (as sam: "Gramat Volapüka").

Unfortunately the most important materials about Volapük only exist in the German and Dutch languages, and of course in Volapük, e.g. "Gramat Volapüka".

Shipton:

Would you recommend "Gramat Volapüka? I was considering buying it sometime

HP:

It is indispensable for anyone who really wishes to study Volapük in detail.

But there are some drawbacks:

(1) For understanding it, a good knowledge of Volapük plus a comprehensive dictionary is required.

(2) It also has to be noted that a large part of this book contains things that must be considered irrelevant today such as many pages of a complicated phonetic script for different natural languages, and many more pages full of Volapük names for chemical compounds which are of no practical use, today.

(3) There are some aspects in this grammar which were never actually used.

(4) It is not a really complete grammar. Many things remain unclear. These have to be cleared up by studying Volapük texts from Volapükists around Arie de Jong. I have already mentioned some 300 texts which were published in "Volapükagased pro Nedänapükans":

http://wikisource.org/wiki/Volapükagased_pro_Nedänapükans

Unfortunately the bulk of later Volapük texts by some English speaking authors is not very helpful as their Volapük is faulty and unreliable, alas!

On the whole, "Gramat Volapüka" is useful for understanding much more about Volapük than would otherwise be possible. So buy it anyway but don't be too disappointed if you find that it is -- at first and second sight -- almost incomprehensible to you.

3 (2016, setul, 26).**DZ:**

Ekö! vöd nitedik in vödabuk fa ,de Jong'.

leud = Lloyd.

El ,Lloyd' binon nem eka, vo-li?

Sh.:

Cedob, das hiel 'Arie de Jong' ätikom dö nogan seimik, eli 'Lloyd' teföl, as sam: 'Lloyd's Register'. Ye dotob ed enu elovesedob säki nitedik at kadäme.

DZ:

Danö! o Shido löfik! Baicedob ko ol, das vöd at sinifon bosi tefü el ,Lloyd', ab sinifs mögik mödons.

4 (2016, töbul, 1).**DZ:**

Jinos, das dabinons vöds leigik tel sinifü els „Hg“. -> hidrargin, märkurin. Sinifs onsik bai vödabuk hiela ,de Jong' binons dientifiks. Vo difons-li? Ba vöd: märkurin < binon-la bosilo bapik? Danö!

Sh.:

Vöds bofik jinons leigasinifiks. Ye te “hidrargin” binon nem calöfik lömina pö kiemavans. Ba if binoböv lalkiman, tän geboböv eli “märkurin” in vobots obik dö dacein metala alik ad gold. Ba dido el “hidrargin” binon vöd penamapükik, ed el “märkurin” kosädapükik.

5 (2016, tobul, 1).**DZ:**

Jinos, das in Volapük vöd: fenig < sinifon noe makazimi Deutänik, abi könädamafi smalikün in valem (samo ,penny' Linglänapüko u ,文' in tsyin . Logolös: 26. Vö! sagob ole: No osegolol se fanäbög, büä upelol fenigi lätik. < „Gospuls Fol". In motapüks olsik dabinons-li i vöds somik?

Sh.:

Ma diatek nulik pro Rusänapükans, el "fenig" baiädon ko vöds: 'polushka' (könäd Vöna-Rusänik mö kopek foldil bal), 'ljepta' (könäd Vöna-Grikänik).

DZ:

Kionitedik binos!

6 (2016, tobul, 4).**DZ:**

O Volapükans löfik! Jinos, das hiel ,de Jong' ägebom vödis distik in dabükots difik pro sinif leigik. Küpälolsös vödis: „mamut/mamat, lolig/lolik”, begö!

mamatatut = Mammutzahn (9)

mamut = Mammut

lolig (,lolium temulentum' lat.) = Lolch (9)

lolik (,lolium temulentum' lat.) = Schwindelhafer, Flугhafer (15)

Binons-li te bükapöks?

I logolös poyümotis(?): =iän, =oat.

mäloat = Sextole (15)

kiloat = Triole (15)

I: Preusän, Lofüda=Preusiän, e r.

Kanoy-li lecedön onis poyümotis, do in „Gramat Volapüka” neai pamäniotons?

Danö!

HP:

Els "mamatatut" e "lolik" bo binons bükapök tefädo pöl ela Adj.

-> mamutatut

-> lolig: i labobs vödi: loligayeb.

El -iän malon provini, el -än malon neti u läni. Lofüda-Preusiän äbinon provin Deutäna jü fin volakriga telid.

"Leerboek der Wereldtaal", pad: 30:

--

Zoo hebben de namen der landen als karakteristieken uitgang -än, die van provincies -iän, van eilanden -eän, van eilandgroepen -uäns, van de oceanen -ean, van de werelddeelen -op, en van de windstreken -üd.

--

Tefü els näloot e kiloat cedob, das mutoy lecedön onis pedefomölis de ladvärbs:

kilo = 'in sets of three', nälo = 'in sets of six'

sa poyümot -at, kel malon balati.

DZ:

Danö! o Hermann stimik!

Sh.:

Vilob penön nog bosi dö "iän": poyümot sonemik. Do vöds anik padistidons me finots "-iän, -än" (Saxän, Saxyän, Preusän, Preusiän, igo pär nemas pro topäds vero distiks, sevabo: Galizän slavik e Galiziän Spänyänik), el "-än" neföro pälenyümön len stämäd livik e sekü atos muton palecedön dil nedeteilovik stämädas. Ye dotob, vio distidoy sinifis vödas: "Preusän, Preusiän", e sümikas. Kisi el 'Arie de Jong' ädanemomli provini? Seimüpo äbinons-li calöfiko Bosniän, Galiziän provins? Bayän, Dazän e Nolüda-Brabän no binons-li provins? Plago el "än" binon kaladafinot e poyümot noe länas (Fransän, reigän), abi topädas (Sibirän, Jampän, vesüdän) e ziläkas (Lalsasän, Piemontän, bijopän). No suemob, kikodo bevoban Volapüka esludom ad kipedön finoti: "iän".

DZ:

Ba el ,Bayän' in vödabuk sinifon-la oni:
https://en.wikipedia.org/wiki/Kingdom_of_Bavaria

DZ:

e so vöds votik tefü Deutän (as bal regänas(?) in Preusän).

HP:

Do ömna dins at fümo binons boso bisariks, kanob mäniötön, das jenöfo Preusän < ettimo ädabinon as tat u län nesekidik, kel älalon provini: Preusiän. Logolsös eli https://en.wikipedia.org/wiki/Province_of_Prussia.

DZ:

Ag! no igo enolob provini at. Danö!

Sh.:

Ba sinif tuvemo liegöfik vöda: "län" (e tefädo kaladafinota "än") kofudükön obi, bi län (Rusänapüko: 'strana') kanon baibinön tat livätik (Rusänapüko: 'gosudarstvo', 'strana') u dil tata (Rusänapüko: 'zemlja', pato tefü läns nutimik Deutäna, ud el 'strana' in notodot: 'Strana Baskov', sevabo: Baskän ü län baskanas). Leigüpo provin i binon dil tata.

Id eküpob jenoti bal, kel jinon blöfön, das tonatakoboyumot "iän" pö fin vöda no binon poyümot voik. Yudän dü jenotem okik äbinon e tat livätik, e provin Romänik (ed igo mastans büik Volapüka äpenons dö atos, sevabo: "Län: Yudän äbinon sis yel: 6 timeda obsik pos xil de 'Archelaus': son ela 'Herodes' lü Galiyän, bal provincias lampörök Romäna."), ab vöd: *Yudiän < no dabinon (plän obik: el "iän" no binon poyümot voik, e sekü atos no kanon palenyümön len vödastab: "yud").

7 (2016, tobul, 6).**DZ:**

Jinos, das dönü hiel ,de Jong' ädatikom vödis tel ko sinif te bal:

jiitans = Schiiten (7)

syiitans = Schiiten

HP:

Si!, ed ön jenet at cedob, das atos äbinon koräkot posik, bi el "sy" vo binon koboyumot bisarik tonatas, kel is no zesüdon.

Kludo "jiitans" dido binon vöd gudikum ka "syiitans". Cänid no mögon, äsä ba kanonöv jenön vü "tsyin" e "cin", if no laboyöv penamamodi distidöl tefik (c / tsy).

DZ:

O Hermann löfik! Cedob, das de Jong ägebom elis sy, tsy, e r. pro vöds mögik valik (samo tsyuksuvans, Tsiegän) topanemas u so. Bo äfrutidom koboyumotis se motapük omik, sevabo el tsj- (papronon TSCH) in Nedänapük, keli geboy pro subsats somik ön jenets mödik.

DZ:

Dido ägebom eli c- te telna pro topanems, sevabo: Cilän, Camekeän. Ba ävilom distidön pronis DSCH e TSCH, ab no fümob.

HP:

Dido atos binon vemo luveratik. Ag!

Sh.:

Zuo suvo el "tsy" somik (ed igo in vöds Rusänapüke pedütülöls) baiädon ko ton [č] Rusänapükik (tonat lafabla Rusänapükik: 'ч'), sevabo:

tsyuksuvan = чукча

tsyuvatans = чуваши

tsyosen = Чосон (tatanem vonädik)

lapatsyavan = апачи

tsyärvonät = червонец,

...

Sh.:

Atos vo binon jenet bisarik. Primo in vödabuk gretik calöfik fom: "syiitans" epubon. Niludob, das mödikünans Volapükanas ettimik (jenöfo el "mödikünans" is tefon manis tel u kilis) erefudoms vödi at asä nepötöfiki, bi: balido, binon tio nepronovik demü tonatakoboyumot: "syi"; telido, binon fikuliko sevädovik tefü licinavöd samo Deutänapükik: 'Schiiten'.

Alo hiel 'Albert Sleumer': cifal ettimik ä Godavan < ägebom fomi "jiitan(s)" pö vobot nitedikün okik tiädü "Yesus Kristus in kuraan slamanas". Balfano, vöd "jiitans" binon gudikum, bi sümon ma pron ad vödastab bevünetik (Deutänapüko: 'Schiiten', Linglänapüko: 'Shiites', Fransänapüko: 'Chi'ites', Litaliyänapüko: 'sciiti', Rusänapüko: 'shiity, шииты', ...). Votaflano, i binon boso nepötöfik, bi kanon-la palecedön as koboädavöd, binädöl me binets: ji (foyümot vomik), it (pönop jonik), an (poyümot pösoda). I kanoy-la fomälön vödi zuik manik, sevabo: eli *hiitans näi "jiitans".

Cedü ob, daloy gebön fomi alik pebejäfölas ma güt lönik.

HP:

Hiihhi!

Ye niludob, das kösömiko geboyöv elis "jiotans e hiotans". Binos bosilo fíkulik ad tuvön gebädamögis siämaliiegik pro '*hiitans e *jiitans'.

8 (2016, tobul, 7).**DZ:**

O Volapükans zilik! logolsös vödis: lemun, zitron < plidö!

Bai vödabuk ela ,de Jong':

lemun = Limone (9)

zitron = Zitrone

E jinos, das vöds tel sinifon bofiko fluki ela ,Citrus X limon'. I ye logolsös vödi: zitronad < kel labon sinifi somik:

zitronad = Zitrone mit Zucker (13)

Ma el ,Wikipedia', zitronad (sevabo ,Zitronat' in Deut.) pamekon de flukajal ela ,Zitronatzitrone (Citrus medica)'. Kludo cedü ob, bo vöd: zitron < vo sinifon noe fluki ela ,Citrus X limon', abgüä uti ela ,Citrus medica'. Kisi cedols-li?

HP:

Lemun:

Deutänapüko el 'Limone' malon soti zitrona, kel i labon nemi: 'Limette' (Deut.). Atimo te nesuvö at i pagebon ad malön zitroni.

DZ:

O Hermann löfik! obs ye i labob vödi: svidalemun -> Limette. Lio difons-li? Danö!

HP:

Ag! el Adj.

Logolös eli 'Limette' {Lingl.: 'lime (fruit)'} in Wikipedia Deutänapükik:

"Limetten sind grün bis gelb, rundlich mit einem Durchmesser von drei bis sechs Zentimetern. Ihr Fruchtfleisch ist essbar und schmeckt SEHR SAUER, vergleichbar mit Zitronen, aber meist mit einer intensiveren, würzigeren Note."

Deut.: <https://de.wikipedia.org/wiki/Limette>

Lingl.: https://en.wikipedia.org/wiki/Lime_%28fruit%29

Ekö! els 'Limetten' (lemons, 'limes') kösömiko binons vemo züdfiks, ab i dabinons 'süße Limetten' (lemons svistik) = Citrus limetta (lat.)

Ömna distidoy lemunis züdfik e svistikis.

Logolös bevüresodapadi:

https://www.flora-toskana.com/en/?cPath=229_807

Bü yels plu 80 dinädis tefik ba ävotons.

Liedö vöds: zitron e lemun < neföro pägebons in vödemas mastanas ettimik. Kludo no sevobs tikodis ela Adj tefü zitrons e lemons.

DZ:

Hermann Philipps Täno binos vemo suemovik. Danö! o Hermann löfik!

HP:

Zitron:

Zitronad bo binon vaet zitrona sa vat e jueg. Kanoy prodön drinedi at lomo nes remön zitrona-limonadi.

Liedo vöd: zitronad < neföro pägebon in vödems, klu no kanobs sevön kuratiko utosi, keli el Adj äbetikom dö sinif vöda at.

Alo zitronad no malon eli 'Zitronat' Deutänapükik.

Logolsös zitroni:

9 (2016, tobul, 10).**DZ:**

Etuvob vödis somik sa pläns oksik se vödabuk hielo ,de Jong'.

miov ! = miau ! (9)

miovan = das Miauen (9)

miovön (nel.) = miauen (9)

Suvo bepenölo vögasotis nimas difik, ,de Jong' ägebom stamädavödis as subsats vögas pla linteleks. Samo: mä! lint.; möy s.; möyon nel.

Tefü ut katas ye distos. Jinos, das stamädavöd: miov! ya binon lintelek, e vöd:
*miovan (cedü ob, verätiko miovan) < plao vedon subsat. Kio nitedik binos!

HP:

Jinos lü ob, das el Adj äzüpom sami natapükas: Deut. 'miauen' = miovon; Lingl. to miaow; Frans. miauler; Rus. мяукать [myukaty].

Ab sotefo gidetol, das licin vödas tefik natapükas binon noid, keli kats notodons.

10 (2016, tobul, 14).**DZ:**

Ekö! vöd votik, kel balna pubon in vödabuk ela ,de Jong'.

moluk = Molluske, Weichtier (5)

muluk = Schleimtier (15)

HP:

Vöd: 'Schleimtier' no binon vöd calöfik in Deutänapük. Ömna vöd Deutänapükik at pagebon ad malön nimis kleböfik as pledadins.

Vöds bofik (moluk, muluk) neföro pägebons in vödems fa mastans ettimik, ye vöd: Molukuäns ('Maluku Islands' ü 'Moluccas') < pubon pluna.

Nem nisulagrupa at leno tefon elis "moluks", ba bo pedefomon de nem Larabänapükik: 'Jazirat al-Muluk' ('the island of the kings').

Cedob, das el Adj poso idesinom ad votükön vödi elis 'molluscs' ('Mollusken, Weichtiere') siniföli, dat no cänidoyös stämädis nisulagrupa ed elas 'Weichtiere'.

Mobob, das fütüro te geboyös vödi 'muluk' pro 'molluscs' / 'Weichtiere'.

11 (2016, tobul, 15).

DZ:

O Volapükans zilik! In vödabuk Sperantapükik ätuvobödödis: cimat , maulät < kels labons sinifis leigik. Lio difons-li?

Dö vöd: cimat < pato nitedälob. Do tümolog ona pimalon ko el „?“ in vödabuk et, dido etuvob bosi mögik (jenöfo mögikosi teik): „jimat“ < sinifu el „amulet“ se Lindäna=Seanuänapük, kö hiel „de Jong“ älödom.

HP:

maulät:

Din smalik, kel suvo pagebon as lenlägot zü särvig, e kele ans kodidons nämä mifäti taedölis e läbi blinölis = Ling.: 'amulet', Deut.: 'Amulett'.

cimat:

Din smalik u mebadin, kele ans kodidons vobedi magivik e läbi blinöli. Ömna i cimat kanoy pazülägon zü särvig = Ling.: 'talisman, charm', Deut.: 'Talisman'

Vöds bofik no komädöns in vödaliseds fa el Adj. Vöd: maulät pägebon te balna, sevabo in konot: LOTER TÖ BABÜLONÄN < fa el Sérgio Meira ini Volapük petradutöl. In tradutod at el 'Meira' ägebom vödi: maulät < pro Span. 'talismán', Lingl. 'talisman'.

Sinifs vödas bofik vemo sümons, sodas plago bo kanoy gebön bofikis nes distidön sinifis.

DZ:

Ag! anu suemob! Liegiko in tsyin no distidoy vödis tel, klu binons dido cänidabiks. Danö! o Hermann stimik!

DZ:

Votaflano, O Hermann löfik, desinob ad lisedön tümologis vödas valik Vp. yufü vödabuk ot, ab no sevob, va mögos-la ad is notükön dokümi at sekü „kopiedagität“ mögik. Dalol-li dunön so?

HP:

No sevob seimikosi dö säkäds somik. Cedob ye, das okanolöv gebön vödalicinis fa el Cherpillod päniludölis nen säkäds, if ön mod seimik ojonolöv rigakodani.

Tefü "cimat" <- 'jimat' Lindäna-Seanänapükik cedob, das gidetol. Reto, bi el André Cherpillod suvo jonom rigavödis Fransänapükik, do vöd sümik dabinton in Linglänapük, bo okanol gebön rigavödis Linglänapükik ön jenets somik.

Sams: fotograf (F photographie) --> fotograf (E photography);

frod (F froid) --> frod (E frost);

frut (F fruit) --> frut (E fruit).

Atos binonöv verätikum e bevünetikum, bi el Schleyer ämäniotom, das mödadilo igeboom rigavödis de Linglänapük pedütüllölis. Zuo ön jenets mödikün Volapük gebon proni, kel plu sümon ad pron Linglänapükik, as sam: frut [fru:t].

Nog vilob mäniötön, das tefü Volapük (e valemo tefü mekavapüks) no kanoy spikön dö "tümolog", ab "dütülam".

DZ:

Hermann Philipps Danö! o Hermann löfik! Nendoto omäniotob rigakodani, ed osteifülob ad cänön vödis somik. Baicedob ko ol, e cedü ob, das binosöv frutikum ad givön dütüllami Linglänapükik ka uti Fransänapükik, bi nog Lingl. vo evedom volapük

teik. Onotükob lisedi at kobü vödabuk Vp.=Tsyinänapükik e tradutod ela ,A Summary of Volapük' fa ,R. Midgley' in tsyin fütüro.

12 (2016, tobul, 17).**DZ:**

O Volapükans löfik!

Sis adel bo olonülob is säkis, dilä no nog kanob sedön penedis leáktronik, dilä cedob, das yufos pro studans Volapüka fütüriks ad notükön atis kobü gespiks mastanas. Kludo ekö!

I. tefü vöds sümik:

- a). bälun ~ bälunül
- ä). böväd ~ gef
- b). brekod ~brekot
- c). büл ~ muzil
- d). büt ~ pistun

II. tefü vöds nesuemovik:

- a). bio = auch (5). -> vöd at neföro pegebon in vödems.
- ä). bört börtanaf
- b). boyadö! = zum Henker!: vo no suemob siämi linteleka at...
- c). bükaped = Druckpresse: jinos, das vöd verätikum binonöv: *bükapedöm (I. : bankazötipedöm = Banknotenpresse) < binos-li te pläot?

Gespiki seimik odigidob. Danö!

HP:

Tikamagot gudik kion! Ekö! reidolsös gespikis cifala!

I.

(a)

bälun = balloon (inflatable, floats in the air);
bälunül = bubble (as in soap bubble).

(ä)

böväd = bowl, pan, cup (without a handle), crucible;
gef = container in general, receptacle.

(b)

brekod = injury or damage caused by breaking;
brekot = 'chunk, fragment, shard'.

(c)

büл = puree, porridge, mash, paste, pap;
muzil = mucilage, mucus (of plants, etc.).

(d)

büt = butt (of a rifle, etc.)

pistun = piston (technical, engineering)

II.

(a)

bio (adverb) = therefore; Deut.: deshalb.

Kanoy kludülon siämi ela "bio" de präpod: bi.

Tradutod Deutänapükik: 'auch' no binon siämik.

Ba atos binon depenamapök fa utan, kel idepenon namapenädi ela Adj.

(ä)

bört = regular ship transport by a timetable (fixed route, fixed prices).

(Logolsös eli: <https://en.wikipedia.org/wiki/Beurtvaart>);

börtanaf = a line ship used for 'bört'.

(b)

boyadö! = ... the heck! (boyad = hangman)

Atos binon lintelek sümü el "diabö!"

(c)

bükaped = (act or process of) book printing;

(ped = act of pressing, printing;

pedöm = apparatus for pressing, printing)

Vöd at löliko nomon.

Volapük binon "sean" dinas mu nitediks, vo-li?

DZ:

O Hermann stimik! Danob so levemo oli demü gespik vifik! ye vödi: bälunül < nog vilob säkön: lio els „bul, bälunül“ difons-li ko od?

Sh.:

Vo Volapük binon sean pro matrods, kels suemons melanavödedis!

HP:

Bäluns e bälunüls vebons in lut.

HP:

Buls binons in u su vat, e ret.

Buläds seatons su skin.

Sh.:

Semikna jinos lü ob, das grup at binon resodapad calöfik kadäma. O Igor Washirei e Michael Everson, yufolsös!

Tefü “bio”: kanob fomälön vödi Rusänapükik *potomucztovo (bi = ‘potomu czto’). Ye no kanob fomälön tikodayumäti, pö kel vöd at binonöv zesüdik.

Enu äbetikob vödi “muzil”, klu steifülob ad lölöfükön boso gespiki.

Ma fövots ad vödabuk gretik calöfik, el “muzil” malon drinedi. Etos muton binön drined seimik peädik, kel sümon ad ‘mucilage’, as sam: els ‘decoction, viscous liquid, kissel’. El “bül” no malon drinedi, ab zibi. Ekö! grup vödas in tef at nitedikas:

vaenabül = ‘oatmeal porridge’

vaenagrot = ‘oatmeal’

vaenamuzil = ‘oatmeal kissel’

HP:

Dö "muzil" el Shido gidetom. Danö!

Plän obik äbinon tuspidik.

HP:

Tefü "bio" cedob, das at binon givulot brefik pro "sekü kod at". Deutänapüko laboy vödi: "deshalb", e Lingläna- e Deutänapüko bal sinifas mödik ela 'so' bo kanon panotodon medü el "bio":

"Äreinos vemo. Bio äblibof lomo."

Koefob ye, das no löliko fümob dö atos.

Si! o Michael ed Igor! yufolsös!

Igor Washirei:

O flens löfik! Balido begob säkusadi demü seil oba lunüpik. Binob go fenik kodü vob laidulik, igo tü vigafins. Ätikob dö el 'bio', ab id ob no fümob dö atos. Cedob das el 'deshalb' gudos samo as el 'kodü atos' u 'klu'. Suemob utosi, kelosi viloy sagön medü el "bio", ab no kanob fomälön eli 'becausly' Linglänapüko. Geboy eli 'therefore' u 'so', ed in Volapük väloy eli 'klu' u 'kodü atos'. Ab tikamagot nitedos.

13 (2016, tobul, 22).**DZ:**

Tradutölo vödabuki fa ,de Jong' pälaatöli, ya etuvob vödis (vo jargonavödis) mödik, noe kelas sinifis Deutänapükik no kanoy tuvön in vödabuk seimik, abi kelis neföro mastans ettimik ägeboms. Sekü atos, onotükob vödis at ai a nemödots, dat Volapükans in grup at kanobs bo tuvön sinifis onas fütüro. Ekö! Stamädavöds tel atnaik!

dream = das Schwappeln, das Schwabbeln, das Quabbeln (13)

dreamalub (mena, nima) = Quabbe, Quabbel, Fettwulst;

dreamöfik = schwappelig, schwabbelig, quabbelig (13)

dreamön (nel.) = schwappeln, schwabbeln, wuabbeln (13)

dreamöp = Quabbe, Quabbel (13)

Etuvob bosi tefü te: ,Fettwulst': aus Fettgewebe bestehender Wulst. E tefü vöd: dreamalub < jinos, das igo vödi: lub < neai pubon in vödabuk seimik.

kaak = das Kaken, Auskehlung (9)

kaakön (lov.) (rünis, najovis, ...) = kaken, auskehlen (9)

Ba bos tefü: ,auskehlen': halbrunde, rinnenförmige o. ä. Vertiefungen, Hohlkehlen herstellen (ab no tefon fitis).

Danö!

HP:

dreamön = ' to wobble'; vöd at sümilön ad värb: dremön, ab malon bosi nevemikum. Vöd balik geböfik in Deutänapük binon: 'schwabbeln'.

Vöds Deut.: 'Quabbe, Quabbel, schwappelig, wuabbeln' nesuvo u neföro pagebons.

Vöd: lub < ba malon eli 'Wulst', kel ön jenet ela "dreamalub" dreamon, bi binädon me pinahistun.

Dö "kaak" etuvob sökolösi:

"kehlen = (Fische) an der Kehle aufschneiden u. ausnehmen: Heringe werden oft schon auf hoher See gekehlt und in Fässern eingesalzen."

Kludo värb: kaakön sinifon eli: 'to clean, to gut fish'.

Vöd Deut.: 'auskehlen' leno tefon eli "kaakön". Ag! el Adj e Deutänapük!

Reto: Värb: kaakön < pedütülon de 'kaken' Nedänapükik, kel sinifon eli 'kehlen' Deutänapükik (sevabo fitis teföli).

Remolös vödabuki Nedänapükik ad gudikumo suemön Volapüki ☺

DZ:

Ag! Vo vipob, das spikoböv Deutänapüki so gudiko äs ol, o Hermann löfik! Mödikna reidölo pläni mögik in Deut., suvo no sevob, va u sinif kinik veräton... Danob oli levemo demü gespik olik! e bo obleibob notükön vödis somik pö grup at.

DZ:

Pläo vöd: kaak < voiko binon nitedik. Suvo neodoyöv vödis mödikum ka bal ad duinön pläni vöda at in püks votik... (e ba neodob vödabuki somik... ☺)

Sh.:

Ei "dreamöp" binon-li els 'quagmire, quaking-bog' Linglänapüko?

DZ:

Shido Morozof No fümob, bi vöd: ,Quabbe' in vödabuk petuvöl sinifon te eli ,Fettwulst'.

HP:

Shido Morozof Dido vöd nutimik: 'Quabbe' licinon de Dona-Deutänapük zänodatimädik: 'quabbe', kel ma el 'Duden' ämalon eli 'schwankender Moorbody' [= wabbly marshland].

Nutimo vöd at ye sinifon te eli 'Fettwulst' [= fat bulge]..

Sh.:

Vemo dotob tefü sinif vöda at. Poyümöt “-öp” malon topi, ab top kinik binon-li ‘Fettwulst’ ?

Vödabuks anik Deutänapüka pro Rusänapükans ninädons miedetis yönädiköl ela 'Quabbe'. Sekü atos lonüloböv baioti vü el "dreamöp" e vöd Rusänapükik 'tryasina':

'tryas-ti(sj)' (dreamön, 'to wobble') --> 'tryas-ina' ('wabbly marshland'), sevabo: maräd, sürfat kela dreamon.

Ye plago vöd "maräd" voiko saidon nesekidiko de sotül verätik traduta.

HP:

Vemo gudik!

14 (2016, tobul, 23).**DZ:**

Sis adel onotükob aldeliko vödis te telis pemänitölis ädelo. Ekö! vödsadelik ä nilud obik:

a). jijan = Saathauf (13)

Etuvob nosi tefü ,Saathauf'. Demü vöds sümik logolsös!

El ,shisha': <https://en.wikipedia.org/wiki/Mu%E2%80%98assel>

u <https://en.wikipedia.org/wiki/Hookah>

ä). jujub = Jujube (Tablette) (9)

Tefü vöd: ,Jujube' Deut. fasilos, sevabo, fluk fidovik elepa ,ziziphus jujuba', ab no binon el ,Tablette'. Ba atos-la?

[https://en.wikipedia.org/wiki/Jujube_\(confectionery\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Jujube_(confectionery))

Danö!

DZ:

Reto: e ,Mu'assel' e ,Hookah' panemons i ,shisha'.

HP:

Jijan leno tefon eli 'shisha'.

HP:

Ekanob tuvedön räti at. Binos depenama- u bükapök:

'Saathauf' => 'Saathanf'

Linglänapüko el 'Saathanf' binon 'female hemp' = Volapüko: ji-jan:

1 Ergebnis für Deutsch		Tipp: Umrechnen von Maßeinheiten	
▼ Deutsch	▼ Englisch		
Kulturhanf {m}; Nutzhanf {m}; Industriehanf {m} (Cannabis sativa var. <i>sativa</i> [bot.] Frühhanf {m} Reinhanf {m}; Schwinghanf {m}; Strähnhanf {m} Saathanf {m} Schleißhanf {m}	cultivated hemp spring hemp scutched hemp female hemp ← stripped hemp		

HP:

Id etuvob yegedi dö jan, e pato jijan.

Janaplans kanons binön maniks u vomiks.

Klülos, das te plans vomik kanons labön sidi.

Atos binon kod nema bisarik.

11. kép: Megérett a magos kender?
Ist der Saathanf reif?

12. kép: Nyúvik a magos kendert Egyedután.
Das Rupfen des Saathanfes in Egyeduta.

DZ:

O Hermann löfik! Id etuvob vödi: kanaib < difon-li?

HP:

No sevob atosi.

DZ:

Hermann Philippss Niludob: Jan -> Nutzhanf, Industriehanf (Fr. chanvre). Kanaib -> Hanf (in valem, lt. cannabis)

HP:

Mögö!

HP:

Jinos, das vöd: jan < valemiko ömna i kanon malön planis, de kels kanoy prodön faibis. Samo el "jan di 'manila'" no binon kanaib. Logolös eli:

<https://en.wikipedia.org/wiki/Abac%C3%A1>

Sh.:

Binos nitedik, das Rusänapük labon nemis pro plans genas bofik, sevabo:

jijan = 'матёрка' ('matyorka')

hijan = 'посконь' ('poskonj')

Ye vöds Rusänapükik tefik ya binons evönädiköl. Jinos, das vöds somik äbinons zesüdiks pro mens tumyelas epasetiköl.

DZ:

Jinos, das igo in tsyin ädistidons janasotis tel: 桑 (hijan), 茄 (jijan). Soäsä in Rusänapük, nek gebon vödis somik attimo.

DZ:

Tefü „jujub“ no i fümob, bi vöd somik no jinon binön tuzesüdik.

HP:

El 'Duden' plänon eli 'Jujube':

1. Gattung der Kreuzdorngewächse, Sträucher und Bäume mit dornigen Zweigen und mit Steinfrüchten.

2. Brustbeere, Frucht der Kreuzdorngewächse.

Wörterbuch Englisch ↔ Deutsch: Jujube		Übersetzung 1 - 23 von 23
Englisch	Deutsch	
» Nur in dieser Sprache suchen	» Nur in dieser Sprache suchen	
edit NOUN a jujube jujubes	NOUN die Jujube die Jujuben	edit
SYNO Christ's-thorn Jerusalem thorn		
jujube [Ziziphus jujuba]	Brustbeere ⓘ	
Chinese jujube [Ziziphus jujuba, syn.: Z. vulgaris, Rhamnus zizyphus]	Brustbeere ⓘ	
common jujube [Ziziphus jujuba, syn.: Z. vulgaris, Rhamnus zizyphus]	Brustbeere ⓘ	
jujube [Ziziphus jujuba]	Jujube ⓘ	
Chinese date [Ziziphus jujuba, syn.: Z. vulgaris, Rhamnus zizyphus]	Jujube ⓘ	
common jujube [Ziziphus jujuba, syn.: Z. vulgaris, Rhamnus zizyphus]	Jujube ⓘ	
Chinese jujube [Ziziphus jujuba, syn.: Z. vulgaris, Rhamnus zizyphus]	Jujube ⓘ	
Indian date [Ziziphus zizyphus, syn.: Z. vulgaris, Rhamnus zizyphus]	Jujube ⓘ	
(Chinese) red date [Ziziphus jujuba, syn.: Z. vulgaris, Rhamnus zizyphus]	Jujube ⓘ	
2 Wörter		
jujube [Ziziphus jujuba]	Chinesische Dattel ⓘ	
jujube [Ziziphus zizyphus, syn.: Ziziphus jujuba]	Chinesische Jujube ⓘ	
Chinese date [Ziziphus zizyphus, syn.: Ziziphus jujuba]	Chinesische Jujube ⓘ	
Indian date [Ziziphus zizyphus, syn.: Ziziphus jujuba]	Chinesische Jujube ⓘ	

www.dict.cc/englisch-deutsch/jujube.html

Start Posteingang dict.cc | Juju... Servant Salama...

DZ:

Ab no binon ,Tablette', vo-li?

HP:

Ba el Adj itikom dö jujubapiluls. No sevob osi.

Sh.:

Ba seimüpo osludoyöv ad malön me vöd at no piluli u daifeti, ab fluki, bi atos jinon binön tikavikum.

HP:

Baicedob ko ol. Ba el Adj äsevob te pilulis, ab nutimo kanoy remön jujubaflukis:
<https://www.flickr.com/photos/asianingredients/5220102501/sizes/l>

15 (2016, tobul, 25).**DZ:**

Examob dönu vödis kil, kelas sinifis no ikanob tuvön. Binos vemo nitedik, das vöds kil valik tefons klöfi u so. Ad fümükön:

- a). jir: ,Schier, Schiertuch' -> Lingl. ,(light) duck'
- ä). jodid: ,Shoddy'. -> Lingl. ,shoddy'.
- b). kriard: ,Rauschleinwand, Kriarde' -> Fr. ,criarde' (vödi at no plu geboy) -> Lingl. ,thick gummed cloth'.

Hiel ,de Jong' vo äbinom igo mastan klöfa e stofäda!

HP:

Danö! o Danny!

Etuvob plänis anik kuratikum

(a) Vöd: 'Schier(tuch)' [= jir] pägebon te in Vestfalän (Deutän vesüdik). Malon sailastofi leitik.

(ä) Tefü vöd: 'shoddy' logolsös yegedi dö 'shoddy' pö:

https://en.wikipedia.org/wiki/Glossary_of_textile_manufacturing

DZ:

Danö! O Hermann löfik! Eli ,Schiertuch' no igo ituvob in vödabuk seimik in tsyin!

16 (2016, tobul, 25).**DZ:**

Ä ionülob vödis tel adelik ko nilud obik, kelas sinifis no nog etuvob.

a). labüberlin = Haarring (Haar einschließend) (7)

Patiko nitedälob dö vöd at, bi jinon binön vemo bisarik. No igo fümob, va vöd at binon stamädavöd va no.

ä). matiok = Matiko (9)

Ga etuvob nosi verätik jinöli. Ba atos-la?

<https://en.wikipedia.org/wiki/Matico>

HP:

(a) labüberlin = lin labü her.

Logolös bagafi: 133, 2 < in "Gramat Volapükä" tefü koboyümavöds nen yümatonat.

(ä) Gidetol. Plän binon pö:

https://en.wikipedia.org/wiki/Piper_aduncum

DZ:

Danö! No isevob koboyümavödis somik... E tefü „matiok“ cedob, das malon bledi bima somik (as medin bludamistöpik), vo-li?

HP:

Si!

Sh.:

Tefü koboyümavöds cedob, das binos vipabik ad distidön sotis tel koboyüma, sevabo: koboyümi stamädas (suvo ko geb yümatonas) e koboyümi vödas. Liedo hiel 'Arie de Jong' no emobom distidi at vemo frutiki pö stud Volapükä. Ekö! sams anik koboyüma telid:

a) stukots ko ladvärb primik:

calokanitan (= kanitan calo)

benomeug

bemülofer

löpiotovön

ä) stukot ko nümovöd primik:

balposvotik (= bal pos votik)

b) stukots ko präpod primik:

tavenenmedin (= medin ta venen)

poodked (= ked po od)

büzälsoar (= soar bü zäl)

c) stukots ko konyun zänodo:

pluuneplu (= plu u neplu)

deleneit (= del e neit)

De vöds boso bisariks ats kanoy defomön votikis me meds komunikum, as sam: deleneito, poodkedagol, balposvotiko.

17 (2016, tobul, 26).**DZ:**

Sedob i vödis adelik i tuvotis edelik oba tefü vöds ömik.

a). kamalat = Kamala (9)

Niludob, das vöd at sinifon bimasoti:

https://en.wikipedia.org/wiki/Mallotus_philippensis

ä). gür = Hirnwindund (7)

Atos bo binon pök hiela ,de Jong'. Vöd verätik binon-la ,Hirnwindung'. Logolsös:

<https://en.wikipedia.org/wiki/Gyrus>

I vöds tel, kelas sinifis no ekanob tuvön.

a). füset. Logolsös: füsetaraket = Schwärmerakete, Schwärmerakete (15)

ä). fured = Unterlage, Besatz (15)

Vöds at binons bosilo valemiks.

Danö!

HP:

Vöd at kanon-la sinifön dinis mödik:

<https://en.wikipedia.org/wiki/Kamala>

DZ:

Si! O Hermann löfik! ab sinifs votik mu binons nems pösodas u topedas. Mögod votik binon: ,Nelumbo nucifera (Indische Lotosblume)'. Too, vöd: ,Kamala' < kel licinon de ,Sanskrit', cedü ob, neföro u nesuvo pagebon in u Deut. u Lingl., bi nems kösömikum votik dabinons, sevabo: ,Lotus'. Tefü: ,Mallotus philippensis' ye vöd: ,Kamala' suvo (ud igo ai) pagebon.

Sh.:

Zuo vöd "lotud" ya dabinon in Volapük ad el 'Lotus'.

Ma vödabuks anik Linglänapükans luveratiküno yümatons eli 'kamala' ko bim Lindänik, efe ko elep 'Mallotus philippensis'. Sams:

<http://www.collinsdictionary.com/dictionary/english/kamala>

<http://www.dictionary.com/browse/kamala>

HP:

Kludo dalon niludön, das el Danny gidetol. Benö!

DZ:

Tefü „füset, fured“ ye no labob niludis seimik. Vöds tel jinons binön tuvalemiks...

Sh.:

El "fured" jinon binön vöded kaenavik ko sinif: 'gasket, packing, padding, packing piece, pillow, sub plate, saddle, strip' (jüd bosa vü dins seimik pö cinimek, bum, e ret).

Dö el 'füset' vemo dotob. Lim at koboyümavöda muton baiädön ko vöd Deutänapükik: 'Schwärmer' (Linglänapüko: 'firecracker'). Ma fovöts fa el 'Arie de Jong', subsat "raket" patradutön as 'Schnurfeuer', vöd kelik i binon klänöfik. Niludob, das e füset, e füsetaraket, e raket it binons sots ömik filotas. No kanob penön (e suemön säkädi at) fümikumo.

DZ:

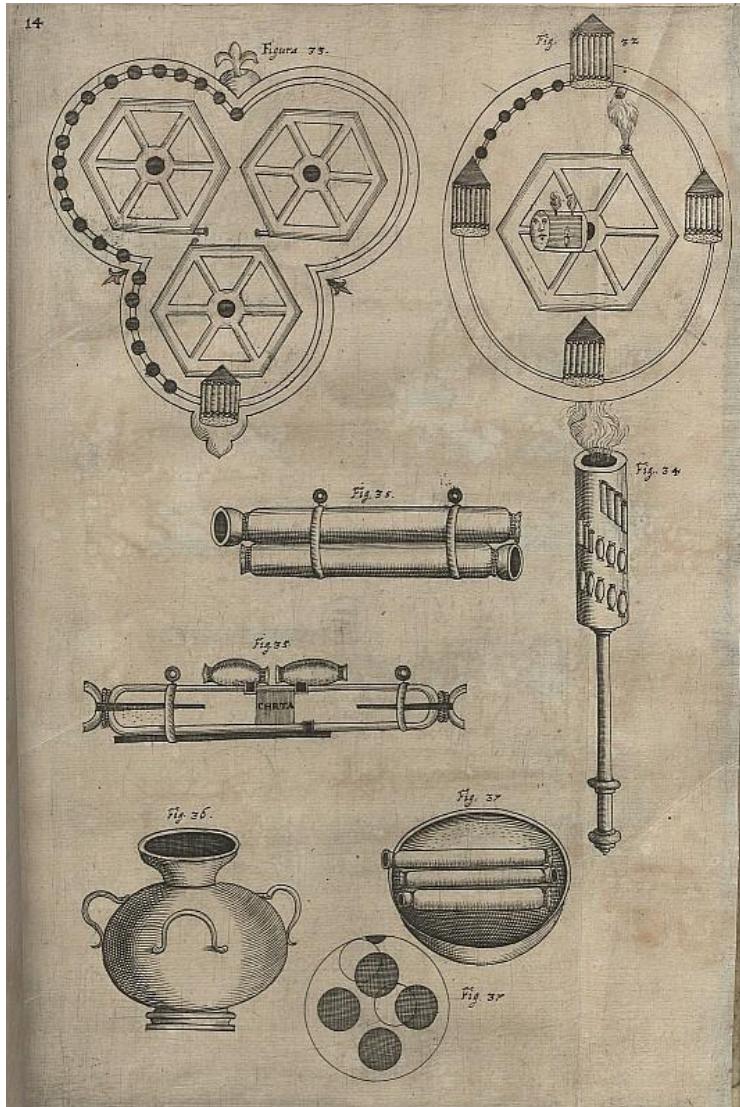
Shido Morozof Cedob, das vöd: füset < padütülon de vöd Fransänapükik: ,fusée'. Id etuvob pläni sököl: fusée à serpens, Schwärmrakete.

DZ:

Shido Morozof Etuvob i padis at: <http://www.feuerwerklexikon.de/s/schwaermer.htm>

DZ:

https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/b/be/Fotothek_df_tg_0001577_Pyrotechnik_%5E_Schild_%5E_Schwärmer_%5E_Krug.jpg?fbclid=IwAR2TbfsYDrtnToLmsDGCvxLSKQI8Ant4DPn14La7WDaF8jWBTslyQxjV3T0

Quelle: Deutsche Fotothek

DZ:

Schnurfeuer. Eine mit 2 Oesen versehene Raketenhülse wird an einer Schnur oder an einem gespannten Drahte derart eingehängt, dass sie angezündet mit großer Schnelligkeit jenen entlang läuft. Man kann die Schnurfeuer benützen, um entfernte Feuerwerksstücke in Brand zu setzen. Man kann sie verdoppeln, so dass eine Hülse den Hinweg, die andere den Rückweg übernimmt; beise Hülsen sind dann parallel nebeneinander befestigt mit auseinander gerichteten Mündungen. Stellt man die Hülsen übers Kreuz, so entsteht ein Schraubenfeuer mit verlangsamter Fortschreitung.

DZ:

Ba füset sinifon filoti, kel splodon su tal (,squib'). Raket binon uti, kel kanon flitön ini sil e splodon in sil (,rocket, fire rocket').

Sh.:

Danö! o Danny Zhang! Esaitädol bevüresodapadis kionitedik!

Cedob, das gidetol. Kludo füsetaraket binon raket labü füsets, kel jonidon ad splod füsetas len sil.

18 (2016, tobul, 29).**DZ:**

O Volapükans löfik!

Logolsös vödis neföro pegebölis as sököl:

jalusid = Jalousie, Jaluzieladen (9)

jalusid = Sommerladen (15)

jalut = Jalousie (9)

Binos vemo nitedik, das cedü ob, hiel ,de Jong' äjafom vödis tel pro yeged ot, sevabo el ,Jalousie', in fövot ot... Ba binon-la te pök?

Sh.:

Bisar kion! Primo etikob dö el 'jealousy' Linglänapükik, ye vöds: jalud, jaludiäl < ya dabinons ad suemod et.

DZ:

Lesi! o Shido löfik! Igo vöds at pädütülops se vöd rigik ot, cedü ob...

HP:

Atos dido binon grup vödas bisarik.

Vöd: 'Jalousie' Deutänapüko te malon eli 'Venetian blinds' (jalusid). Vöd at licinon de vöd Fransänapükik: 'la jalouse'.

Deutänapüko no geboy vödis: 'Sommerladen, Jaluzieladen'. Vöd: 'Sommerladen' ömna binon nem selidöpa tefü klotem hitüpik. El 'jaluzie...' (kel no dabinon in Deutänapük) bo licinon de Nedänapük: 'jaloezie', kel kanon sinifön elis "jalusid" e "jalud" Volapükik.

Vöd Fransänapükik: 'jalousie' (Lingl.: 'jealousy') binon "jalud" (Deut.: 'Eifersucht').

Vöd: *jalut < nezesüdon. Bo binon pök ela Adj.

19 (2016, tobul, 30).**DZ:**

O Volapükans löfik!

Küpälsös dö vöds sököl, plidö! Uts nedetik binons in vödabuk calöfik hiela ,de Jong', tefü kelas sinifis kanob fümön. Uts detik binons se vödabuk ela ,Ralph Midgley', kels bai vödabuk at sinifons ebo otis leigodu uts nedetik. Binons-li calöfiks? u bo sinifons-la votikosi?

a). reinad (Adj) - lüstrid (RM) (nim semik, kel binon smalik e labü nads patik)

ä). hinön (Adj) - niyön (RM) (vög patik jevodas)

b). hek(ön) (Adj) - neumat(ik) (RM) (brefanatemam menik)

Danö!

Sh.:

Ma sev obik, värb "hinön" binon calöfik sis yel: 2007 (bai slud kadäma). El "niyön" binon vöd nezesüdik.

Tefü "neumatik": ladyek Linglänapükik 'wheezy' labon sinifis difik. Ad sinif alik etas vöd calöfik ömik ya dabinon, sevabo: lasmatik, brefanatemamik, raudik.

HP:

Kanob tuvön värsi: hinön < ni in vödabuk gretik fa Adj ni in fövots. Baicedob ko el Shido, das värsi: *niyön < binon nezesüdik. Värbs bofik no pägebons in vödemfa mastans ettimik. Värbs: hinön < ya komädon in vödabuk yela: 2003 fa André Cherpillod. Ün 2007 el RM ägebom vödi at balna ("jevod hinon").

Te vöd: reinad (Deut.: 'Igel', Lingl.: 'hedgehog', lat.: 'erinaceus Europaeus') < binon calöfik. Liedo neföro pägebon in vödemfa seimik, pläs balna pö el RM (... bi anu mug lölöko älöökon, äs reinad, heremi oka, ...").

Vöd: *lüstrid < no dabinon. Bo äbinon penamapök el RM.

Ab labobs vödi: hüstrid, kel sinifon eli 'Stachelschwein' (Deut.), 'porcupine' (Lingl.) = 'hystrix cristata' (lat.)

El André Cherpillod ägebom vödedi: **"reinad melik" = 'ekino' ('sea urchin' [Lingl.], 'Seeigel' [Deut.].

Atos nezesüdon, bi Volapüko el 'ekino' ya binon: geinoid.

DZ:

Hermann Philipps Ag! si! epökob - bo ituvob vödi at de ut hiela ,Cherpillod'. Danö!

☺

DZ:

E tefü vöd: hek < ba id epökob. Dönu examob vödi at, e pubon te in vödabuk hiela ,RM'.

Victor Agricola:

Kis binon "brefanatemam"?

DZ:

Natemam brefik -> ,panting'.

Victor Agricola:

Ob nitedälob i dö dilül "-la".

Nog dabinons somödiks vöds, dat ob no kanob natemön!

DZ:

Tefü „=la“ kanol reidön elis „Gramat Volapük“ u tidodems votik in Lingl. Yufons-la. ☺

Sh.:

Tefü els “hek, hekön”: logolsös eli “Volapükagased pro Nedänapükans”, yel: 1936, nüm: 4, pad: 30. Binons nulavöds, kels äpubons, posä vödabuk calöfik pipübon.

Tefü vödil “-la” kanob saitön is pläni legudik se el “Gramat Volapük”, sevabo:

“If sagoy: “spelob, das okömom”, set at malon, das spel nilon so ad spet, das dot tefü köm oma no binon gretik. Sagoyöv ye: “spelob, das okömom-la”, täno notodoy me fom at härba, das dotoy, va okömom.”

I sams sököl ekomädons in lebuk ot:

Esagom, das okömomöv.

Esagom-li, das okömomöv?

Ma sagäd esagom-la das okömomöv.

Sams anik votik:

Nunoy, das man sapik in ,Birmingham` edatuvom-la jiti nenknopik.

Lio braimans kanoms-li lekredön, das God labom-la te temis in Lindän, e das te dabinom-la pro kladät onsik?

Fo om länädapoldans ästopoms, ed äsenälom, das ödeadom-la.

Cen ela ,h` ad el ,s` jenon suviko, samo el ,ahura` (= söl) vedon el ,asura`, de kel cedü ,von Ow` el ,sire` Fransänapükik, ed el ,sir` Linglänapükik <...> bo licinons-la.

Dö utos, kel tefon sufi Yesusa, so ,Mohammed` lesagom tefü om, das neföro pekrodon-la...

Nog ün 1929 in Spanyän lon ädabinon, stabü kel pöpönojöv ad fanäbam telyelik, if ölesagoyöv, das pos Yesus el ,Maria` nog älabof-la cilis.

Vödil “-la” pö tikodayumäts mödik baiädon ko ladvärb dota in natapüks mödik, sevabo: ko els ‘jakoby, budto by’ Rusänapükiks, els ‘ostensibly, allegedly’ Linglänapükiks, ...

Ye vödil ot kanon notodön te doti vemik u büocedi, as sam:

...binosöv bo vipabik ad xamön büiko, va penuls at binons-la zepabiks, ed if no, ad plaädön onis dub votiks.”

Bo obinosöv vipabik ad küpedön, vio geb vödila at sekidon de vöds votik pö tikodayumät (samo els “üf, va, äsva, ...”).

Victor Agricola:

Danö. Anu suemob kleiliko kis binon vödil “-la”.

DZ:

O Volapükans zilik!

Ekö! kobü niluds obik, vöds adelik, kelas sinifis no kanob tuvön seimöpo, e kelis neai pägebons fa mastans ettimik.

a). loir = Lori, Lowry (9)

Ba atos-la: [https://de.wikipedia.org/wiki/Lowry_\(Einheit\)](https://de.wikipedia.org/wiki/Lowry_(Einheit))

No vemo dabinons doküms mödik dö vöd at, kels no tefons pösodis semik.

ä). mielid = Melis (9)

Bai vödabuk obik, jinos, das vöd at sinifon juegasoti no vemo perafinöli. Ye pädütülon-li de vöd: miel? u va binon-la stamädavöd?

b). reyal (NO~~OB~~ könäd) = Real (13)

Ba atos-li? [https://de.wikipedia.org/wiki/Real_\(Einheit\)](https://de.wikipedia.org/wiki/Real_(Einheit))

Hiel ,de Jong' patiko ämalom, das vöd at no binon könädasot semik (Vp.: räid).

Danö!

21 (2016, novul, 10).**DZ:**

O Volapükans löfik!
 Etuvob vödi at se vödabuk hiela ,de Jong':
 tävanesäsär = Reisebesteck, Reisekästchen, Reisekistchen (13)
 Ab dütülam ona jinon binön bisarik vemo. Cedü ols, de stamädavöd kinik
 päädütülon-li?
 Danö!

HP:

Logolös vödi: 'Necessaire' u 'Nessessär' in vödabuks Deutänapükik.
 Vöd at malon sakädili pro dins smalik zesüdik.
 Jinos, das i vöd: nesäsär < dabinon in Volapük (me sinif löpo pejonöl). Jünu
 Volapükän nonik ye äneodon vödi at.

Sh.:

Ba el "tävanesäsär" muton-li patradutön ini Deutänapük dub vöd:
 'Reisenecessaire'?

HP:

Si!, pö tävs ai binos plitik ad labön täva-nesäsäri, kel ninädon dinis veütikün, äs
 sam: tutakefil, sob, büoneletöms, köb e dins votik smalik.
 Plekabuk, jits, tevajuks e ret kanons pakipedön in trök gretik. ☺

DZ:

O Volapükans zilik!

Etuvob vödapäris somik se vödabuk hiela ,de Jong':

a). radionaparat, radionöm

ä). telefonaparat, telefonöm

Lio difons-li ko od? Danö!

HP:

Sinifs no difons, te vödifomams.

DZ:

O Volapükans löfik!

Logolsös vödis tel, plidö!

a). tranjed = Laufgraben (9)

ä). tränk : meikön tränkis = sappieren (13)

Jinos, das vöds bofik sinifons bosi krigavik. Lio difons-li?

Id eküpob, das vöd: tranjed < vemo sümon ad vöd Deutänapükik: ,tranchée' < kel pädtütülon de Fransänapük. Ba el „tranjed“ sinifon tränkasoti patik, keli meikoy fo daem, e r.?

Zuo vilob säkön sinifis vödas: trofod, trofodanim:

trofod = vegetatives System (5)

trofodanim = Amme (5)

Dö kel vemo dotob.

Danö!

HP:

Vöds at neföro pägebons plago. Kludo mögos, das nek kanon begespiön säkis olik tefü ons. Ed el AdJ binom deadik sis lunüp, sodas no kanobs säkön ome.

Tefü "vegetativer Pol" etuvob sökölosi:

---

vegetativer Pol, vegetaler Pol, der dem animalen Pol gegenüberliegende Eipol (Ei). Bei telolecithalen Eiern (Eitypen) ist der vegetative Pol dotterreich und liefert u.a. Material für die Anlage des Darms. Furchung, Vegetativisierung.

Copyright 1999 Spektrum Akademischer Verlag, Heidelberg

Liedo no kanob plänön löpikosi, do binob Deutänapükán.

Ömna tikob: "El AdJ ba lunomiko äbinom bosilo bisarik".

Tefü els "tranjed e tränk" no sevobs kuratikumosi.

Mobob, das te geboyös eli "tränk", bi at binon vöd nulikum ka el "tranjed".

DZ:

Jinos, das labobs i vödi: lanod < kel sinifon bosi negatik leigodu „trofod“. Logolsös i: https://en.wikipedia.org/wiki/Polarity_in_embryogenesis .

HP:

Ö! gudö!.

Ye trofodanim fümo no binon jiel 'Amme' in Deutänapük [= wet nurse]. Trofodanim muton binön nim, kel ön mod seimik tefon trofodi.

Sh.:

Ya eklülädos, das el "trofodapov" binon taädasinifavöd (sevabo: 'antonym') tefü "lanodapov". Ye pö betik säkäda at säk votik süikon, sevabo: lio nemoy-li "siüli vomik" (Linglänapükö: 'ovule, oocyte')? Ma fövots ad vödabuk calöfik gretik, daloy-la gebön subsati "nög" (bai küpets fa 'de Jong': trofodapov nöga, lanodapov nöga). Cedü ob, notodamod somik boso sümonöv ad ut ela 'Victor Agricola' neglömovika. Ba ogudikumosöv-li ad gebön ko siäm ot koboyümavödi: "nögasiül"?

Sh.:

Ba so-li:

trofodanim = ‘zoophagous’?

Äsä esuemob, biologans distidons sotis trofodik lifotas. El ‘zoophagous’ ü ‘carnivore’ binons sot bal etas.

https://en.wikipedia.org/wiki/Trophic_level

DZ:

Shido Morozof Vöd: trofod < pluuneplu jinon binön bisarik lü ob, bi no cedob, das sinif ona dientifon in vöds: trofodanim, trofodapov. Ab si! Atos jinon gidetik!

DZ:

Hermann Philipps Si! Id etuvob pläni somik, kel bisaron vemo.

DZ:

I logolsös vödi: trof < kel no binon in vödabuk calöfik, ab balna pägebon in vödem somo: Trofölo ab pleidiko, dremiko ab koteniko (de „Vindit lügadramatik jikanitana penoföl“). Cedob, das vöd: mitrof < i pädütülon de vöd at. Ab kisi sinifon-li?

HP:

El "Trofölo ab pleidiko..." binon penamapöl --> "Tofölo ab pleidiko...".

Jipul et ifalön ini söpavat.

DZ:

Ag! pök cänidovik kion!

Sh.:

Binos fäd nitedik, das enu (ebo adelo) eküpob stämädi “tranjed” in el “Volapükagased pro Nedänapükans”, sevabo:

“Tänk panemon: ‘Schützengrabenvernichtungsausfahrt’ (tranjedidistukatood), e flöranöp: ‘Schauspielerwortgedächtnisunterstützungshilfkasten’ (yufabok pro stüt vödimema dramatanas)” (yelod: 11, pad: 37, yeged tiädü “Vöds lunik”). Cedob, das pö tikodayumät et i vöd: “tänk” binon küpadik. Eklülädos, das vöd: “bländavab” fa el ‘Ralph Midgley’ pidefomöl nezesüdon. Dinäd at nogna eblöfon, viovemo neodobs vödemis valik leäktronik se gased pemäniötöl so peblümükölis, das kanobsöv medü nünöm sukön in ons vödis e gramatafomis difikis.

DZ:

Id eküpob vödi: tänk < ven etradutob dili at vödabuka (adelo). Vödi at kanoy tuvön se vödabuk hiela ,Cherpillod', ab pö ,Wikisource' no dabinon vödemi (if gidetob, dil at no papübon pö atos), kel ninädon vödi somik, kludo igo icedob, das vöd at no binonöv calöfik...

Sh.:

Si! vödem at defon pö fonätadiläd ela ‘Wikipedia’.

Sh.:

Stämäd “trof” vo binon klänöfik. Baiädon ko lim ‘trophie’ jäfüdavödedas biologik e medinavikas, sevabo: mi-trof = ‘a-trophie’. Ye luveratiküno vöd soelöfik ‘trophie’ no dabinon. Te kanoy niludön, das trof tefon daglofi u nulüdi siüla u jäfidäma.

DZ:

Si! If vöd: trof < dabinonöv, täno fasilosöv ad plänön. Ab in ni vödabuk ni fövots puböl binon vöd at.

24 (2016, novul, 25).**DZ:**

In vögabuk hiela ,de Jong' kanoy tuvön seti somik tiädü „sus": atos tuon sus cog.

Vöd: tuön < vemo nitedon, bi pubon in ni vögabuk (as vöd balatik), ni fövots.

Cedü ob, ,de Jong' rigiko idesinom ad jafön vödi at, jüs äküpom, das i vöd: tuon < ya dabinon, kel sinifon kipädamafi semik. If vöd: tuön < pejafonöv, tän ,isomers' pükavik pubonsöv, sevabo: tuon (subsat), tuon (fom pösoda 3id värbä: tuön). Kludo te bal onas zesüdon.

DZ:

Tefü el „tuon" vilob ye säkön difi ona leigodü „toun", kel i binon maf semik.

Sh.:

Ma fövots, tuon binon kipädotimaf. Ma vögabuk e vödems, toun binon vetotimaf (sevabo: milgrams mil). Sams:

“Nim at älabon vetoti tounas 40...”

“...nafil mö touns 30...”

Sh.:

Ekö! leigätods Linglänapükik ad vöds: registaratuon, brutaregistaratuon, näitaregistaratuon.

https://en.wikipedia.org/wiki/Gross_register_tonnage

Sh.:

Tefü ‘isomers': ba daloy gebön notodotis sököl: vöds leigatonik, igo *leigatonavöds. Sam se konot vemo nitedik:

“Täno äbluvikob süpiko dub LEIGATON pösodanema omik ko famülanem patritanadafamüla ut, tefü kel ebo ituvob in namapenäd däsinoti sepüla”.

DZ:

O Volapükans löfik!

Vilob lonülön säkis nog ömikis alna. Ekö!

a). Lio difons-li vöd: faal, pael? Vödis tel ömna pägebons fa mastans ettimik, ab binos nog vemo fikulik ad distidön onis.

ä). Etuvob i vödi: päästö! Lintelek at sümon-la ad els „boyadö!, diabö!”?

b). Reidolsös yegedi: „Lovelogam gola lifa su tal (Vpagased 1953, Nüm 3, Pads 9-12)”, in kel dabinons vöds so mödiks, kels no pubons in vödabuk hiela ,de Jong’ u fövots omik. Mödadilo etuvob sinifis, pläämü vöds tel, sevabo: kitin (kitinajeled), laluv (bai yeged at sümü „holotsen”). Kisi sinifons-li? Danö!

HP:

O Danny löfik!

(a) Tefü vöds: faal e pael < ya äbegespikob säki at tü setul, 17, 2015:

faal = sallowness, greyness (of face) -- die Fahlheit

pael = pallor, pallidness -- die Blässe, die Bleichheit.

Sinifs vödas at vemo sümoms, ye vöd: faal < mu pato pagebon tefü skin, ven ek binon vemo bälđik u maläđik.

(ä) tefü päästö!: si! At binon zanädavöd as lintelek pageböl.

(b) kitin = 'chitin' (logolös eli. <https://en.wikipedia.org/wiki/Chitin>.

laluv = 'Alluvium' (vöd yönäđik pla "holotsen", keli ägeboy in läns anik, as sam Deutän e Nedän).

Glidis!

Hermann Philippss

Sh.:

Cedü ob, faal tefon te köli. Sams:

Iulit faaliko gedik; log faaliko blövik; tailafaalik.

Logod i kanon binön faalik.

Stämäđ “pael” binon veitöfikum ma siäm. Tefon:

1-ido) skini pato logoda. Pael binon pö jenets somik mal maläda u notod senäla seimik (samo dreda). Sams:

“logod paelik”; “Dü tim, das flapüls düpa ätonons, älogoy, das igo lefredikünans äpaelikons”; “funapaelik”;

2-ido) svieti nevemik, as sam:

svietil, litam, munasviet, lit paeliks;

3-ido) kölagi klilik u nenköli, as sam:

paelablövik; sil, köl, mun paeliks.

Tefü yeged dis tiäd: “Lovelogam gola lifa su tal”: po vödem et pepübon lised vödas nekösömk ba igo nulikas. Logolsös padi tefik se el “Volapükagased pro Nedänapükans”!

Ya sis lunüp danäđu ciful: Hermann Philippss < e hiel Oleg Temerov pads valik se gased pemäniotöl kanons palögön pö ladet sököl:

<https://volapuk.temerov.org/Volap%C3%BCkanef/vol/Volap%C3%BCkagased%20pro%20Ned%C3%A4nap%C3%BCkans.php>

Kin osagon-li, va at ya finon?
Ba ovedos bo dönu koldik, Demädi gretik, keli labobs pö atos,
kazetos te püli obas pö volajen.

(Se el ,De Vacature'.)

Bakter = bacterie; brakiopod = brachiopode; cenavamik = koudbloedig; fonät = bron; holotsen = holoceen; jeled = (dierlijke) pantser; karbon = carboon; kartilag = kraakbeen (Knorpel); kenozoig = kae-nozoicum; kitin = chitin; kveiset = paardestaart; laidavamik = warmbloedig; laleg = alge; laluv = alluvium; leotsen = eocean; loigotsen = oligocean; lükopod = wolfsklauw; marsupaf = buideldier; miotsen = miocean; müriapod = duizendpoot; nenkotüledunplan = cryptogaan; patön = specialiseren; primöfik = primitief; pleistotsen = pleistocean; protozuun = protozoon; pteridofüt = varen; rageig = praecambrium; rood = orde; rusaur = (voorwereldlijke) saurus; skail = schub; sporaplan = sporeplant; stäb = steppe; tärtsiär = tertiair; tenod = spanning; terapsid = therapside; tortug = schildpad; trilobit = trilobiet; yurat = jura.

CEDS E TIKODS.

Löf mänedon dinis valik. Dinis nejönik valik, ed i seädis grobik, ta kels jokobs so suvo. If löf dugädon obis su lifaveg obsik, bevegam vega at ofasilikon plüo lü obs. Obegolobs vegi obsik ko fred gretikum.

Med gudikün ad no kanön sludön binon: konsälid menas mödik.

Öman, kel töbidon ad parvenön, päridikon. Läb binon milagaböb, plü zigivoy se on, plü läb reton in on.

Neflens obsik mütons obis ad küpälön ad obs it, e binons öntef at flens gudikün obsik.

Tak no dabinon, ni in nat, ni in lanöf. Volf ai dabinon.

Utan, kel speton danöfi, binon tedan, ab no benodan.

Mens mödikün no dunons ma prinsips oksik, ab baiädükons prinsipis ko duns oksik.

NUNS.

Volapükaklub valemik Nedänik.

Ladet nulik:
lädül: „J. C. A. Meursing“ in „Oegstgeest“, „Regentesselaan“: 8.

Peselons ünү foldil 1id yela: 1953 Vpamäks 200.

HP:

Si!

Vilob läükön, das vöd Deutänapükik: 'erdfahl' [tailafaalik] äbinon geböfik in Deutänapük te jü fin tumyela 19id ed ai pägebon ad malön logodaköli. Sümo vöd 'rotfahl' [redafaalik, fövot: 13] no komädon in pük aldelik, ab te bevü pijunibridans, kö malon plumaköli pijunas semik.

Sh.:

Danöl! o Hermann! Tefü ladyek: "redafaalik" etuvob videodoti sököl. Spelob, das us kanobs logön köli et.

<https://youtu.be/nWCiWTWYJ64>

Sh.:

Jinos, das yeged pö el 'Wikipedia' in Deutänapük ninädon fotografoti, kel i jonülön redafaali.

https://de.wikipedia.org/wiki/Brünner_Kröpfer

HP:

Bo vöds Deutänapükik: 'rotfahl, blaufahl, gelbfahl' malons -- pö pijuns -- köli: viet < sa "haug" töbo sienovik reda, blöva e yelova.

Sh.:

Zuo notodod "faaliko blövik" baiädon ko el 'dull blue', sevabo pö tradut koneda fa hiel 'Edgar Poe':

"Äbinon maifik, lölöfiko, lölöfiko maifik, ed älezunölo älogetob äl on. Älogob oni kleilikö e japiko: log faaliko blövik laböl suso veali ledredodik, kel äflödon bludi in fesüls oba." = 'It was open, wide, wide open, and I grew furious as I gazed upon it. I saw it with perfect distinctness—all a dull blue with a hideous veil over it that chilled the very marrow in my bones...'

DZ:

O Volapükans zilik!

Ekö! Säks tel vemo balugiks:

- a). El „patrul“ sinifon-li trupi u mufi?
- ä). El „pärunk“ baiädon-li ko el ,perron' u ,platform'?

Danö! ☺

Sh.:

ä) Bai tradutods Rusänapükik leigätoda Nedänapükik, vöds bofik, sevabo: ed el ‘perron’, ed el ‘platform’ binons-la pötöfiks. Ekö! pad se el ‘Volapükagased pro Nedänapükans’ (yelod: 2, pad: 16).

16

pakön (lov.)	ausbreiten, verbreiten (nev.)	verspreiden (nev.)
papürod	Papyrus	papyrus
papürodaruläd	Papyrusrolle	papyrusrol
parköp	Park	park
pärid	Verderben	ondergang, ongeluk
pärunk	der Steig, Bahnsteig, Perron,	perron
pärunkül	Auftritt, Freitreppe	stoep
pefeimöl	versemft	door een veemvonnis veroordeeld
penamapen	Schreibfeder	schrijfpenn
pepun	Kürbis	pompoen
periodapenäd	Zeitschrift	tijdschrift
pirat	Kaperei, Freibeuterei	kaap, kaperij, zeeroof, vrijbuiterij
piratakäpten	Kaperkapitän	kaperkapitein
piratamatrod	Kapermatrose	kapergast, kaper-matros
piratan	Kaper, Korsar, Freibeuter zur See, Seeräuber, Pirat	kaper, vrijbuiter, zeeroover, zeeschuimer
piratanaf	Kaperschiff	kaperschip, kaapvaarder
piratapened	Kaperbrief	kaperbrief
piratön (nel.)	kapern (nel.), freibeuten, Kaperei treiben, auf Kaperei ausgehen, zur Kaperei ausfahren	vrijbuiten, op roof varen, ter kaap varen
pläämä	nur weil	slechts omdat
pleidülön (nel.)	sich rühmen	bogen
plitü	zuliebe, um.... willen	ter wille van, om..... wil
— om	ihm zuliebe, seinet-willen	om zijnentwille
plöjal	Rinde	schors
poi	hinter (Richtung)	achter (richting)
polöm	Träggestell	draagtoestel, draagtuiig
pöfan	der Arme	de arme
pöfanatrip	Armensteuer	armenbelasting
prid	Preis, Prise, Beute	prijs, buit
pridanaf	Preis, Prise, erbeutetes Schiff	prijs (schip)
pridicödalef	Preisengericht	prijzenhof

a) Vöd: "patrulam" dabinon, klu patrul binon kvip (e patrulan binon kompenan patrulama ü liman patrula).

Saitot tefik:

"Binos patrul, kel pos fin patrulama oka gegolon ini galädaspadäd..."

DZ:

In vödabuk hiela ,de Jong' vöd: polüglot < patraduton Deutänapüko as el ,Polyglotte'. Pö vödems mödik vödi at pagebon, ab jinos, das igo mastans ettimik äpökoms dö sinif onik. Samo set at:

...äbinom profäsoran (talav e jenav), stelavan, matematan, musigan e polüglot. (sevabo, pösod, kel kanon spikön pükis mödik).

Hiel ,de Jong' ämäniotom in diläd: Deutänapükik = Volapükik, das te vöd vomik: ,Polyglotte' < patraduton as polüglot (sevabo, buk semik, kel labon tradutodis in püks tel u mödiks in padüls).

HP:

Kiöpo etuvol-li seti at? (Sevabo: "...abinom profäsoran ...")

In vödems (peneds tel ele Ljusterdal) etuvob ladyeki: polüglotik, sevabo:

"Presidan kluba polüglotik valemik" e

"... egegetob bledili ko disein kluba polüglotik."

DZ:

Etos binon se el „Pened lü Sperantapükans“. Tefü el „klub polüglotik“, cedob, das atos i bisaron, bi täno vöd: polüglot < nog malonöv pösodi u kaladi, kel bai vödabuk patraduton as ,der Polyglotte', no ,die Polyglotte' (do no fümob dö atos).

DZ:

In Deutänapük ye, vöd: ,die Polyglotte' < malon-li te bukasoti, ud i kaladi pösodas? If malon te bukasoti, tän igo vöd: klub polüglotik < binon pluuneplu bisarik.

HP:

E kiöpo tuvoy-li eli "Pened lü Sperantapükans"?

Vöds e gramat tiäda at jonädons, das vödem at päpenon fa Volapükän nutimik, kel i binon ud äbinon slopan di 'Esperanto', bi vöd: *Sperantapükän < no binon verätik, e zuo geboyöv dativi => "Pened slopanes di 'Esperanto'" u -- if zepoy-la vödi: sperant -- penoyöv: "Pened sperantanes".

Kludo miedet et vöda: polüglot < no binon konfidovik e vödem e tiäd okik no binons calöfiks.

Baicedob ko ol, das el AdJ äpölom tefü vöd: polüglot. Kludöf vödas Volapükik flagonöv, das vöd at sinifon eli 'Polyglossie' ü 'Mehrsprachigkeit' [= 'multilingualism'].

polüglotik (komäd balik in vödems calöfik) = 'multilingual'.

polüglotan = posöd, kel bemaston pükis mödik u anikis.

Sh.:

Ma vödabuk: Volapük-Linglänapük < fa el 'Ralph Midgley', vöd "polüglot" patraduton-la as els 'a linguist, a polyglot'. Klülos, das Volapükän nutimik egebon subsati at ma miedet neverätik.

Zuo ekanob tuvon te vödemadiledi sököl in doküm digitik labü yelod 22id ela "Vög Volapüka":

"Ekö brefod jenota at, kel eprimon in yel 1 970: Lefat obik, José Brasilício de Sousa (9-1-1 854 jü 30-3-1 910), äbinom profäsoran (talav e jenav), stelavan, matematan, musigan e POLÜGLOTAN" (yel: 2012, nüm: 5, pad: 38).

DZ:

Hermann Philipps Ag! Gidetol: etuvob etosi se grup di ,Yahoo', e lautan etosa dido binon Volapükän attimik.

DZ:

Shido Morozof Jinos, das lautan it äcänom vödi pigeböl - pö dabükot keli etuvob, te vöd: polüglot < pagebon.

HP:

Etuvob in vödabuk (tefü Vp vonädik) fa M. W. Wood (New York, London, 1889) vödi Lingl.:

Polyglot: möpükel, polüglot

e Vp.:

Polüglot: polyglot (möpükel).

DZ:

O Volapükans löfik!

Efinükob traduti vödas valik tonata ,P' ab tefü vöds ömik puböl in vödabuk hiela ,Ralph Midgley' nog dotob (va calöfiks va no). Ekö!

a). papag ~ psitak. In vödabuk ela ,RM' vöds bofik pubons ad malön nimi semik, sevabo eli ,parrot' in Linglänapükik. El ,papag' padütülon de natapük, güä el ,psitak' de latinapük. Too, te vöd: psitak < dabinon in ut hiela ,de Jong'. Bofiks binons-li calöfiks?

ä). parket ~ partär. Bofiks, bai ut hiela ,RM', sinifons eli ,stalls in theatre'. Ab te vöd: parket < dabinon in vödabuk ela ,de Jong'. Sinifons-li ebo oti? U va vöd: partär no binon-li calöfik?

b). Vöd: pir < pubon in e vödabuk ela ,RM' ed ut ela ,de Jong'. Logolsös:

kipet (glutapira) = Fassung (5)

No vemo saidos ad sludön sinifi vöda at. Sinifon-li eli ,vacuum tube' soäsä vödabuk ela ,RM' jonon?

c). Vöd: pleifön < pubon noe in vödabuk ela ,RM', abi in vödemis tel fa ,J. Schmidt'. Ab bai vödemis at, jinos, das sinif pemäniotöl fa ,RM' binon pluuneplu mödaplanovik. Logolsös:

„so densitik, das Reinhard ämutom fogolön ad kulön luvegi, ad pleifön is tuigi“
(Bienalak)

„me tag e hag, seif, pleif“ (Tepaneit)

Steifülob ad sludön sinifi vöda at, ab cedob, das neodob nog sinifi fümikum.

d). Hiel ,RM' emänioton vödi: poalön < in vödabuk omik, sevabo: ,opalise'. Binon-li calöfik? If so, kisi sinifon-li vöd: poal?

e). podor ~ tomat. In vödabuk ot vöd: podor < pagebon ad sinifon eli ,tomato' kobü vöd: tomat. No vemo fümob, va binon-la calöfik. E tefü sinif onik i dotob, bi jinon sinifön plani votik.

f). polüp ~ loktop ~ pulip. Vöd: polüp < bai vödabuk ot sinifon eli ,octopus' kobü el „loktop“. Jinos ye vöd at baiädon ko vöd latinapük: ,polyp(s)', kel sinifon in Volapük verätik pulipi.

g). Vöd: pütonasnek < pagebon ad sinifon snekasoti semik in vödabuk at. Too, te dil: pütön < jinon baiädon ko ut latinapükik: ,Python'. If vöd at binon calöfik, kisi vöd: pütön < sinifon-li?

Danö!

DZ:

I dabinon vöd: *punc < kel fümob, das no binon calöfik. Fom verätik binon: pöjin.

HP:

Valemo, If vöd te in vödabuk fa el RM komädöl, sinif kela baiädon ko ut vöda seimik in vödabuk e fövots fa el Adj, täno vöd soik no binon calöfik e kanon pamoädön.

pleifön = 'to snap, to kink, to break' (tuigi, bimi, lümäti, e ret).

Ba adelo olabob timi ad begespiön i säkis votik.

HP:

If bos no padunon sunädo, suvo podunon neai. Ab no iglömob dini at.

(a) *papag no binon vöd calöfik. Te geboyös vödi calöfik: psitak. Fe labobs vödi calöfik votik, sevabo: gaaporn (< 'agapornis', 'Wellensittich', 'budgerigar'), kelos i binon böd psitakik.

(b) Vöd: pir (de latin: 'pírum' = bün) < komädon calöfiko te balna, sevabo in vödalised fa el Danny pemäniötöl as dil koboyümavöda: glutapir = 'Glühbirne'.

"Pir" bo no sinifon eli '(radio) valve', äsä el RM iniludom, bi

1ido: id els 'radio valves' glutons. Kludo vöd: glutapir < binonöv nezesüdik, if "pir" sinifonöv eli 'radio valve'.

2ido: glutapir (el 'Glühbirne', Deut.) malon te eli 'light bulb' (Lingl.)

Kludo sinif vöda: pir < NO KLEILON. Cedob ye, das kanoy gebön vödi at ad malön valikosi, kel te logoton äs bün, ab no binon fluk at.

Kludo el '(radio) valve' binonöv -- as sams --: pir leäktronik, radionapir, vemamapir, e r.

(c) pleifön. Ya eplänob osi löpo.

(d) poal, poalön, poalain, poaloain (de min lumidöl: 'opal'). Vöd at komädon te in vödabuk fa el RM. Neföro pägebon in Volapükavödem seimik. Ab cedob, das el RM gudiko ädatuvom vödi at.

(e) podor, tomat. Vöds bofik voiko no binons calöfiks e neföro pägebons in vödems, no igo in vödems fa Volapükans nutimiks.

Cedob ye, das vöd: tomat < binon gudikum ka "podor".

(f) polüp, loktop, pulip.

vöds: *polüp e *loktop < binons necalöfiks e nezesüdiks => pulip.

(g) pütön(asnek) no binon calöfik, e neai pägebon in vödems seimik Volapükik.

If dido viloy malön sneki at in vödem Volapükik, bo sötoy gebön notodoti: el 'python'.

Hermann

DZ:

Danob hieli ,Hermann Philipps' demü plän omik so kleiliko! ☺ Vöde: podor < vilob lüükön, das vöd at muton pedefomön de ut Litaliyänapükik: ,pomodoro', e fino de ut Spanyänapükik: ,pomo de oro'. Hiel ,RM' ömna egebom vödi at in tidodem omik, sevabo ,Volapük in Action', ye neföro vödi: tomat.

DZ:

Zuo dido baicedob ko Hermann, das hiel ,RM' äjafom vödis at vemo skiliko, pato elis „paol, pütön“ < kels sümons vemo vödis pädtütöl fa ,de Jong'.

HP:

Danö, o Danny!

Tefü el 'Solanum lycopersicum':

No idemob, das vöd: podor < komädon in el "Volapük in Action", kel dido binon tidodem gudik. Ye vöd: tomat < komädon in vödabuk "Volapük - Esperanto" fa 'André Cherpillod', kel sevädon pö slopans (anik) elia 'Esperanto', e kel no ninädon vödi: *podor.

No cedob ye, das neodobs vödis tel eli 'tomato' (Lingl.), 'Tomate' (Deut.), 'tomate' (Frans.), 'томат' (Rus.) e ret siniföli.

Licin vöda: tomat < binon vöd: 'tomatl' < in pük: 'Nahuatl' (pük laztekanas in Mäxikän).

Säk nu binon: vödi kinik sötobs-li stetön calöfiki?

Kisi cedols-li?

DZ:

Cedü ob, vöd: tomat < binon gudikum, bi in püks mödikum vöds sümons ad atos.

Sh.:

Buükoböv sotüli: “tomat”, bi doküm labü nem “Spikotamalärnods pro Spanyänapükans” fa hiel ‘Filippus Johann Krüger’: cifal büätik < ninädon vödemadiledi sököl:

“Ob faemob fümiko. Ad primön: geinil, täno TOMATASUP, gokülaloet, mitapitot, salad vaogada, e täno: guayads”.

Lecedob lautoti pesaitöl vemo nitediki tefü nesuvöfavöds.

HP:

Danö, o flens!

Pato danob eli Shido, bi jünu inekälob spikotamalärnodis pro Spanyänapükans. Etuvob tidodemi at in bok, keli el Ralph M. isedom obe. Odepenob oni ad pladön oti isio. Binädon me pads te degvels.

29 (2016, dekul, 11).

DZ:

O Volapükans löfik! Lio difons-li vöds: pantuf ('Pantoffel') e sluf ('Latschen', nl. slof)? Danö!

HP:

Pantufs:

Sluf:

HP:

Nog mäniotobös, das vöd Deutänapükik: 'Latsche(n)' i pagebon ad malön jukis vorik, e valemiko as vöd nestümik tefü juks.

DZ:

O Volapükans zilik!

Efidunob traduti dilädas ömik vödabuka, ed ekö! säks anik tefü vöds komädöl in ut fa hiel ,de Jong'.

a). Lio difons-li vödapärs: sakrifön, viktimön; sägik, sigik? Ya etuvob dokümis ömik vödis at paninädölis, ab fikulos ad distidön onis.

ä). Tefü: salmid, salmidasosit < jinos, das vöd büik ya malon sositasoti semik.

b). Kisi sinifon-li vöd: satinad? Niludob, das atos binon sot satina, ab no fümob.

c). Tefü vöd: sarkokul (Deut.: 'Sarkokolla') etuvob sökölosi:

<https://en.wikipedia.org/wiki/Sarcocolla>

Ab no fümob, va sinifon plani at, va baini (sevabo setrati plana ot).

Danö!

Igor Washirei:

Tefü els sägik e sigik kanob sagön, das ma sev oba el sägik sinifon 'dry' 干. El sigik binon ladyek ela 'drought' 干旱.

DZ:

Danö! Icedob vemo sümiko, ab täno etuvob vödis sököl: sigagadut, sigayeb... < kels jinons no tefön ye el 'drought'.

HP:

(a)

sägik = no luimöfik. Däsärts, tauls, nams binons sägiks.

sigik = edasägiköl. Plans, gads, mums kanons binön sigiks.

sakrifön, viktimön

Värb: viktimön < e defomots oka (a.s.: viktimot) pägebons nesuvo. No äkanob tüvön difis kleilik vü värvbs at.

(ä) Gidetol. Vöd: salmid < saidos, ab in Deutänapük ömna zuo geboy vödi valemikum, as sams: 'das Hundetier' (*doganim), 'das Rindvieh' (*bubaveter). No kanoy noön, das els 'Schleyer' ed 'Adj' äspikoms Deutänapüki e sümiki Nedänapüki.

(b) satinad: Vöd: 'Satinad' no dabinon in Deutänapük, ed el "satnad" at nonikna pägebon in Volapükavödems seimik, klu no sevobs sinifi ona.

Mögos, das vöd at malon soti lunida satinasümik kölas -- atos ye binon te niludotnofümik oba. U mögos, das el Adj ömna bosilo iperom tikäli närik oka pö jaf vödaliseda tefik (fovot: 7).

Cedob, das mutobs moädön vödi at.

(c) sarkokul: Dönu, vöd: 'Sarkokolla' < no dabinon in Deutänapük, ed el sarkokul no komädon in Volapükavödems seimik. Kanobs niludön dinis ömsotiki, ab no sevobs kuratikosi. Cedob ye, das vöd at malon baini klänöfik et.

DZ:

Kritidi läbik Volapükanes valik! ☺

Atna nog vilob säkön lintelekis ömik, dö kelas sinifs no kanob fümön. Ekö!

- a). glö!
- ä). pa!
- b). pü!
- c). rö!
- d). vu!
- e). zö!

Jinos, das mödadils onas binons noomatopavöds, klu vemo fikulos ad tüvön sinifis onas.

Danö!

Sh.:

Labob niludis te tefü vöds anik, sevabo:

- ä) pa! (de lintelek Nedänapükik: 'pang') = Lingl. 'bang!' Malon tonis jütama pö koned "Telkomip in dag".
  - e) zö! = Lingl. 'never mind'
- Liedo no labob timi pro vestig lunüpik tefü vöds votik demü calavobods.

HP:

- (a) glö! = Lingl.: "attack! (dog command)"<
- (b) pü! = pa! Logolös: http://www.duden.de/rechtschreibung/paff_piff_paff
- (c) rö! = Lingl.: "swoop!, one, two, three!, catch!" (tradutod Deutänapük: "rippsraps!" in vödabuk fa el Adj nu plu pägebon sis yels 150.
- (d) vu! = Lintelek, kel malon, das dredoy ud das naudoy bosi
- (e) zö! = Lingl.: "Gee!"

Säkäd tefü linteleks ai binon, das suvo töbo kanoy plänön onis voiko. Ön jenets mödikün sinif onas sekidon de pron.

DZ:

Danö! o Hermann löfik! ab tefü els „rö!, zö!” nog kofudob. El „zö!” malon stuni, vo-li? e tefü „rö！”, ön jenet kinik geboy-li linteleki at?

HP:

Tefü el zö! etuvob sami te bali (se konot fa el Johann Schmidt petradutöl: "Bienalak"):

„Kritidacil-li?“ ,Reinhard’ äsagom, „on no plu kömon domü ob.“ -- „Zö! cem lölük olík älabon smeli fira e kekas braunik.“

=

"Santa Claus?" said Reinhard. "Santa Claus never comes to me now." -- "Oh, yes, he does! The whole of your room smelt of Christmas tree and ginger cakes."

Ön jenet at el zö! malon taspiki. Äsä ya epenob, linteleks kanons malön senälis distöfik.

El rö! jinon malön, das ek spidöfiko sumon bosí, äs sams: cil tifon dini jönik de tab, ud ek sumon bosí vifiko e stegon oni ini sakäd: "Rö! ya goldavobot enepubon in mänedapok ofik."

Danö! Jinos lü ob, das nu ob it suemob gudikumo sinifi ela rö! = 'rippsrapps!' (Deut.), keli jünu neföro ililob ud ireidob in Deutänapük. Nutimo sagobsös: 'schwupp!' ön jenets somik. ☺

DZ:

Danö! O Hermann löfik! Jinos, das ba tradutod büfik vödabuka fa hiel ,RM' ömna dido binos kredovik! -> ,well I never! 2ido, id etuvob linteleki: ja! < kel sinifon eli ,sa! sasa!. Bai vödabuk obik jinos das sümon vemo ad „glö!”, vo-li?

HP:

Sis yels 70 spikob e reidob Deutänapük, ab neföro älilob ud äreidob linteleki Deutänapükik baisagädik: 'sa!' u 'sasa!'

No etuvob linteleki Volapükik: ja! in vödem seimik. Kludo löliko no sevob, kisi el Adj itikom, ven äpenom atosi.

DZ:

Hermann Philippss Etuvob te atosi: <https://books.google.com.ph/books?id=z-Ym5osxlzIC...>

https://books.google.com.ph/books?id=z-Ym5osxlzIC&pg=PA330&lpg=PA330&dq=sasa%20interjektion&source=bl&ots=RMKBW&CuMTG&sig=xXcvkxavY-1-_QUgkHAbEGqnwjI&hl=zh-CN&sa=X&ved=0ahUKEwigh9v6rZHRAhVBzbwKHWXNAuYQ6AEIGjAA&fbclid=IwAR0FngrHO2JJMDQDCLK30rNdRXt2SRjL0dS2T5u5I0qDCsNnfeFTDAxg4JA#v=onepage&q=sasa%20interjektion&f=false

HP:

Danö!

Ma buk at jinos, das ün tim seimik seiman bü tumyels anik ägebon eli "sasa!" ad stigädön nesufädko jevodi okik.

Lintelek at no pagebon in Deutänapük nutimik, e cedob, das no pägebon suvo igo bü yels 200. Ba el Adj ireidom buki yönädk.

HP:

Ba kanobs gebön eli "ja!" ad notodön nesufädi ed ad stigädön eki, ven binon tu nevifik: "Ja! o trögan!"

DZ:

O Volapükans löfik!

Jinos, das el 'server' ladeta leáktronik oba dönü edädikon. Kludo nedob sedön is säkis anik tefü vöds Vpik... Ekö!

Vöds sümik

a). stim ~ stüm

ä). stid ~ stit

b). stöm ~ stum

e tefü c). kisi sinifons-li vöds: stor, stör, störül?

Danö!

Danny.

Igor Washirei:

O keslopan digik! Osteifülob ad plänön vödis at ma sev oba, if no pölob spelabo:

a). stim - honour

stüm - esteem

ä). stid - institution

stit - organization

b) stom - weather

stum - instrument

c) stor - in vödabuk sperantapükik 'fosado'

stör - in vödabuk sperantapükik 'fosserchado', ed in tidabuk hiela Johann Schmidt komädon set sököl: "Man bäldik äseadom in cem lä tab ed ästörom in buks", kelos lobedon pläni sperantapükik löpik.

Ye if logoy vödabuki hiela Arie de Jong, logoy das "stor" binon 'subversion', 'stör' binon 'trouble making', "störül" binon 'undermining', jenöfo valikos binon vemo sümik. Kanos binön, das "stor" e "stör" labons sinifis tel.

DZ:

O Igor löfik! Danob oli vemo demü gespik olik! Klülos das epökob dönü: vöd verätik binon: stöm < no stom.... Tefü votikos mödadilo baicedob ko ol. Danö, o flen!

HP:

Baicedob ko el Igor. Id ob esteifülob ad tuvön plänis gudik:

(a) stim ~ stüm

stim = 'honour'.

stüm = 'respect'

Sam de "Leerboek der wereldataal" fa el Adj:

"O söl! Me at labob STIMI ad nunön ole, das etopikob ini top isik as komitätan valöras.

Du komandob obi benomeuge olik, e begob ole ad seivön nemapenäti disik oba, dispenob ko STÜM mödikün as

dünan düniälük ola,

J. GOEDBLOED

=

'Dear Sir, with this I have the honour to inform you that I have taken up residence in this place as a commission agent of commercial papers.'

While I commend myself to your favour and ask you to take notice of my signature below, I sign with the utmost respect as

your obliging servant,
J. GOEDBLOED

(ä) stid ~ stit

stid = 'act of institutionalizing / installing'.

stidön v.tr. = 'to turn into an institution.'

Sams:

- Kadäm Vpa peSTIDon pötü Vpa kongred telid pijenüköl in ,München'.

- ... bü STID levala ...

- STID cifulama binon veriko zesüdik.

- ... das nolavans de nolavajäfüds mu distiks e de bidäds e netäts mu distiks polasumons in kadäm, sodas fino in STID at nolavs valik e lebidäds e netäts valiks tala pukomulons.

Jenöfo semikna vöd: stid < i pägebon ad malön nogani it.

stit = 'an institute / institution (building{s} plus people and equipment serving a certain purpose)'

b). stom ~ stum

stom = 'weather'.

stum = 'instrument, tool'

(c) stor, stör, störül

stor = 'act of rummaging / poking / picking'; storön = 'to rummage / poke / pick (intransitive)'

stör = 'act of digging / raking sth.'; störön = 'to rummage in / poke sth. (transitive)'.

"Reinhard' ästärom fili in fön."

störül = act of jiggling / jogging.

Sam: Vom steifülof ad seSTÖRÜLÖN buoni me jim, me neif ...

Tefü vödabuk Deutänapükik fa el Adj, neverätiko petradutöl ini Linglänapük fa el Ralph, kanob konstatön, das pläns ela Ralph tefü stamäds: stor e stör < löliko dobons.

Ekö! is binons koräkots obik:

stor n. (act of) rummaging.

storön v.int. to rummage..

stör v.tr. (act of) digging / raking sth.

störön v.tr. to dig, to rake, to rummage in/around sth.

störolöpükön v.tr. to bring up sth. by digging / raking.

störosükön v.tr. to dig up.

störülön v.tr. to jiggle, to joggle, to stir.

*****

Igor Washirei:

Danob oli, o ciful löfik! Voiko äsenälob doti semik tefü sinif telid ela "stor", ab nu dot et pemoükön.

HP:

stöm = 'single piece of equipment'.

stöms = 'equipment (collection of gadgets, tools, devices)'.

'Instrument, tool' = stum.

Vödabuk gretik fa el Adj:

stum = Instrument, Werkzeug, Zeug. [Deutänapük]

Sams:

- stums kiemavik pro voböps = chemical instruments for laboratories.

- stums kötetavik = surgical instruments.

- stums stelavik = astronomical instruments.

DZ:

Hermann Philipps Jinos, das vöd: stitod < i dabinon. Lio difon-li ko el „stit“? Danö!

HP:

— Ag! pardö! epölob:

Stit = 'act or process of creating an institute / institution.

Stitod = 'an institute / institution (building{s} plus people and equipment serving a certain purpose)'.

HP:

Danob olis demü säks e gespiks. Id ob nog mutob lärnön mödikosi tefü Volapük.

HP:

Dü slip kömon kleil mödikum:

Bofiks: els stid e stit panotodons Linglänapüko medü vöd 'establishment' siämü el 'act of establishing sth.'

El stid malon bosi nenstöfik: cifalami, reli, filosopi.

El stit malon bosi stöfik: bordajuli, malädanöpi, lavogana-lebüri.

Igor Washirei:

Plän vemo gudik, danö!

Igor Washirei:

Ag! O Danny löfik! Ob binob döbik, bi ereidob vödi at as "stom", do jenöfo binon "stöm"! Begob säkusadi. Cedob, das "stöm" binon 'tool'.

Sh.:

Liedo no fägob brefüpo ad betikön säkädis so mödikis. Ye kanob penön tefü "stöms/stömem", das vöd at labon leigätodis Rusänapükik tel, sevabo: 1) eli 'utvar' (Linglänapüko: 'utensils'); 2) eli 'sbruja' (Lingl.: 'harness'). Jinos lü ob, das id in Volapük glüg u kvisinöp kanons labön stömis, ab no stumis.

Sams:

1) 'utensils':

kvisinastöm = Lingl. 'item of kitchen utensils' (Rus.: 'predmet kuhonnoj UTVARI')

nafastömem = Deut. 'Schiffsgerät', Lingl. 'tackling of the ship' (Rus.: 'korabel'naja UTVAR') (logolsös: duns paostolanas: XXVII, 19)

stöms kulta (pemäniotons in diatek nulik) = 'church vessels, articles of the ritual, church utensils' (Rus.: 'cerkovnaja UTVAR')

2) 'harness':

monitajevodastömem = 'harness of ride (saddle horse)'

jevodastömöt = Lingl. 'harness shed'

I värbs "stömön, sästömön" tefon eli 'harness' jevodik, as sam: "Veigotan sästömom nime fräni. E du jevod fidon se detanam obik..."

Sh.:

Tefü "stum" binos nitedik, das vödabuk calöfik - ba te cedü ob - ninädon vödis ya evönädikölis. Lecedob somiki vödi "bladastum" (sevabo: 'wind instrument'), bi pö koboyümavöd at lim "stum" sinifon "musigömi". Ye latikumo vöd plu pötöfik ad malön dini tefik pedatikon efe el "musigöm" pemäniötöl (pinotükön as "vöd nulik" in "Volapükagased pro Nedänapükans", yelod: 11, pad: 16). Kludo nemuiko sis yel: 1942 ud igo sis yel: 1935, kü vöd nulik "flapamusigöm" penotükön, no daloy gebön eli "stum" ko siäm musigik. Leigodolsös subsatis sököl: bladastum, flapamusigöm (= 'percussion instrument'), luröbamusigöm (= 'bow instrument'), stinamusigöm (= 'stringed instrument'). Pö ked at vöd balid jinon binön bisarik ä neverätik.

HP:

Cedob, das kanobs binön gretamafädiks. Vöds suvo pafümetons fa tikodayümät u binädavöd zuik.

Labobs vödi: bladöm = 'Blasebalg' [Lingl.: 'bellows'].

Säkölo sinifi ela "bladastum" [Deut.: 'Blasinstrument'], no kanoyöv cänidön sinifis elas "bladöm" e "bladastum".

Musigöm binon stum musigik, vo-li?

Ven spikoy dö musig mäniötölo bladastumis, klülos, das vöd at tefon musigömi.

DZ:

O Volapükans löfik!

Logolsös vödi donik ko sinif onik in vödabuk hielo ,de Jong':

sufodön (nel.) = gelassen sein, sich ergeben.

sufodön (lov.) = hinnehmen (7)

Jinos, das äcänom loveädi vöda at lautölo fövoti vödabuka. Sinif kinik veräton-li?

I logolsös sinifi vöda: sümpat(ik): ,Sympathie (geheimer Einfluss)'.

Sinif vöda at baiädon-li ko vöd Linglänapükik: ,sympathy'? Jinos, das i dabinon vöd: lekäl sümpatik < in kel vöd at jinon sinifön votikosi.

Danö!

HP:

Värb: sufodön < binon loveädik. Bo binon pök in vödabuk gretik fa el Adj. Om it ai ägebom værbi at loveädiko.

Dö "sümpat" openob latikumo, if nog ozesüdosöv. Jenöfo sinif vöda at boso nekleilon.

DZ:

I dabinon vöd: Sudän Lingläna=Güptänik. Ba atos binon-la bükapök ela „Lägüpätänik”?

HP:

Dö atos no kanoy konstatön seimosi. Alo notodot at binon löliko nezesüdik. Bo el Adj it äpölom.

Sh.:

Sudän somik seimna ädabinon, sevabo:

https://en.wikipedia.org/wiki/Anglo-Egyptian_Sudan

DZ:

Shido Morozof Si! te vöd: *Güptän < vemo bisaron.

Sh.:

Dotob tefü sot värla “sufodön”. Pö tikodayumäts mödik värb at sinifon eli “binön sufik” e jäfidon as neloveädik. Sams:

- sufodoy in fät oka;

- Ven äliloms atosi, äsufodoms, äleloboms Godi;

- Binolsöd fredaladäliks sekü spel, e sufodolsöd pö dränäl!

(Too sufalefom värla at anikna pägebon in diatek nulik Volapükik. Ba pö jenets et tradutan äsumädom stukotis vödemä rigädik.)

Zuo värb “sufodön” pevedükon loveädik dub lenyüm foyümota: “be-”, sevabo:

“Ab atosi valik, do atos no äpliton onis, daifidäbs lefredik daifidana lefredik äbesufodonsöv.” = ‘And yet all this might have been endured, if not approved, by the mad revellers around.’ (“Maskar deadalanana redik”)

HP:

Dido dinäd at binon boso neklülik. Etuvob difüls aniks:

besufodön v.tr. 'etwas hingehen / durchgehen lassen, ein Auge zudrücken über ...'
 [= 'to turn a blind eye to sth. / to let (sb.) get away with sth.']
 sufodön v.tr. 'hinnehmen' [= to tolerate / to put up with / to endure sth.]
 Semikna bo kanoy gebön värsi loveädik nen yegod:
 "Kisi anu dunol-li?" man säkom jimatani okik. -- "Lägob", gespikob jimatani ini gad sägükamajaini polöl.
 Ye el Shido gidetom. Jinos, das ömna mutobs sufodön dinis neklülik.

HP:

Ven epenob, das el Adj bo ipööm, evilob niludön, das ipööm dö el "Güptän".
 Fümo el "Lägüptänik" iverätonöv..

HP:

Sinif vöda: sümpat < no baiädon ko sinif vöda Linglänapükik: 'sympathy'.

'sympathy':

- (1) = baienäl ('having the same feeling; accordance');
- (2) = kelied ('pity');
- (3) = kesenäl ('empathy');
- (4) = pid ('regret');
- (5) = lanarölet ('affinity');
- (6) = löföf ('appeal, likability').

Balna ek ägebon ladyeki: sümpatik < ön mod neverätik:

"Ab hifoginänan obinom buikumo klienik ad lelöfädikön dö vom, kel lüjinof lü om sümpatik, kas sukön flenami." (Vpn, 1956.)

Igor Washirei:

In tidabuk ela Arie de Jong dabinon lärnod famik dö el 'Garibaldi', kö vöd: "sufodön" pagebon, ab no kanoy cödön gudiko, va binon loveädik u no, jenöfo jinos, das bo pagebon as värb igo neloveädik. Ekö! set bal usao: "Äbinos-li tälen okik, ad vobädön, das lobed päcedon as din klülik, kel äkoedon SUFODÖN matrodis tefü nomükam, kel ämuton lüjinön lü ons nesiämöfik?"

Tefü vöd: "sümpat" kanob sagön, das samo in Polänapük u Sperant, sinif cifik binon go difik ka ut in Linglänapük, sevabo malon "flenöfi" u "plüti".

DZ:

Baicedob ko ols: jinos, das no zesüdos ad jafön vödi at if ilabobs vödis saidik. Kludo ba vöd: sümpat < sinifon-la atosi: https://en.wikipedia.org/wiki/Sympathetic_ophthalmia

DZ:

* No sinifon malädi at, ab jargoni sanava, sevabo ,sympathetic' in Linglänapükik.

Igor Washirei:

Si, i suemods sanavik gebü vöd at dabinons.

DZ:

O Volapükans löfik!

Ya efidunob lauti vödabuka Volapükik, ab anu nog lüükob one vödis no pimäniötölis in ut di ,Adj' ed i koräkob sinifis vödas, tefü kels no äfümob. Opübоб vödis dotabik, kels pägebons no suvo, pö grup at, dat Volapükans kanobs bespikön onis.

Ekö! aniks onas (tonatas V~Z):

Tefü vöds sümik:

1). yum ~ yumäd; yumät ~ yumed

2). zib ~ zibäd

3). zön ~ zönül: jinos, das lätik sinifon klotasoti, ab vöd: zönel < i dabinon.

Tefü uts, kelas sinifs fikulons ad plänön:

a). väť: niludob, das ba atos sinifon-la metaladiledi pageböl ad väťön bosi (sevabo el ,weight' in Lingl.)?

ä). vödön: ,wörteln, worten, sich in Worten ergehen, viele Worte machen'. Ba sümon-la ad „spikön"?

Danö!

Sh.:

Vilob mäniötön vödis anik labü stamäd "väť":

väť = weight

brutaväť = gross weight

vätam = weighting

vätöm = balance, scales (parat pro vatam), sam: "älabom in nam okik vätömi" (paokalüp: VI, 5)

vätastabäd = unit of weight

Dotob tefü sinif kuratik vöda sümik: "vet". Ba vet kanon patradutön dub vöds Linglänapükik 'heaviness' (nam vetik), 'gravity'. Täno defomamavöd "vetot" töbo diston-la de el "väť" ma siäm, do binon suvöfikum.

HP:

Ma vödabuk gretik fa el Adj vöd: väť < sinifon in Deutänapük: 'Gewicht (Körper von bestimmter Schwere als Maß)' = Lingl.: 'weight (physical object used for weighing)'.

vet = 'weight (state of being heavy)'

vetot = 'weight (how heavy sth. is)'

Ekö! väts:

Igor Washirei:

Tefü "yum, yumäd, yumed e yumät" cedob, das "yum" sinifon eli 'connection', ab jinos (if no pölob), das "yumäd" tefon te trenis ('train connection') pro kod semik. Cedob, das sinif ela "yumed" binon 'coherence', ab tefü "yumät" kanob te sagön, das muton sinifön nedabinoti yumik, do voiko no plöpob ad gevön one vödi Linglänapükik kuratik.

Ekö! utos, kelosi cedob dö "zib e zibäd". "Zib" binon 'meal', "zibäd" binon 'meal course'.

Fino, "zön, zönel e zönül". Gidetol, das "zönül" binon dil klotema ('belt'). Benö! "zön" muton bo binön el "belt" valemasiämo, ba samo zön dustodik u sümikos. Fino, zönel mekon zönis, mögos, das fabrikon zönis zeilü dustod.

Igor Washirei:

Jinos lü ob, das "yumät" binon balugiko 'connection', ab tikodik.

Igor Washirei:

Tefü "vödon", no äkanob tuvön oni in vödabuks, ab niludob, das kanon sinifön leigoäs värb Linglänapükik 'to word' sökölosi: "notodön bosi (niludo veütiki) dub vöds, ön möd patik ä kleilik, ad pasuemön gudiko").

HP:

Vöd: vödon < paninädon in fövot: 9 vödabuka Volapüka fa el Adj.

Sinif Deutänapükik binon: "sich in Worten ergehen, viele Worte machen" ['to indulge in words, to be verbose, to use many words where a few words would suffice'].

Igor Washirei:

Atos plänon dini at gudiko, danö!

DZ:

O Volapükans löfik!
 Logolsös vödis disik, plidö!
 sesued = Exsudation (5)
 sesuedot = Exsudat (5)
Sevabo, https://en.wikipedia.org/wiki/Exudate
 dusued = Transsudation (5)
 dusuedot = Transsudat (5)
https://en.wikipedia.org/wiki/Transudate
 nüsued = interstitielle Exsudation, Infiltration (5)
 nüsuedot = interstitielle Exsudat, Infiltrat (5)
No fümob, ab ba: https://en.wikipedia.org/wiki/Interstitial_fluid
 Jinos, das hiel ,de Jong' äjafob vödi: sued < do calöfiko vöd at no paninädon in
 vödabuk omik. Vemo sümön ad vöd: suet.

HP:

Ekö! atos binon yeged smalik dö SUET se "Volapükagased pro Nedänapükans",
 1958, nüm: 4.

VIFS KOAPA OBSIK

Nutül me logalips jenon ko vif milmetas: 1 1/5 a düp.
 Her glofon ko vif zimmetas: za 15,5 a yel.
 Vif sirkülama bluda obsik binon mö mets 288 a düp.
 Cil pledöl bevegon fagoti milmetas: za 24 a del.
 Mödiküns drimas obsik te dulons dü sekuns: ze 5.
 Dol kanon propagön oki ko vif milmetas: 57,7 a düp.
 Nuels obsik glofons ko vif zimmetas: 6 a yel.
 Sekü SUETAM skretobs mö liäts vata: 8 a 10 a del.

* * * * *

Sh.:

In püks mödik vöds: sesuedot, suet < labons leigätodis ko stamäd bal, as sam:
 se-suedot = Rusänapüko: 'vy-pot' ('vy'= se- + 'pot' = suet(am/ön) + Ø = -ot,
 sevabo: foyümot Rusänapükik deföl, ton nonik pö plad, kö spetoy pubi foyümota)

Cedob, das el "suet" elicinon de vöd Linglänapükik: 'sweat', ed el "sued" de latinavöd: 'sudo (sudare)'. Ye el 'sudare' latinik sinifon eli "suetön", ed el 'sudatio' eli "suetam" (ud eli "suetaban"). Vöd latinik 'exsudat(us, a, um)', de kel samo vöd Linglänapükik "exudate" elicinon, ninädon stamädi ot efe 'sud' ("suet"). Zuo pö latinavöd 'exsudare' foyümot latinik 'ex-' baiädon ko ut Volapükik "se-", ab 'sudare' kösömo patraduton dub värb "suetön". Kludo binos fikulik ad distidön stamädis: suet, suet. Ye soäsä Hermann epenom, el "sued" tefon malädavi.

Igor Washirei:

Si, ven ädalobog yegedi tö el "Vükiped", sunädo älogob doatavuni bludöl et, kluo kanoy fasiliko fomälön "suedi" as ut flumota seimik flamastasta, e "sueti" as flumot saunik dü tuvamastad, efe vat ko natrin e.r.

DZ:

O Volapükans löfik!

Ereidob eli „Pöträt nögafomik“ su Vpagased yela: 1963 < ab vöds ömik in yeged at jinons bisariks. Ekö!

1). köf: ädredälof teiko lo palät, lo köfs e stums tefik votik...

Bisaros vemo, bi jinos, das in tradutod votik vöd at peplaädon me vöd: pensit < kel binon calöfik. Too, vöd: köf < no patuvoy seimöpo. Binon-li calöfik>

2). deiguirön: Dub atos ädeiguirof, e mens valik ädasevons lied i ofa, pläämü pänan it...

No etuvob vödi at in vödabuk seimik. Lio sinifon-li? i vöd-li: guirön?

3). Lio difons-li vöds: plä, pläämü?

4). kopikön: Vö! atos binon jenöfo lif ekopiköl!

Lio sinifon-li vödi at?

Danö!

DZ:

I: lio difons-li els „te, teiko“?

HP:

te = 'only, merely';

teiko = 'exclusively, in the only way'.

Sinifs vödas at no distons vemo.

HP:

köf = pänapensit ['brush for painting']; at binon fom boso pevotükül ela "kef" ['brush'].

deiguirön (neloveädik) = sufön / liedön deadio [Deut.: 'verrschmachten', Lingl.: 'to pine away'] de "guirön (nel.) 'to languish'".

plä = 'except'; pläämü = 'with the exception of'.

Sinifadistöf voiko no dabinon.

ekopiköl --> e-kop-ik-öl = 'having become a body = embodied'.

I Igolös dokümi: "poqtraqt_noqgafomik_vo-lingl.doc" in lised ela "Files".

Sh.:

Pö tikodayumäts ömik ga kanoy gebön vödis siämaröletik Volapükik labü stamäd ot ko sinifs vero difiks. Ekö! sams tefü pär: "plä, pläämü":

1) plä = keninükamü (Linglänapüko: 'besides')

“...Volapükagaseseds podabükons, in kels plä vödem Volapükik i vödem in natapük patik komädon.”

“In yelod epasetiköl plä konots anik i yegeds veütik anik äpubons, äsä “Daved Vpa” e “Pük menik”...”

2) pläämü = nen ('with exception of'):

“Pläämü rops brefüpik ärifob us dü yels jöll.”

“...lecifef Volapükakluba valemik Nedänik efunon klubi bevünétik, lü kel Volapükans valik pläämü utans, kels labons Volapükaklubis valemik netik lönik, kanons lüyümöns.”

“...pläämü näpenäds su stons u su sepülaplatots, vödem plänöl votik defon.”

Ye semikna no ädistidoy vödis et ön mod somik, as sam:

"Pläämü Tsinyinänapük äkanom tuvön us i tida- e geidabukis pro püks seledikum..."

HP:

Süperö!

No idemob atosi; dido el Shido löliko gidetom.

Igor Washirei

Reidob konoti at anu. Nüms fovik ela "Volapükagased" no äpubons-li ün yel: 1964?...

HP:

Liedo no labob Volapükagasedis nulikum ka utis yela: 1962.

In 'Wikisource'

(https://wikisource.orgwiki/Volapükagased_pro_Nedänapükans)

tuvoy yegedis nog anikis de yel: 1963. Cedob, das Volapükagaseds ettimik no plu päfövons.

DZ:

O Volapükans löfik!

Reidob eli „Dom in klerätalusüt“ fa ,Johann Schmidt' ed ekö! dabinon vöds ömik, kelis no suemob vemo.

1). pas: Drims patik at äjonons fe pianiko cenis ömik, kelis verätiko äküpob pas pos tim ze lunik.

2). fuläd: Süfüls votik at äcenons dono lü flumed, lü maketa- plad u lü lusüts labü fuläd menas...

3). Jinos, das hiel ,JS' neföro ägebom eli „id“ fo vokats (ab te eli „i“). Too bai vödabuk gretik fa ,de Jong', el „id“ binon fom verätik. Verätos-li?

Reidölo yegedis anik, jinos, das lautans it älükons vödalisede Vpik vödis nulik, kels neai pubon as calöfiks, samo: kremator, e r. Omekob lisedi vödas somik ed onotükob oni poso.

I vilob mobön vödis disik:

yunanafed (yunanafedan) kobädimik = el ,komsomol'

lepułafed (lepułafedan) pionirik = el ,young pioneer'

Vöds bofik malons fedis yunanik in nets sogädimik (samo Tsyinän u Sovyätarepubliks).

DZ:

Ba i vöds: redakravat (pro el ,komsomol' e blövakravat (pro el ,young pioneer').

HP:

(1) pas pos : vöd at malon, das bos äjenon ud ojenon no sunädo, ab 'ONLY AFTER' bos votik ejenon ud ujenon.

(2) fuläd : dajäf, kosäd, runäd menas mödik.

(3) El id ai binon verätik, ab ed el Arie de Jong e mastans ettimik votik suvo no ägeboms eli "d" ön jenets somik. Foms bofik verätons.

Tefü els "yunanafed kobädimik, lepułafed pionirik" kanoy sagön, das daloy datuvön notododis somik nes säkön demü däl, bisä klilons dub oks it.

No fümob tefü redakravats e blövakravats. Vöds at voiko no malons yunani e pulis, ab kravatis. Bo binosöv gudikum ad nemön atanis: redakravatans e blövakravatan(il)s < naalogü vöd: melan (de subsat: mel < sa poyümot: -an). Bo i kanoyöv gebön notodoti: pionirils, posä emäniotoy pösodilis somik büö. ☺

DZ:

Danö! O Hermann löfik! Tefü (1) vilob nog säkön: kisi sinifon-li vöd at ven soelon? Hiel ,JS' äjinom gebön somo i mödiko. Tefü els „reda-, blödakravats“, si! dido sinifons kravatis kelis reda- e blödakravatans lenükons. Memot patik pro netan sogädimik...

HP:

Danny Zhang

Ekö! set sököl ba oplänon eli "pas", ven soelon:

Himatan: "Kömölöd sunädo! Voto olatikobs."

Jimatan: "PAS mutob välön jukis labü köl lönedik demü juüp oba."

HP:

Ag! dins bo no binons so fasiliiks.

El "pas" pägebon fa mastans ettimik, äsä Deutänapükans gebons vödi: 'erst'.

Geboy eli "pas" id ad malön, das seimos äjenon

latikumo, no bü ....:

pas ün yel: 1922 ... (it was only in 1922 when ...);

pas ün prim tumyela 17id ... (something was used to be done not before the begin of the 17th century);

pas ün zänodatimäd ... (certain customs first arose in the Middle Ages).

Kludo, el "pas" kanon patradutön medü vöds Linglänapükik: 'only, first, not before, for the first time, only after' < sekidölo de tikodayümät.

Sh.:

Ob id eküpob, das el Johann Schmidt vemo älöfom vödi "pas", do Volapükans votik ägeboms eli "pas" nesuvöfikumo. Nendoto Volapük binon so liegöfik, das Volapük an alik kanon labön stüli lönik.

Igor Washirei:

Id ob labob magädi somik, samo eküpob, das lemastans ägeboms ze suvo notodoti: "ärefom ini...", "ärefon lü...", ud "ärefom...". Näio spikölo, letikob ömna, klülo memölo dö värbö loveädik e neloveädiks, kitimo ägeboy eli "reafön" e kitimo "reifön", if siäm onas binon jenöfo leigik (u ti leigik-li?). Äkludob, das lemastans ägeboms eli "reafön" neloveädik, ven älüükoms präpodi, kelos älabon ba sinifi ela "reifön" nen präpods pageböla. Säkusadolös deikami at de yegäd cifik, ab kodedü flen: Danny id ob ävilib juitön reidami koneda famik at, e dönu ätuvin vodi: "reafön" us. Atos äkoedon tikön obi dö utos, kelosi vicifal löpo isagom, efe dö stül lönik Volapükana, kelosi logob id as gebami suvik vödas semik.

38 (2017, febul, 17).

DZ:

Sedob is lisedi vödas nulik fa hiel ,Ralph Midgley' pesedöli in grup di ,Yahoo' de yel: 2002 < jü yel: 2006. Mödadil onas panotükön in vödabuk omik, e cedob, das vöds ömik in lised at kanons palecedön calöfiks (do dabinons i vöds nulik pejaföls vemo bisariko). Ömiks onas i dabinons in vödabuk hiela ,de Jong'. Ekö!

DAKOSÄDASIRK roundabout, rond-point, Platz mit Kreisverkehr, cruce giratorio, isola rotatoria

DINOSAUR dinosaur, dinosaure, Dinosaurier, dinosaurio, dinosauro

FATÜL KRITID Father Christmas, Père Noël, Weihnachtsmann, Padre Noel, Babbo Natale

FÜSIOLEKÄLAN physiotherapist, physiothérapeute, Physiotherapeut, fisioterapeuta, fisioterapista

GASED magazine, magazine, Magazin, revista, rivista

GINÖM windlass, guindeau, Winde, torno, argano

GLÖPAPEN ballpoint pen, stylo à bille, Kugelschreiber, bolígrafo, penna a sfera

KAFEIN caffeine, caféine, Koffein, cafeína, cafféina

KARUSÄL roundabout, manège, Karussell, tiovivo, giòstra

KESTERIN cholesterol, cholesterol, Cholesterin, ?, colesterolo

KLINÜKAMAMED detergent, détergent, Waschmittel, detergente, detergente

KONTAGALENTÜL(S) contact lense(s), verre(s) de contact, Kontaktsschale(n), lente(s) de contacto, lente (lenti) a contatto

KORIAND coriander, coriandre, Koriander, culantro, coriandolo

LEGLÖPOT dome, dôme, Kuppel, cúpula, cupola

LEGUAN iguana, iguane, Leguan, iguana, iguana

LEKEVAV speleology, spéléologie, Höhlenforschung, espeliología, speleología

LEPLEDS LÜMPIK Olympic Games, Jeux Olympiques, Olympische Spiele, Juegos

Olímpicos, Giochi Olimpici

LICID lychee, litchi, ?, ?, ?

LIPASTAFÜL lipstick, rouge à lèvres, Lippenstift, lápiz labial, rossetto (per le labbra)

LOETAMAPARAT barbecue, barbecue, Großer Bratrost, barbacoa, graticola

LORKID orchid orchidée, Orchidee, orquídea, orchidea

LÜMPIAD Olympiad, Olympiade, Olympiade, Olimpiáda, Olimpiade

MAGIVAL wizard, sorcier, Zauberer, hechicero, mago

MÄYORAM marjoram, marjolaine, Majoran, mejorana, maggiorana

MIELAVIN mead, hydromel, Honigwein, aguamiel, idromele

NUGAT nougat, nougat, Nugat, turrón, torrone

NUMATAPLAT(IL) dial, face, Zifferblatt, cuadrante, quadrante

NUMATASIRKOT dial, cadran, Wählerscheibe, disco, disco combinatore

PLAKMINEP persimmon, plaqeminier, Persimone, placaminero, diospiro

PLAKMINEPAFLUK persimmon, kaki, Kakipflaume, ?, ?

BETAD beetroot, betterave, rote Rübe, raíz de remolacha, barbabieto

COL violoncello, violoncelle, Cello, violoncelo, violoncello

DOATAHÄTIL thimble, dé à coudre, Fingerhut, dedal, ditale

FLUMEDAJEVOD hippopotamus, hippopotame, Flußpferd, hipopótamo, ippopotamo

GIVIÄLIK generous, généreux, freigebig, generoso, generoso

GRAHAN eclipse, éclipse, Verfinsterung, eclipse, eclisse

HÄRBATIMAN vegetarian, végétarien, Vegetarier, vegetariano, vegetariano

- HOLBUT halibut, flétan, Heilbutt, halibut, halibut
- KALINAPÄRMANGANAT potassium permanganate, permanganate de potassium, Kaliumpermanganat, permanganato de potasio, potassio di permanganato
- KÄSEM eczema, eczéma, Ekzem, éczema, eczema
- KLORIN chloride, chlorure, Chlorid, cloruro, cloruro
- KROKOD crocodile, crocodile, Krokodil, cocodrilo, coccodrillo
- LAVAT lava, lave, Lava, lava, lava
- LOGABOB eyebrow, sourcil, Augenbraue, ceja, sopracciglio
- MISUL measles, rougeole, Masern, sarampión, morbillo
- PEILÄP epilepsy, épilepsie, Fallsucht, epilepsia, epilessia
- PENSIT paintbrush, pinceau, Pinsel, pincel, pennello
- RAAGID peanut, cacahuète, Erdnuß, cacahuate, arachide
- SEBRAD zebra, zèbre, Zebra, cebra, zebra
- SIRKUD circus, cirque, Zirkus, circo, circo
- TARMARET turmeric, curcuma, Gelbwurz, cúrcuma, curcuma
- TEDAFED trade union, syndicat, Gewerkschaft, sindicato, sindicato, sindicato
- TEDAFEDAN trade unionist, syndicaliste, Gewerkschaftler, sindicalista, sindicalista
- TIJOD DI 'YERUSALEM' Jerusalem artichoke, topinambour, Erdartischocke, aguaturma, topinambur
- TÖNUL tunnel, tunnel, Tunnel, túnel, galleria
- TUTILAFÄRMÜKAM zip, fermeture éclair, Reißverschluss, cremallera, cerniera
- VIETÄDAMED bleach, eau de Javel, Bleichmittel, lejía, candeggio
- VIETÄDÖN to bleach, blanchir, bleichen, blanquear, imbiancare
- VOLKAN volcano, volcan, Vulkan, volcán, vulcano
- CRISPS chips, Chips, patatas a la inglesa, patatina fritta croccante
- BENEN banana, banane, Banane, plátano, banana
- CÖG chess, échecs, Schach, ajedrez, scacchi
- DISTRENAVEG underground, métro, U-Bahn, metro, metro
- FILOSOP philosophy, philosophie, Philosophie, filosofía, filosofia
- GEOMET geometry, géométrie, Geometrie, geometría, geometria
- GIRAF giraffe, girafe, Giraffe, jirafa, giraffa
- KAK cocoa, cacao, Kakao, cacao, cacao
- KARBINAHIDRIN carbohydrate, hydrate de carbone, Kohlenhydrat, hidrato de carbono, carboidrato
- KREVÄT prawn, crevette, Garnele, gamba, gambero
- LANAV psychology, psychologie, Psychologie, psicología, psicologia
- LEARAFLUK olive, olive, Olive, oliva, olivo
- LEFILAPOLDAN ireman, pompier, Feuerwehrmann, bombero, pompiere
- LILAMASTUMIL hearing aid, appareil acoustique, Hörhilfe, aparato del oído, apparecchio acustico
- LOVIOTIRAKLOT sweater, pullover, Sweater, suéter, maglia a maniche lunghe
- LUTAPOF airport, aéroport, Flughafen, aeropuerto , aeroporto
- LUTAPOT airmail, poste aérienne, Luftpost, correo aéreo, posta aerea
- MIKROVEFAFURNOD microwave oven, four à micro-ondes, Mikrowellenofen, horno a micro-ondas, fornello a micro-onda

NATRINAKARBATAZÜD TELIK bicarbonate of soda, bicarbonate de soude, Doppelkohlensaures Natrium, bicarbonato sódico, bicarbonato di sodio
 NIMISANAN vet, vétérinaire, Tierarzt, veterinario, veterinario
 NÖGS PEMUFILÖL scrambled eggs, oeufs brouillés, Rühreier, huevos revueltos, uova strapazzate
 PAMPELUT grapefruit, pamplemousse, Pampelmuse, toronja, pompelmo
 PÄRJID parsley, persil, Petersilie, merejil, prezzemollo
 PÄSIG peach, pêche, Pfirsich, melocotón, pesca
 PEOLÄT epaulette, épaullette, Epaulette, charretera, spallina
 RINOSEROD rhinoceros, rhinocéros, Rhinoceros, rinoceronte, rinoceronte
 RIZINALEÜL castor oil, huile de ricin, Rizinusöl, aceite de ricino, olio di ricino
 RÜDAN plumber, plombier, Klempner, fontanero, idraulico
 SAKALUSÜT cul-de-sac, cul-de-sac, Sackgasse, callejón sin salida, vicolo ciego
 SÄNDVIG sandwich, sandwich, Sandwich, sándwich, sandwich
 SÄRVIGASTOFÄD scarf, écharpe, Halstuch, bufanda, sciarpa
 SISKIAT sciatica, sciatique, Ischias, ciática, sciatica
 SIÜL(S) cell(s), cellule(s), Zelle(n), célula(s), cellula (cellule)
 SMARAGOIN emerald, émeraude, Smaragd, esmeraldo, smeraldo
 SOLAGLOK sundial, cadran solaire, Sonnenuhr, reloj de sol, quadrante solare
 SOYABON soya bean, graine de soja, Sojabohne, semilla de soja, seme di soia
 SPIRIN aspirin, aspirine, Aspirin, aspirina, aspirina
 STEREOD stereo, stéréo, Stereo, estereo, stereo
 STRIPÖM ruler, règle, Regler, regla, regolo
 SVIDAZIB pudding, pudding, Pudding, pudín, pudding
 TANGERAROJAT tangerine, mandarine, Mandarine, mandarina, mandarancio
 TANOGANILAMEDIN antibiotic, antibiotique, Antibiotikum, antibiótico, antibiotico
 TÄRMOMET thermometer, thermomètre, Thermometer, termómetro, termometro
 TIRAHARMONÖM accordion, accordéon, Ziehharmonika, acordeón, fisarmonica
 TOVASKRUBIAN helicopter, hélicoptère, Hubschrauber, helicóptero, elicottero
 VÄK wax, cire, Wachs, cerilla, cera
 VIÄL violin, violon, Geige, violín, violino
 ZIÖB(S) (KIEMAV) cell(s), cellule(s), Zelle(n), célula(s), cellula (cellule)
 ZITRON lemon, citron, Zitrone, limón, limone
 DÄLOD atmosphere, Stimmung, ambiance, ambiente
 KLOTEDAZÄL fancy dress ball; Kostümfest; bal costumé; baile de trajes; ballo in maschera
 STIBIJAPÜKÖM pencil sharpener; Bleistiftspitzer; taille-crayon; sacapuntas; temperamatite
 VINYÄT vignette, Vignette, vignetta; viñeta
 VÜMADOG lap-dog; Schoßhund; ? ; perro faldero; cagnolino di lusso
 BADIM pessimism; Pessimismus; pessimisme; pesimismo, pessimismo
 BADIMAN pessimist; Pessimist; pessimiste; pesimista
 BID species; Gattung; soort; art; espèce; especie; specie, espécie
 DUFLAN a failure; ein Reinfall; en mislukking; en misslyckiger; un échec; un fracasado; um fracassado; un fallito
 DUFALÖN to fail; unterliegen; mislukken; misslyckas; échouer; fallar; falhar; fallire
 DUNÖN (LIBAVILO) to volunteer; als Freiwilliger dienen; zich aanbieden, anmälla sig frivilligt; se proposer (pour faire)

quelque chose); ofrecerse; oferecer-se; offrirsi
FOMÜL formula; Formel; fórmula
FREDIM optimism; Optimismus; optimisme; optimismo, ottimismo
FREDIMAN optimist; Optimist; optimiste; optimista; ottimista
KELIEDÖN (KO) to feel sorry (for); Leid tun; medelijken (met); tycka synd (om någon);
plaindre (quelqu'un); compadecer; sentir pena (de); rincrescersi (per);
tycka synd (om någon)
LETEP tempest; Sturm, storm; tempête; tempesta
NIMÜL(S) litter; Sänfte; worp; kull; portée; camada; ninhada; figliata
NÜREMAN shopper, Einkäufer; winkelende; shoppande människe; comprador;
compratore
RISKÄDÜKÖN to endanger, gefährden; in gevaar brengen; riskera; mettre en danger;
poner en peligro; pôr em perigo;
mettere in pericolo
SÄVAETÜKÖN to sap; entsaften; ondermijnen; underminera; saper, agotar; esgotar;
fiaccare
SEADÖFÖN (OKE) to fit; passen; passar; aller (à quelqu'un); sentar bien (a alguien); ter
um bom corte; starsi bene
STIRAN helmsman; Steuermann; roerganger; rorsman; timonier; timonel; timoneiro;
timoniere
STIRÄDAN pilot, Pilot, piloot; pilote, piloto
TIGRIDÜL tiger cub, Tigercub, tijgerwelp; tigerunge; cub (de una tigre); filhote (de uma
tigre); tigrotto
VOTACEDIKÖN to change one's mind; seine Meinung ändern; ändra åsikt; zijn gemoud
veranderen; changer d'avis, cambiar de opinión; mudar de opinião; cambiare opinione
VÖLADIK worth-while; der Mühe wert; de moeite waard; värd besväret; qui en vaut la
peine, que vale la pena;
que vale a pena; degno di fare.
BÄLÄTÖP pasture, Weideplatz, pâtrage, pascolo, pastagem, pradera, bete.
BLÜNOTS supplies, Lieferung, provisions, provisiones, provviste, provisões, leverans.
NOMÜKÖN to regulate, regeln, régler, regular, regolare, regelen, reglera.
MOFÖM gear lever; Schalthebel; pignon; palanca de velocidades; leva del cambio;
alavanca de mudança; växelspak.
MOFIAN gear box; Getriebegehäuse; boîte de vitesses; caja de cambios; cambio di
velocità;
versnellingsbak; caixa de mudança; växellåda.
FITEMAVATIÄRÖP Aquarium, acuario, acquario, aquário, akvarium
REAF record, Rekord, récord (sports/deportes/idrott)
SUGADAIFET lollipop, Lutschbonbon, sucette, polo helado, lecca lecca, picolé,
snoepgoed, sliekepinne.
FÜMÄDÄLIK bloody-minded, starrköpfig, buté, malintencionado, malintenzionato
GALANT snowdrop, Schneeglöckchen, perce-neige, campanilla blanca, bucaneve
JÜNUIK up-to-date, auf dem laufenden, le plus récent, hasta la fecha, aggiornatissimo
LÖPIOTOVÖN to uplift, emporheben, éllever (l'esprit), inspirar, innalzare
PRIMUL polyanthus, Primel, primevère, hierba de San Pablo mayor, primavera
maggiore
SÄKIKÖN to decipher, dechiffrieren, déchiffrer, decifrar, decifrare
BLÄGAKOLAT anthracite

BRAUNAKOLAT soft coal
 DILÄM dilemma
 LIFAMOTAMIK viviparous
 MAETÜT amethyst
 POALAIN opal
 POALOIN opal
 POALÖN (to) opalise
 PÖLATIMED anachronism
 SAFIRAIN sapphire
 SÄREN mermaid, siren
 TACED oaradox
 TATIMÄDIM anachronism
 balionan = a millionaire
 bapälik = mean, lowly
 batatonät = crack of the whip
 bitüran = a graduate
 bruät = a wheelbarrow
 bruätavobod = a rough task
 büad = a decree
 dilijan = a carriage, a stagecoach
 döbikön = to be found guilty
 donamaxül = (the) lower jaw
 dranädik = intrusive
 dükän = a duchy
 dünädön = to do military service
 flifädik = fresh, new
 frenolog = phrenology
 jokam = jolting
 karov = a caravan
 karovöp = a staging post
 kvatäd = braid
 latletik = athletic
 lifajenäd = a life history
 lukomunik = vulgar
 magivön = to practise magic
 mikömik = unwelcome
 monem = a fortune
 mulud = a mule
 negiviälk = mean
 neträitöfik = incorrigible
 penätav = graphology
 plidükön = to please
 pönarejimen = a disciplinary corps (army)
 provin = a province

DZ:

Lised at jinon binön boso kaotik...

Sh.:

Samo el ‘dinosaur’ no binon vöd gebabik... Ag! Jenetis kiomödik omutobsös vestigön!...

Igor Washirei:

Vödalised at binon vo vemo magädik

Bobby ThePenguin:

Ö! Ai plidob tuvön vödis nulik, ab o Danny, egivol obes tu mödikis!

DZ:

No kudolös! Kredob, das vöds mödik ona peninädons in vödabuk hiela ,RM'.

Sh.:

Si! sekü atos ya sis lunüp binosöv vipabik ad koräkön vödabuki flunilabik et. Emäkob vödis dotabik valik me tonats: a, b, c < primölis, ab: 1-ido, cedü ob büä ubespikoy vödis dotabik lebuka et, omutoyös tuvön vödis somik valik; 2-ido, alo vobod at flagon timi mödik, e niludob, das valans kadämanas no laboms livüpi saidik ad fidunön vobodi veütik at tüpu brefüp. Kludo mutoyöd gebön vödabukis hiela ‘Ralph Midgley’ ko prüd e küpäl vemiks!

Sh.:

Ekö! küpedots te aniks (b.v. tefü el “dinosaur”).

<https://groups.yahoo.com/.../conversations/topics/3413>

[Bespik se pad Volapükagrupa di ,Yahoo!]**Sh. (2016, yanul, 7):**

O Volapükans digik!

Tu nevifiko bleibob vestigön vödabukis Volapüka e vödalisedis uta. Sekü atos säks semikna davedons pö ob, e semikna küpob neverätis.

1) As sam, nitedos obi, fom “balaloveveg” (sinif: ‘Engpaß’), in sotül bevüresodik fövotas fa Arie de Jong ad vödabuk gretik fa otan paninädöl, no binon-li pökik (pla “belaloveveg”)?

Vödabuk: Volapük-Linglänapük < fa hiel Ralph Midgley ninädon vödis bisarik anik, sevabo:

2) “Vüresod” (buükob fomi votik: “bevüresod”; zuo mayud nezesüdon, do vöd tefädik ‘Internet’ primon me mayud ma lotograf natapükas mödik);

3) *“jölät” (fom verätik binon “jölet” ma “Vög Volapüka”, yelod: teldeglulid (yel 2015), pad: 92 efe näma novulik)

Vödabuk: Linglänapük-Volapük < fa lautan ot ninädon vödis dotabik sököl:

4) el *“dinosaur” (foms verätik: rusaur, gianasaur; el “dinosaur” binonöv “saur demü dins okik”);

5) el *“filmod” (el “Volapükagased pro Nedänapükans” e fövots fa Arie de Jong ninädons te stämädavödis “film”, “filmot”);

6) *“samot”. Subsat at no epubon in vödems e nezesüdon. Subsat ‘model, sample’ patraduton me vöd “sam” u “pated”.

7) Zuo vöd “liud” sinifon eli ‘illusion’.

8) Vilob mäniötön i vödi “klad”. Vödabuk: Volapük-Linglänapük < fa hiel Ralph Midgley ninädon tradutodis tel subsata at, sevabo: ‘a category, a class’. Balid atas

binon neveräтик. Vo nezesüdos ad labön siämaröletavödi tefü els "bid", "sot". Ma fövots fa hiel Arie de Jong ad vödabuk gretik Volapüka e ma vödemse el "Volapükagased pro Nedänapükans" vög pabejäföl efe "klad" nendoto tefon te juli. As sam, vöds somik dabinons:

balidkladan - julan tidayela balid

kladanef - grup julanas

kladalecem - lecem in jul pro kladanef

kladanefitidan - 'Klassenlehrer' (bai ced obik, vög at sinifon tidani cifik kladanefa seimik)

Ba subsat ot i kanon tefön nivodi masta jafüdisevik, as sam: "fizir-sanan klada telid in milit Lofüda-Lindänik". Ye dotob tefü din at.

Too ma vödemse mödik geboy eli "klad" pla vöds "bid", "sot", as sam: "klad värbas, vödas, pükas, ...". Etuvob igo vödi "sogaklad", do ya dabinon subsat "sogät" (sams: sogät donik, löpik, gudikün). Liedo pöks pö geb stamäda "klad" sekü flun natapükas binons vemo suvöfiks.

Flenöfiko,
Shido ü Daniel

HP:

Liedo Volapüka-vödabuks dabinik valik binons dotabiks, igo ats fa hiel Arie de Jong, do vödabuks fa otan fe labons nämäti gretikün. Dido geb vödalisedas Linglänapükik flagons prüdi gretik, bi päprodons fa Linglänapükans stabü vödabuks Deutänpükik -- e dido i ninädon datuvotis dotabik anik.

Tefü vöd: klad -- liedo hiel Arie de Jong it änunedom tradutodis Deutänpükik tel, sevabo: 'Kategorie, Klasse'. Dins somik omutons paklülükön, ye cedob, das binosös gudikum at disputön dö dins somik in kadäm pla ad kofudükön Volapükanevi valemik.

Bevobob vödabukis at. Liedo ninädons vödis vemo mödikis, e vob somik flagon timi mödik.

Ag! das bemastolös Deutänapüki, o Shido ü Daniel!

Sh.:

Danis demü gespik nitedik, o Hermann! Liedo no nolob Deutänapüki e no cedob, das fägob ad dastudön püki at saido gudiko ad suem difülas valik vobotas fa Arie de Jong.

E klülos pö ob, vobod viovemo fikulik binon tradut u laut vödabuka Volapükik (noe demü mödot vödas, abi demü döfs tradutodas rigädik), bi ob it i steifob ad jafön vödabuki nog bali Volapüka efe pro Rusänapükans. Cedob, das bevobods ola vemo oyufons Volapükani valik.

HP:

O Shido ü Daniel löfik!

Ekö! Vilob begespiön dinis anik, kelis emäniitol in nun et olik.

(1) Si! El "balaloveveg" binon penamapöl äd i tradutapök. "Balalovefeg" sinifon nosi demü vödadil: bala-.

Labobs vödi: belaloveveg = Gebirgspass (Lingl.: 'mountain pass' u 'col').

Vög Deitänapükik: 'Engpass' labon sinifis tel:

(a) Top nabig rovik in veg, süt, dugolöp.

(b) Stad fikulik ditreta konömk, ön kel tefü bos def edavedon.

(2) Baicedob ko ol. Böd verätik ai binon: bevüresod.

El "vü" malön te bosi, kel binon vü dins tel: | *]. Bim vü doms. Reidön vü kedets.

(3) Ya peklülükön.

(4) Gidetol.

(5) Cedob, das kanoy zepön vödi nulik at. "Filmod" kanonöv malön kövädi vemo nebigik (ba atos binon ut, keli hiel Ralph ävilom notodön me 'substance').

(6) *Samot: Etuvob vödi at in tradut diateka nulik fa hiel de Jong:

"Büröletans obsik älابонс bevü oks in däsärt tabäri temunoda, soäsä om, kel äspikom lü ,Moyses', ibüdom ad mekön ma SAMOT, keli ilogom" =

"Our ancestors had the tent of testimony in the wilderness, as God directed when he spoke to Moses, ordering him to make it according to the PATTERN he had seen."

(7) Si! liud = 'illusion', no malon eli 'link'. Ömna kanoy gebön i vödi: pölaced ('erroneous opinion').

'link' = yum, yümät, yümäd, yum, yumät, yumed (sekidos de tikodayumät).

(8) Hiel de Jong äpenetom: "klad = Klasse, Kategorie" e "Kategorie (Klasse) = klad. Jinos, das julaklad binon sot ela 'category' in juls.

Fenöfiko,
Hermann

Sh.:

O Hermann löfik!

Gespiks kio nitediks e kio staböfiks! Danö! Pardolös obe, begö! das no esukob vödis pemäniötöl in "Diatek nulik".

Flenöfiko,
Daniel ü Shido

DZ:

O Volapükans löfik!

Xamob dili vödabuka ninädü vöds ko foyümot: lu= < ed ekö! vöds, dö kelas sinifs no kanob fümön jünu:

lufif = schleichendes Fieber, Schleichfieber (15)

lufomed = Formreiterei (5)

lugun = Kolbert (7)

Id etuvob vödi somik, dö kel stunob vemo:

luhägayudan = Schacherjude (13)

Danö!

Igor Washirei:

O flen digik Danny! Äsä ya sevobs, foyümot at kanon pagebön pö jenets tel, sevabo ad notodön 1. bosi ud eki badikums u labü völad smalikum; 2. bosi smalikum (bel, lubel).

Kredob, das "lufif" binon jenet balid, ven fif vemo bados e fovo badikumos (Deutänapüko: 'schleichendes'), ad kazetön osi.

Labob doti tefü "lufomed", ab sevobs, das "fomed" binon Linglänapüko el 'formality', klu mögos, das "lufomed" malon fomedi tupik, keli no desirobs (no fümob is dö sinif veratik ela 'Formreiterei').

Niludob, das "lugun" binon ba gun vorik, u gun smalikum-li?

Fino, el "luhägayudan" kanon binön "mivöd", posbinükot timäda volakrigas u timas igo yönükumas, kel tonon nedutiko ün timäd nulädik, ab keli bo suvo pöps anik ägebons neflenöfiko lüodü tedans yudik. Vöd at blebon notodot te jenavik, cedü ob.

Mögos, das ciful e vicifal olaboms noli gudikum tefü vöds löpik, pato els "lufomed" e "lugun".

DZ:

Si! tefü el „lufif“ baicedob lölöfiko ko ol!

HP:

Tefü: 'Formreiterei': Vöd at no dabinton in Deutänapük. Mögosöv ad fomön vödi: 'Formalitätenreiterei' = klien ad flagön tu vemo ed ön mod böladik, das fomeds paküpedonsöd. Liedo el ,Arie de Jong' no äbinon Deutänapükän pemotöl.

Lugun: 'Kolbert'. Vöd Deutänapükik binon nesevädik. Ye jinos, das bü yels 80 vöd ('Kolbert') at pägebon ad malön guni ma manavogäd ettimik.

El "lufif" binon fif fibik, kel ye no moikon. Kod atosa binon maläd votik, kel no palekälon. El 'schleichendes Fieber' ('febris lenta') binon vöd no plu geböfik.

Tefü luhägayudan: El Igor gidetom.

Sh.:

Tefü el 'Kolbert': ba hiel 'Arie de Jong' ätikom-li dö vöd Nedänapükik: 'colbert' (Linglänapüko: 'coat, jacket', Rusänapüko: 'pidzjak')?

[https://nl.wikipedia.org/wiki/Colbert_\(jas\)](https://nl.wikipedia.org/wiki/Colbert_(jas))

HP:

Si! Atos binon gespik verätik. No gebobs vödi 'Kolbert' in Deutänapük. Vöd verätik tefik binon: 'Sakko'.

At ye no u töbo difon de 'Jackett' = jakät.

40 (2017, febul, 21).**DZ:**

Reidölo Vpagasedis nog etuvob vödis nulik puböl, tefü kelas sinifs dotob. Ekö!

- a). blövod = Blausel
- ä). dajoikülön = rutten
- b). duklavön = durchtippen

I vöds tel puböl in yegeds:

- a). ... us ün 1906 päpromuvom ad potasekretan löpik -> promuvön
- ä). ... das liä neläbiko äfimikon in honed -> liä (se „Konäd svanalesiöra“)

Danö!

* jinos ye, das do dabinons vöds: vipresidan, vicifal < foyümot: vi= < neai pubon in el „Gramat Volapük“ u lebuks votik calöfik.

HP:

Vöd: 'Blausel' e 'rutten' no dabinons in Deutänapük nutimik.

blövod = 'Wäscheblau, Blaustärke'. Lögolsös yegedi:

[https://en.wikipedia.org/wiki/Bluing_\(fabric\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Bluing_(fabric)).

Sh.:

O Danny lönfik!

Primob de finot nuna olik.

Tefü foyümot: "vi-" gidetol. Liedo igo el "Gramat Volapük" no gevon bepenami lölöfik püka obsik. No suemob kodi atosa, ab hiel Arie de Jong in lebuk ot no emäniotom i yümotis votik, sevabo:

- poyümoti "-ef" (menef)
- foyümoti "-büa" (büakaniton)
- foyümoti "sö-" (sösagön)
- foyümoti "sä-" (säkusad)

Yümts mödikün atas ye pemäniotons pö tidabuks fa els 'Arie de Jong' e 'Johann Schmidt'.

Tefü vöds tel:

ä) Tefü vöd bisarik: "liä". Ma jens in koned et pekonöls el "liä" jinon binön bükapök pla "lin."

a) promuvön (värb loveädik) = Linglänapükko 'to promote (to the rank of)'

I dabinon subsat "promuv" ('promotion', sevabo tefü cal)

Tefü vöds: "duklavön", "dajoikülön" dotob vemo, bi neföro pägebons, klu binos fikulik ad miedetön onis kuratiko (pato värsi "dajoikülön", kel kanon patradutön medü värb Linglänapükik: 'to shake').

Niludob, das el "duklavön" kanon-la siniföni eli "klavön lölöfiko". Vemo dotob, ab ba kanoy sagön, das ek eduklavon medü klavem nünöma u penamacina vödemisi seimik de prim jü fin; leigodolsös seti sököl dö jiklavan (sevabo: 'female typist'): "A del alik, klavof kedetis fomöl fagoti metas: za 170". Klülos, das kanoy klavön kedetis, vödis, vödemis, e reti.

DZ:

Dotob, das hiel ,de Jong' äjafom yümotis at posä ilautom lebuki. I dabinon poyümoti: =ät < kel bai lebuk ot sinifon bosi nedabinotik, ab i logolös: brak, brakät; fail,

failät. I tefü el „=at”, keli imäniotom ad lükön po te numavöds: ton, tonat; mal, malat < e r.

Sh.:

Id ob eküpob, das yümots anik labons sinifis difik. Zuo dabinons yümots, kels pelenyümöns te len stamäd bal, as sam el “-ak” pö vöd “elak” (de lartig: “el”). Vödidefomam Volapükä vo binon fikulikum, kas el “Gramat Volapükä” nunon.

Igor Washirei:

Memob i foyümoti: "sea-", keli no ilogob büö in tidabuks, ab äküpob balidnaedo in "Volapükagased pro Nedänapükans" if no pölob. Kredob, das pägebon in vöd: "poseagivons". Ye sunädo äsuemob, das binon leigik ko el 'dis-' in püks anik.

DZ:

Igor Washirei Cedü ob, vöd: sea < ya dabinon, klu atos no binon foyümot, ab te koboyümavöd (äs vöds: de, se, e r.)

Igor Washirei:

Si! Gidetol, muton pefomön de el "se". Älogob oni asä foyümot, ab logob ati kleiliko, danob oli demü küpälükam gudik.

Igor Washirei:

Ye logolös begö! el "büa-" panemon foyümot, do jenöfo pejafon de el "bü" leigoäs el "sea". Ekö! yegäds mu nitediks in pük obsik!

HP:

Vöd: sea < muton binön ladvärb (bi no binon präpod) ma "Gramat Volapükä", noet: 13, pad: 47 < e "Vödabuk Volapükä", pad: 446 < (sea = auseinander) fa 'Arie de Jong'. Ye mödadilo pagebon as koboädavöd.

Kludo mögos-la ad sagön: "Menämödot ävifagolon sea".

DZ:

El büa no binon vöd balatik, ab pidefomon de vöd: büad < soäsä el sö de sök. Sea ba no pedefomon de vöd: se < sekü sinif ona.

Igor Washirei:

Kis üfo binon-li el "sea"? (smil) Sinifi suemob legudiko, ab no binon logädik in vödabuk.

Igor Washirei:

El "dajoikülön" memükön obi dö vöd pefomöl ön mod sümik, efe "leklikülön". Balido el "le-" (u "da-" tefädiko) primü vöd, fino el "-ül" güik. Ag! plidob bisarotis somik!

HP:

klik -- klikül -- leklikül.

El -ül is malon bosi, kel diston bosilo de vöd nen "-ül", ed el "le-" in leklikül vemükön eli "klikül". ☺

Igor Washirei:

Benö! Binon el 'auseinander'. Ye el "poseagivons"-li?

Igor Washirei:

Säkusadolsös begö! ab tonodos äs el 'disdonotaj' sperantapükanas.

HP:

seagivön = 'distribute'. Dins pagivons de pösod u plad bal lü pösodes u plades mödik, klu "sea".

Igor Washirei:

No cedols-li, das dilamosegiv kömon de el "se"?

DZ:

Suvo if fomoy vödis somik, binonsöv präpods. Ekö! jü -> jüi; zü, züi; fo, foi; e r. Ed el „=i“ ed el „=a“ binons moyümts tefü vienüd, ab te ko el „=o“, sevabo „=ao“ ed „=io“ kanons vedön ladvarbs. E sekü atos cedob, das no pidefomon de el „se“. I logolös vödis: seakötön, seatenükön < kels jinons binön nendemü el „se“.

Igor Washirei:

Kiöpao üfo pedefomon-li? Ekö! säk...

DZ:

Vo tefü atos ätikob vemo... Bi vöd rigik mögik binonöv el ,séparé'.

Igor Washirei:

At kanonöv binön plän gudik cedü ob...

DZ:

Binos vöd vemo sümöl el „vokat“. In vödabuk hiela ,Cherpillod' äjonom, das pidefomon de vöd: vok (vok + =at), ab bai „Gramat Volapük“ el „=at“ te pagebon po numavöds, ud as numat bosa... Ye ga no kanob tuvön mögi votik.

DZ:

Igor Washirei Ba kanoy plänön oni telsinifiko, soäsä eli „levolut“ (de el ,revolution‘ ud el „le= + volut“)

Igor Washirei:

Äküpob, das pö jenets ömik mutobs nekälön nomemi gramata, e balugiko memidön vödis bosilo nentikäliko...

HP:

Vätälolsös difi sinifas värbas: segivön e seagivön!

segivön dilamo = to give out in parts (e.g. of a cake);

seagivön = to give (something) so that it is scattered.

Semikna dif sinifas et dido binon nevemik.

Igor Washirei:

Atos binon blöfäd ze völadik, o ciful löfik!

DZ:

O Volapükans löfik!

Vilob säkön vödis primü tonat: f < atna. Ekö!

Vöds sümk:

- 1). farin, gug, gütür.
- 2). fatüitik, rogik.
- 3). fin, finod, finot.
- 4). flajolät, flajolätaflut.

Vöd neplänovik:

1). fluimön -> anu no plu kanob tuvön vödi at, ab ekomädon büiko ven äreidob yegedis Vpik.

Danö!

Sh.:

1) farin = Linglänapüko: 'larynx'. I dabinons vöds: farinaflamat (= 'pharyngitis'), farinasspam (= 'pharyngospasm'). I logolös: <https://en.wikipedia.org/wiki/Larynx>

gug = 'throat' (logolös: <https://en.wikipedia.org/wiki/Throat>)

gütür = 'pharynx' (logolös: <https://en.wikipedia.org/wiki/Pharynx>)

Gug binädon me gütür e farin. Pö maläds ömik gug dolon. In diatek nulik pägebon fraseod "gleipön eki len gug", kel binon cedü ob pükalön ko sinif: "koedön reafön eki ini ditret; mütön ad dunön bosi" (Linglänapüko: 'to catch / hold / take by the throat').

2) fatüitik = 'arrogant, conceited'

rovik = 'narrow, thin' (veg rovik, fenät rovik; nud rovik, doat rovik)

3)

fin = 'finishing'

Finod e finot binons seks fina. Finot ('ending, tip') binon yeg u bos, kel tefon spadi, as sam:

a) el "ot" binon finot vöda "finot";

ä) bidirafinot (els "öd", "ös", "öv", "öl" ud "ön");

b) finot tala = 'the world's end, the ends of the earth';

c) kapofinot = 'head of the bed'.

Finod tefon timi (finod duna seimik u finod perioda), as sam:

a) finod tumyela, yela (timül seimik);

ä) finod tima, taleda ('the ends of the ages'; 'the ends of the earth')

Ye plago in vödemis dasamik sotüls leigagitätik äkomädons, as sam: "ün fin yela", "ün finod yela".

4)

el "flajolät" muton binön musigavöded, as sam sököl: https://en.wikipedia.org/wiki/Guitar_harmonics (Deutänapüko: 'Flageolettton')

flajolätaflut = 'flageolet' (logolös: <https://en.wikipedia.org/wiki/Flageolet>)

Tefü el "fluimön": värb at ma vestigs obik no äkomädon. Ye dabinon vöd "steigofluimön" ('strain off'). Kanoy niludön, das el "fluimön" sinifon eli "koedön flumön bosi".

Igor Washirei:

Ats binons pläns vemo gudiks. Te tefü el "fatüitik" e vöd näio pejonöl kredob, das hiel Danny ägebom eli "rogik" ko dot dö dabin dista alseimik. Cedob, das vöds bofik

labons sinifi leigik. I dabinon vöd nog bal, efe "mäpüdik" ko sinif vemo sümik. Bo vödis kil at kanoy gebön pluuneplu leigamodo.

DZ:

Danö! o Shido löfik! Tefü els „farin, gug, gütür“, jinos ye, das i dabinon vöd: larin < kel sinifon eli „larynx“... I vöds: farinaflamat < jinon sinifön malädi ela „pharynx“. Cedü ob, ba tefü sinifs e vöda: farin < e: larin < fümobs, bi klülo pidefomons de vöds valemik (sevabo „pharynx“, „larynx“), e soäsä hiel „Shido“ emäniotom, das sinifi vöda: gug < kanoy i befümön. Te vöd: gütür < jinon binön pluuneplu sümik ad vöds votik.

DZ:

E soäsä hiel „Igor“ esagom, das efe ivilob säkön vödi: rogik. Pardolsös! Tefü vöd: fluim: dabinons i vöd: flüm < kel sinifon ebo oti. Ba hiel „de Jong“ ipökom-la jafölo vödi: steigofluimön.

DZ:

Ekö! ba vöd: gug < sinifon-la dili särvida föfik, kel binon plöd gütüra, e gütür sinifon-la nini, sevabo kanoy logön oni ven cavoy.

Sh.:

Tefü el “farin”: lim primik koboyümovädas “farina-” baiädon ko lim balid ‘pharyng-’ jäfüdavödedas sanava in natapüks mödik. Cedü ob el ‘Arie de Jong’ ädesinom, das el “farin” pögebon as jäfüdavöded, ed el “gug” as vöd kosädapükik ü kommunik.

Tefü el “rog” etuvob sami nitedik traduta bisarik; leigodolsös vödemis sököl:

“Poedan: ‘Lord Byron’ ävedom tidäb omik in Nula-Grikänapük (1823). Nemom eli ‘Mezzofanti’ ‘pükamilagani, bukemi spatöl ä heroldnai valanas’ e cedom: “el ‘Mezzofanti’ isötom lifön timü bum tüma di ‘Babylon’; binom stunidot veratik, e näi atos nen okplid u rog alseimiks!”” (“Volapükagased...”)

‘Such a feeling as this on the part of Mezzofanti gives a melancholy interest to the well-kloon passage, half laughing, half admiring, in which Byron records his recollections of the great linguist.

“...I don't remember a man amongst them whom I ever wached to see twice, except perhaps Mezzophanti, who is a monster of languages, the Briareus of parts of speech, a walking polyglot, and more; — who ought to have existed at the time of the Tower of Babel, as universal interpreter. He is, indeed, a marvel — unassuming also.”’ (el ‘The Life of Cardinal Mezzofanti’ fa ‘C. W. Russel’, yel: 1858, pads: 228, 229)

I dabinon värb loveädik demodik ä fikuliko suemovik “rögon (eki)”, as sam: “nämädans ömik ärogoms okes kulti, dub kel pälestimoms binü gods pösodik, do ädalaboms sevedi miseraba lönik”. El “rogön” leno sinifon eli “binön rögan” (värb ko sinif somik binonöv neloveädik).

Pö tradut diateka nulik vöds sököl esükons:

rogans (pened elanes di ‘Roma’: I, 30);

rogik (pened ele ‘Titus’: I, 7);

rogölo (pened telid de ‘Petrus’: II, 10);

lurogik (pened balid elanes di ‘Corinthus’: XIII, 4).

In bib i komädon värb “fatüitön” (logolsös gospuli ma ‘Matthaeus’: III, 9; penedi balid ele ‘Timotheus’: VI, 4).

If openoböv mödikumosi, tän obitoböv fatüitasapiko, bi binob no-Deutänapük an tuvuvo no suemob eli ‘Arie de Jong’.

DZ:

Shido Morozof No igo iküpob, das värb: rogön < binon loveädik! Jinos, das atos sinifon eli „sagön u cedön rogiko". Danö! o Shido löfik!

42 (2017, febul, 26).**DZ:**

Parodolsös obe tupi nog balnaiki! vilob säkön vödis primü tonats: g, j. Vödis ömik no kanoy tuvön in yegeds seimik. Ekö!

Vöds sümkik:

- 1). gespikü ~ gespikamü -> vemo fikulos ad distidön onis.
- 2). jub ~ yup ~ jüp. Patiko tefü els „jup, jüp“ < jinos, das igo in vödabuk hiela ,de Jong' labons sinifis ebo otis.
- 3). klir ~ jöt -> ba tefons bosí finena, ab vemo sümiki.
- 4). kanayan ~ jäpan -> ek, kel biton gagiko.

Vöds neplänovik:

- 1). lagetön -> (moni, ...) = lösen (9)
- 2). jinod = Tinte (5)

Danö! ☺

Sh.:

Kanob begespikön säkis anik.

1) Dist siämik vü vöds: gespikü, gespikamü < no dabinon, sevabo ets binons leigasinifavöds. Ye kanoböv lofön miedetis bosilo difikis, sevabo:

gespikü = as gespik tefü, demü;

gespikamü = gespikölo tefü, demü

Büocedob, das dist vü präpods tel at dabinon in natapük seimik.

3) klir = Linglänapüko: ‘pay-off, settlement, payment’

klirön = ‘to pay off’

Sams: “Tü 1884, gustul, 28 kalots ilükömons, kelis ‘Schleyer’, dido dilo me legivots monik ome pigivöls, ämutom klirön”; “bötädan älükömon demü klir”.

jöt = ‘total, result’. Vöds votik ko stamäd ot:

jötastok = ‘stock-in-trade’

jötasuäm = ‘balance’: jötasuäm gönetik = ‘black ink’

jötön = ‘to tally up, to make a balancing of accounts’

Sams: “Kal päjöton me suäm flonas Ned. 260, 42”; “Kal dö 1931 päjöton me jötasuäm gönetik mö fl. N. 71,66” .

4) El “kanayan” binon lunofavöd. Kanoy nemön eki kanayani, ifi no lecedoy oni krimani, ab viloy lenofön oni. Güo jäpan voiko midunon.

Sh.:

Tefü vöd bisarik “jinod”. Tradutod calöfik efe el ‘Tinte’ ya labon leigätodi Volapükik sevädkik, sevabo: “nig”. Labob te niludisnofümik. Balido, hiel ‘Arie de Jong’ äkanomöv büojonidükön eli “jinod” ad leigätod vöda ‘Tinte’ pö tradut fraseodas Deutänapükik semik, as sams:

‘klar wie dicke Tinte’ = “atos te jinon binön klülik; atos binon so klilik ü klülik, äsä nig”

‘du hast wohl Tinte gesoffen!’ = ‘jiniko edrinol nigi; vödol nesiämiko’

‘in die Tinte geraten’ = ‘reafön ini ditret (sekü büoceds neverätik)’

Telido, el “jinod” kanonöv leno tefön nigi e samo pedatikonöv ad malön eli ‘Tintefisch’.

Tefü “lagetön”: kanon patradutön dub vöds Linglänapükik ‘to gain, to net’. Pö jenet at foyümot “la-” no labon sinifi spadik.

HP:

Dö vöd bisarik: jinod.

"jin" malon bosi, kel no binon legik e veratik, ab te jinik.

Poyümöt: -od < malon bosi läs plästätikum ka vöd me -ot padefomöl.

Kludo mutobs säkön, va vöd Deutänapükik dabinon, kel sümon eli 'Tinte', bi klülos, das el "jinon" no kanon sinifön nigi.

Jenöfo labobs vödi: 'Finte' = '1. Vorwand, Täuschung. 2. (Fechten, Boxen, Ringen) vorgetäuschter Stoß oder Griff ...'

= '1. subterfuge, trick. 2. (fencing, boxing, wrestling) joik u gleip pasimulöl ad pölükön taani.'

HP:

Ettimo suvo änemoy pöpi paludigidöl: kanay. Kanayan kludo binon liman pöpa paludigidöl. Plän ela 'Shido' veräton.

HP:

Atos binons jüps, Deutänapüko: Spaten:

Ekö! is logols jupis, Deutänapüko: Schaufeln:

HP:

Dido veratos, das el Arie de Jong boso kofudükölo iplänom vödis at. As sam els jüpül ('Gartenschaufel') e jup voiko no distons.

Sh.:

Vemo dotob tefü el "jub". Ad vöd Deutänapükik 'Schuppe' Volapük labon vödi votik, sevabo: "skail". Leigüpo etuvob vödis sököl:

furnodajub

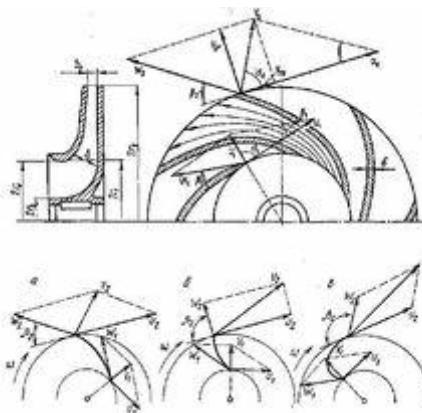
gubajub

luibajubs

luibajubs su däsinots

Bobby ThePenguin:

Jup no binon-li jüpü?

Sh.:

O Bobby ThePenguin! no esuemob tradutodi fa el 'Arie de Jong'. Ba 'blade'-li, 'paddle'-li? Ab pö jenet somik kikodo vöd: "furnodajub" esüikon-li?

I no esuemob, kisi värb "jupön" sinifon. El 'schuppen'-li? (sevabo: moükön skalilis)

HP:

Ag! plän obik dö fits e jubs no veräton. Fits no labons jubis, ab skailis.

Danö! o ,Shido'!

Vöd: jub < kludo malon valikosi vemo valemiki, kel sümon ad jupi ab no pagebon ad sebön taili.

HP:

Tefü: jub < logolös plänis fa el ,Shido'!

Sh.:

Jinos lü ob, das el 'Arie de Jong' dönü ekofudükom valanis me tradutods sonemiko Deutänapükiks töbo suemoviks...

HP:

jupön = gebön jupi.

Vöd Deutänapük 'schuppen' te pagebon in dialegs Nolüda-Deutänik.

Niludob, das el Arie de Jong ävilom gebön stämädi: jup < ad malön bosi, medu kel kanoy kupön ('to scoop') bosi.

43 (2017, mäzul, 5).**DZ:**

O Volapükans löfik!

Dönu vilob ad säkön vödis ömik primü tonats: g, r < ekö!

a). redastik = Rödel (13); redastikön (lov.) = rödeln (13) No jinon binön koboädavöd elas ,red, stik*! bi vöd: stik < no dabinon.

ä). retidön (lov.) = übrig behalten (9)

b). reyal (no könäd) = Real (13)

c). rof = Raufe, Raufel (13); rofön (lov.) = raufen (13)

d). romit = Romit (13)

e). rum = Ranzen (13)

f). gleipädön (lov.) = schalen (13)

Danö!

Igor Washirei:

O Danny löfik! Ibä el "redastik" logoton boso bisariko, balido ätikob, va no äbinosa penamapök seimik, e va no ätefos eli "redastib". Ye plän Deutänapük dido tikodükön obis dö dabin vöda somik. Ba binon-la sot ela "zäp".

Ekö! utos, kelosi cedob dö el "retid". If tikobs dö geb poyümota: "-id", täno vöd at sinifon: "labön bosí nog retöli".

Dö el "reyal" no fümob, do jinon tefön dinädis regik ön mod semik, ab lio-li?

El "rofön" sinifon "brulükön heremi me namamuf vifik" cedü ob.

Tefü el "romit", pläämü dabin zifa labü nem ot in Tacikän, no fümob dö sinif ona.

El "rum" bo sinifon eli "flapäd" ma nilud oba.

El "gleipäd", äsä sevobs, binon dil stuma alseimik, danädü kel kanoy kipön stumi at. I dabinon ut len yan, kel vedon "gleiped". Pö jenet löpo pemäniotöl ye kleilikö logobs, das binon värb, klu ma nilud oba kanonöv notodön bosí sümik ad "fanön" labü siäm bo nevoik. Ye no fümob dö siäm vöda Deutänik is pageböla, bi no logob tefi kleilik.

DZ:

O Igor löfik! Baicedob ko ol tefü el „retid“! Tefü el „gleipädön“ niludob, das ba sinifon-la eli „labükön bosí ko gleipäd“, ab vo bo no gidetob...

Igor Washirei:

Benö! stebedobsöd bosilo gespiki cifala e vicifala, e ba keslopanas votik, if olabons bosí ad läükön...

Sh.:

a) Id ob emiplöpob ad suemön vödi: "redastik". Ma vödabuks: Deutänapük-Rusänapük < värb 'rödeln' kanon-la patradutön as 'to plank, to deck' Linglänapükö, ü "boedön" Volapüko (sam: 'eine Brücke rödeln', sevabo: boedön poni). Ye vemo dotob e dö leigätod Rusänapükik, e dö tradutod fa 'de Jong'.

ä) Tefü vöd "retidön" el Igor Washirei egidetom. Etuvob samis tel geba värla at, sevabo:

"If ai lügoy e plonoy, nendas sublimükoy oki e kuradikoy ad sufodön, täno eperoy leigüpo e tali e süli, ed eretidoy te senälöfi malädik" ('Schopenhauer');

“...i yels bälzikum no kanons desumön vome Fransänik keinoti ofik; e labof nog ai stünidanis okik, ün bälidot, ün kel ji-Linglänan u ji-Lamerikänan, kel ekäledof oki me plims dö jön okik, tüvof, das pos moikam patöfa magivik et eretidof nosi.”

b) Tefü el “reyal” sevob nosi, ab tradutod Deutänapükik labon sinifis plu bal. Logolsös:

<https://de.wikipedia.org/wiki/Real>

c) dotob tefü sinifs verätik vödas: rof, rofön. Subsat-leigätod Deutänapükik kanonöv tefön bevobi linuma, klu värb kanonöv sinifön: ‘to scutch, to swing, to pull (flax)’, üd: el “setirön (linumi se glun)”.

Värb-leigätod loveädik Deutänapükik ma vödabuks Rusänapükik i labon-la sinifis votik, as sams: setirön (planis valasotik), gleipön (len herem, balib), setirön (heris oka). Ba värb ot kanonöv pagebön, ven viloy sagön, das ek röbülon balibi, heremi, nimi, ...

d) tefü romit in fonäts seimik pamäniotos, das el ‘Romit’ äbinon nem stöfa seimik, kel págebon ad splods pö meinavob.

e) tradutod Deutänapük vöda “rum” binon mödasinifik (samo kanon nemön soti sakäda). Sekü atos e sekü utos, das neföro ägeboy eli “rum” pö laut vödemas dasamik, bo sötobsös niludön nosi in tef at.

f) ma vödabuks: Deutänapük-Rusänapük < värb ‘schalen’ sinifon-la: 1-ido, lenyümön gleipädi (samo len neif), labükön bosi me gleipädi; 2-ido, jalädön (völis). Sotül balid etas jinon binon pötöfik. Kludo bo el Danny Zhang gidetom.

I vilob läükön, das gleiped labon fomi bobik, e gleipädi binon stedik.

DZ:

Shido Morozof Danö! O Shido löfik! dönü examob vödis at, e nog ömiks onas jinons bisarön, samo el „redastik“ - no kanob igo tuvön dütülami vöda at.

Igor Washirei:

Memob ye, das elogob in vödabuk eli "redastib" balugiko stibi redakölik siniföli, kelos ätkodükön obi dö pök mögädik. Jenöfo ästunob bosilo, ad kis nedoyöv ninükön koboyümavödi somik ini vödabuk.

DZ:

Lesi! O Igor löfik! Löliko esukob su 'Wiktionary' e no kanob tuvön vödi bal balik sümü „redastik“. Bo dido binon-la pök...

Sh.:

Cedü ob, suvo hiel Arie de Jong änинüköm vödis samü “redastib” jiniko nezesüdikis ini vödabuk te ad jonülön gebädi nomas vödidefomama. Tefü koboyümavöds säkäds tel dabinons, sevabo: väl väyümota (ela “a” ud ela “i”) e plac foyümota genik. Dabinots mödik somik vödabuka calöfik jonidons ad dasams vödidefomama.

HP:

Danob olis demü töbids olsik. Pas anu labob timi ad begespiön säkis tefik.

(a) redastik, redastikön - 'Rödel', rödeln':

Vöds Deutänapükik at plago no pagebons, e vödabuks yönädk lopons plänis bisarik, as sams: 'Rödel' = penädarolot zänodatimädk; 'rödeln' = vobön töbidiküno, e ret.

Kludo cedob, das 'Igor' gidetom: *redastik => redastib, e *redastikön => redastibön.

redastib = 'Rotstift': redastibön = malön bosi medü redastib (as sam: pökis in doküm büükam).

(ä) Plän fa 'Igor' veräton. ☺

(b) reyal (= könäd) = Real:

Ibä vöd at no malon könädi, muton malön spadaninäda-mafi yönädi Fransänik:

Vödem Deutänapükik plänön sinifi at:

"Der Real, auch Réal oder Resal, war ein französisches Volumen- und Getreidemaß:

[https://de.wikipedia.org/wiki/Real_\(Einheit\)](https://de.wikipedia.org/wiki/Real_(Einheit)).

(c) rof = Raufe, Raufel; rofön (lov.) = rauen.

Vöd: 'Raufel' no dabinon in Deutänapük nutimik.

Vöd: 'Raufe' kösömiko malon stanädi pro nimiludot in lecek. Ye atos fümo no binon sinif is pedesinöl.

Cedob, das el 'rof' malon stumi ad rofon linumi, ven viloy prodön faibis de linumaplans:

<https://de.wikipedia.org/wiki/Rauen>.

(d) romit: Vöd: 'Romit' no dabinon in Deutänapük. No mögos ad dientifükön sinifi seimik demü def gebädi vöda at in vödems. Ba 'Shido' gidetom.

(e) rum = Ranzen.

Atos no labon siämi suemovik. El "rum" ba binon penamapök bisarik pla "ran" = 'rancidness, rancidity'.

Vöd Deutänapükik: 'Ranzen' no labon sinifi at, ab labobs ladyeki: 'ranzig (von Fett)' = ranik (dö pin).

(f) gleipädön = schalen:

In Deutänapük geboy härbi: 'schalen' te me sinif telid fa 'Shido' pemäniötöl: "jalädön (völis)".

Atos ye leno tefon "gleipädi".

Baicedob, das el gleipädön te kanon tefön sinifi::

lenyümön gleipädi (samo len neif), labükön bosi me gleipäd.

Ag! das el Adj äbinomös Deutänan pla Nedänan!

Sh.:

Binos bisarik, das etuvob miedeti Deutänapükik vöda 'Romit' pö bevüresod Rusänik (su pads ladetü http://de.academic.ru/.../konversations_lexikon/62707/Romit ; http://universal_de_ru.academic.ru/430298/Romit). Bo semikna vödabuks pro Rusänapükans ninädons vödis evönädikö, kelis el 'Arie de Jong' äsevom. Vöd tefik Rusänapükik pägebon te in siklodeps prima tumyela teldegid. Buks yönädi givons nünis semik tefü el 'Romit' ad splods (logolsös padi: 115 < buka ladetü 'https://archive.org/details/bub_gb_DTZRAAAAYAAJ' !). Kanob te saiton setemi zesüdik, ab no tradutön, bi no binob kiemavan:

'Durch Zusammenmischen von Ammoniaksalpeter, Nitronaphthalin, Paraffin, chlorsaurem Kali und kohlensaurem Ammoniak in verschiedenen Verhältnissen sollen nach R. SJOBERG Sprengstoffe erhalten werden, welche mit dem Namen Romit belegt sind.'

E dö el 'schalen' tefü neif e ret:

<http://de.academic.ru/dic.nsf/grammatisch/40402>

Niludob, das lautans vödabukas yeltuma degzülid pro Nedänapükans ägebons vödabuki Deutänapükik et yela: 1793. Ekö! Yegedil dö värb: ‘schalen’:

https://lexika.digitale-sammlungen.de/adelung/lemma/bsb00009133_7_0_804

HP:

Atos binon süperik. No esevo bökki at, kel dido plänon vödis mödik bisarik ela Adj.

DZ:

O Volapükans löfik!

Tio filautob dabükoti balid vödabuka Vpik=tsyinik, ab nog dabinons vöds ömik, tefü kels no kanob fümön. Ün dels sököl vilob notükön säkis tefü ons, dat okanobs bespikön e kleilükön gudikumo sinifis onsik. Ekö! ömiks onas:

I. Tefü vöds labü sinifs sümik:

- a). miotälik, miotöfik
- ä). maled, malot
- b). mufät, mufed

c). norm, pendit; vöd: norm < dabinon in gasesd e vödabuk söla ,Cherpillod'. Jinos, das no binon distik leigodü el „pendit“.

d). dilod, dilot

II. Tefü koboädavöds kelas sinifs no binons kleilik:

- a). diakot
- ä). natälön ma
- b). müed

c). fealabedön: fealabedön = (lov. dem.) (eke bosi) = (einem, von einem etwas) entfremden (5)

d). dädäd: dädäd = Matsch (9)

III. Tefü stamädavöds ko sinifs neplänovik:

a). dod: dodön (lov.) = reklamieren, Reklamation machen (9)

ä). konsol: konsol = Konsole (9); E möbasot e dil bumota panemons el ,Konsole' Deutänapuko.

b). kustod: kustod = Kustos (9); ba Lingl.: ,curator of a museum'?

c). klosul: klosul = Klausel (9); Deut.: ,Klausel' pagebon e tefü gitav e tefü musig.

d). plob: plobön (nel.) pro, kol, ta bos, ek = einer Sache, einem gewachsen sein (5)

e)***. pör: pör = Puppe (13); pörön (lov.) = puppen (13)

Vöd at bisaron vemo. El ,Puppe' in Deutänapük labon sinifis tel, sevabo: 1). pupi;

2). krüsalidi. Sinifs bofik ya labons tradutodis calöfik. Lio sinifon-li vöd at täno?

Danö!

Igor Washirei:

O flen löfik Danny! Säkusadolöd obi demü geäd latik, dönu mutob vobön i dü vigafin. Äreidob vödis at, ed osteifülob ad gevön balido cedis oba tefü vöds primik tel,efe: "miotälik" e "miosöfik".

Tefü vöd balid ela "a" niludob, das kanon sinifön eki "netugälik", bi binon "miot" sa poyümot "-äl". Mögos, das pölob-la, ab labob magädi somik.

Tefü telid, dönu büosenälob, das kanon binön pök, bi sumon boso ad vöd: "miosot", kela binonöv ladyek. Sinifi sevol sio, tefosöv flori. Is no kanon ga tefön söfi, binosöv nensiämik. Ab vo no fümob. Ünü nelunüp osedob küpetis fovik.

DZ:

Si! O Igor löfik! Epökob tefü vöd: *miosöfik. Vöd verätik binon: miotöfik.

Igor Washirei:

Klu fümo tefon eli "miot", luveratiko sümon ad "miotälik", ye bo no tefon pösodi, ab dinädi.

Sh.:

Ma fövots ad vödabuk calöfik, el "miotöfik" kanon-la patradutön dub vöd 'cindery'.

Igor Washirei:

Mögos, das "miotöfik" binonöv-la "netugik", e "miotälik" binonöv-la "netugälik". Binos te nilud.

Igor Washirei:

Tefü "maled" e "malot" (vöds labü sinifs sümik): kredob, das dist kanon pasuemön dub sams sököl:

"Maledob vödis veütik me pen redik" ('to mark').

"Atos obinon lü obs malot päridikama" - se pened ela Paulus eles di 'Philippi'. Malot de God.

Kludo vöd telid binon 'hint, a sign of...'. Din nitedik binon, das toä "malot" labon poyümoti "-ot" pro dins dabinotik pageböli, is vöd at jinos binön nedabinotik. Ye valemo tefü poyümots äsä "-ot", "-od", "-ed" e ret, ya bü lunüp äsuemob, das noms et no zesüdo ai palobedons. Naedilo mutoy balugiko memön sinifi vöda semik, e stopedön ad diletön elis "kis" e "kikodo".

Sh.:

Tefü "malot" ('indication, sign, evidence, symbol' Linglänapüko) el Igor gidetom; vilob te givön saitoti nog bali nitedik, sevabo:

"= briet ela 'Fortunato' iläsikon vemo. Maloti balid atosa ägevon obe vokäd plonik nelaodik..." (vödem rigädik Linglänapükik fa el 'Edgar Poe' tonon so: '...I discovered that the intoxication of Fortunato had in a great measure worn off. The earliest indication I had of this was a low moaning cry...')

Sh.:

El 'maled' no äkomädon in vödems dabinik. Ma vödabuks vödastab at labon-la leigätodis sököl:

maled = 'marking, labeling, stamping, branding'

maledan = 'brander, marker'

Ye defomot ela "maled" sevabo "maledöm" malon eli 'indicator board / panel; counter'. Betikolös vödi: branimaledöm!

Ba "maled" binon-li mal alik su can, su skrin, ...?

Sh.:

Tefü el "maledön me pen": buükoböv værbi sümik: "mäkon".

Igor Washirei:

Benö! Bleibobsös sukön sinifis veratik vödas retik, binons go mödiks, klu val oflagon timi cedü ob.

Nu tefü "mufät" e "mufed".

El "mufed" binon Linglänapüko: 'restlessness, fidgeting'.

El "mufät" sio binon nedabinotik. Etuvob samis sököl se vödems Vpa:

"Cil belifon tüvis in vob cilik oka, in mufät magäla oka."

"Äbinos mufät kölas".

Do pefomon de "muf", jinos, das labon sinifi: "bundanöf". Bo binos "bundanöf muföl", kelos kanonöv suemükön, vio kuratik Vp binon semikna.

Sh.:

Äsä hiel Igor ya epenom, el "mufät" binon muf nevoik (Linglänapüko: 'play', Rusänapüko: 'igra, perelivy'). Samo äpenoy dö mufät kölas, mufät magäla (sevabo: 'play of fancy'). I dabinon tikodayumät nitedik sököl:

"Pad balid <buka> ninädon sköti e pöträti smalik papala. Lölot pafremon dub nidains magifik 90, kels äsvo mufätons äs solastrals zü kap pladulana Kristusa".

Värb "mufedön" sinifon eli 'fidget; move restlessly' ud eli 'rush about, toss about, flounder about'. Värb ko vödastab ot balna pägebon, sevabo:

"Du pledoms pledi at, zimufedoms klüliko in vat..."

Igor Washirei:

Dö c). ("norm, pendit") id ob kredob, das binons siämaröletiks.

Sh.:

El "pendit" (sevabo: 'straightness') binon vöd komunik (penditik = 'straight' Linglänapüko).

El "norm" (sevabo: 'orthogonality, perpendicularity') binon jäfüdavöded geometa. Samo normalien binon 'perpendicular', e dabinon notodot: liunön normalieni sui (sevabo: 'drop a perpendicular on'; l.: el "Volapükagased pro Nedänapükans", yel: 1940, pad: 50). Ye no esevob, das seimna igeboy plago stämädi "norm".

Igor Washirei:

Vöds lätik se diläd balid säkädemä olik, efe "dilod" e "dilot". Cedob, das el "dilod" binon 'share', äsä 'kabu' 株

Yapänapükik. "Dilot" ye binon te dil bal lölota seimik.

Sh.:

Vöd "dilot" sa defomots ona (dilotam, diloton, diloto) ma sev obik neföro pägebons. Ma tradutods calöfik ömik, el "dilot" kanonöv patradutön dub vöds Linglänapükik: 'batch, lot' (canas pedesedöl). Ye tradutod calöfik 'quota, quotum' i dabinon, klu vödastab at kanon binön mödasinifik. Pö jenet at samo el "dilodon" labonöv sinifis difik:

1) dilön canis ad dilods pö desed;

2) lonön mödoti (dilis, dilodis) pösodas seimöpo (in jäfüd seimik) ma pötöfots u kods seimiks.

Obo komandoböv ad gebön eli "dilot" ko siäm bal tedi teföl ('batch').

Igor Washirei:

Tefü koboädavöds:

Ibä "diak" sinifon jenöfoti, das ek binon diakan, klu "diakot" bo binon din patik diaki teföl, ab vöd at jinon dutön lü vöds seledo pageböls.

"Natälön" in notodot: "natälön ma..." sinifon, das ek binon sümik ad röletan okik, ye no ma logod, ab ma natäl ('temperament').

"Müed" in matemat sinifon dili seimik pö müedad, as sam - foldili bal, teldili bal e r. if no pölob is.

"Fealabedön eke bosi". Kredob, das at binon el 'deprive of' Linglänapüko. Ibä "labedön" sinifon: "stadön primü dalab dina seimik", vöd löpik binon ma sev oba: "mosumön bosi de ek damütölo".

Tefü el "dädäd" kredob, das binon stad fenikama lölöfik.

Sh.:

Baicedob ko pläns valik. Süperö! Kio vifiko e kio kuratiko!

Te vilob läükön bosi.

El "diakot" vi binon vöd bisarik. Ba binon-li här diakana (ab kikodo vöd "diaköp" no pedefomon-li ad suemod ot?)? Vöd ot i kanonöv malön nogani binü diakans (ab kikodo no diakanef-li?)

Dotob tefü "dädäd". Cedü ob, el "dädäd" sinifon eli 'defeat, rout' Linglänapüko. I dabinon notodot: "dädädükön eki", sevabo: 'make mincemeat out of smb; pulverize smb; chew smb up and spit him out'.

Igor Washirei:

Fino stamädavöds:

a). "dod" - elogob vödi at mö naeds anik in "Vpagased pro Nedänapükans", e cedob, das labon sinifi: 'uncertainty'. Binon sümik ad "zogön" ma senäl oba.

b). "konsol" - do suemob sinifi ona pluuneplu, no kanob kuratiko sagön, va binon möbasot u dil bumota u bofiks. No logob ati in vödems pro kod semik.

b). "kustod" - jenet sümik. Pösod binonöv "kustodan" ma nilud oba. Cedob, das sinif binon ebo äsä äpenol dö mused. Dönu binon vöd, keli no logob in vödems to suemov ota.

c). "klosul" - dönu jenet somik. No fümob dö musig, ab baicedob tefü gitav. E dönu - no binon logädik in vödems.

d). "plobön" - binön mätedadafägik ta ek u bos

e). "pör" - kredob, das binon te "pup", ab no elogob gebi plagik ota jünu

Sh.:

Tefü tradutods calöfik vöda "dodön" cedob, das vöd sonemiko bevünetik 'Reklamation' kanonöv kofudükön mödikanis, bi vöds tefik labons sinifis vero distikis in natapüks difik. Ekö! niluds obik:

dod = 'reclamation, claim for replacement; objection' (semikna vöd at sümon ad els 'fikul, neletian', as sam: "Suäm pülik mö fl. N. 0,35 no kanon binön dod pro nitedälans")

dodön = 'object, to file (lodge, make) a claim (a complaint)'

dodam = 'an act of objection; remonstrance'

dodik = 'doubtful, questionable, dubious, queer'

dodiko = 'suspiciously' (sam: "binos nino dodiko luimöfik")

Ekö! sams anik:

'Have you any objection to my smoking a cigar?' = 1) Dodol-li boso smöki obik zigara? 2) Labol-li dodi anik, das smökob zigari? (se el "Gramat Volapüka")

"cifal openetom sunädo su penäd mobana, va dodom u no dodom steifädükamis pamoböl"

"Els 'Cynthia' e 'Judith' älabofs büiko dodis mödik ta desin sublimik, e jidipan ämutof igo yufidön remädi, büä äviloofs kevobön pö atos."

Sh.:

Tefü el "kustod" niludob, das hiel 'Arie de Jong' ädiseinom jäfüdavödedi yönädik bükava, sevabo:

[https://de.wikipedia.org/wiki/Kustode_\(Buchherstellung\)](https://de.wikipedia.org/wiki/Kustode_(Buchherstellung))

Sh.:

Musigavöded 'clause' tu sümon ad el "finod", pükavavöded 'clause' malon dili seta komplitik, klu te suemod gitavik no labonöv leigätodis votik plä el "klosul".

Sh.:

Ma vödabuks pro Rusänapükans, el 'Puppe' Deutänapükik i kanon-la baiädön ko els '(hay)cock, shock, stood' Linglänapükiks. Pör somik binädonöv me tufs anik. Värb tefik "pörön" sinifonöv eli 'to cock' (tefü sigayeb).

DZ:

O söls löfik! Danob olis levemo demü gespiks olik mu vifiküns e kuratiküns! Tefü vöd bal nog vilob ye besäkon, sevabo el „müed“. Hiel ,Igor' ämäniotom, das vöd at sinifon dili pö müedam, ba atos baiädon-la ko vöd Linglänapükik: ,fraction'? Danö!

HP:

Id ob suno ogespikob tefü säkäds at.

HP:

Tefü vöds nekleilik:

I. a) miotälik, miotöfik

Stämäd: miot < te malon elis "dirt, grime, mud" Linglänapükik ön sinif voik: "... plödaflano logotons jönik, ab nino fulons me bonis deadanas e miota valasotik." (diatek nulik).

miotäd = 'Makel (geistig)' -- Lingl.: 'flaw, blemish (mental)'.

Poyumot: -äd "kösmö labon sinifi valemkum ka poyümots votik (GV, § 181).

El "miotäl" sa ladyek ona: miotälik < kludo malon KLIENI ad binon neklinik.

miotöf = 'schlackig'. Vöd Deutänapükik at sinifonöv Linglänapükik: 'drossy, sluggy'.

Cedob, das el Adj no isuemon gudiko vödi Deutänapükik: 'schlackig'. Ma sinif poyümota: -öf < el "miotöf" muton sinifön patöfi, kludo eli 'uncleanliness' = PATÖF ad binon neklinik (äs svins, e r.)

Fövot ofovon.

HP:

I. ä) maled, malot

Baicedoböv ko el Igor (maledön = 'to mark').

Ye el Adj älegivom obes pläni: maledan = 'Scheibenweiser, Scheibenzeiger' plä 'Markör'. Liedo no sevob, kis binon 'Scheibenweiser, Scheibenzeiger'. Jinos binön pösod kel jonon platotis. Bisarö!

Etuvob vödis sököl in vödabuk yönädik:

"Scheibenweiser, Scheibenzeiger = der Anzeiger beim Scheibenschießen" = nunädan pö sirkotajütam.

Kludo el "maled" binon: 'act of indicating' demü: maled = 'das Markieren'.

malot: Baicedob ko el Igor. Vöd at sinifon Linglänapükko: 'hint, indication, intimation, omen'.

Fövot ofovon.

HP:

I. b) mufät, mufed: Els Igor e Shido gidetoms.

I. c) norm, pendit: Baicedob ko el Shido.

HP:

I. d) dilod, dilot. Els Igor e Shido gidetoms.

Penetobös, das vöd Deutänapük verätik tefü dilot binon 'Quote', no 'Quota' u 'Quotum'. Ba ägeboy vödis at bü yels 100.

El "dilot" no tefon te tedi.

'Quote' = "Anteil, der bei Aufteilung eines Ganzen auf jmdn., etw. entfällt; im Verhältnis zu einem Ganzen bestimmte Anzahl, Menge". (Dilod, kel pö dilam lölota dutülo lü ek u bos; num u mödot lonabik ma propor tefü lölot.)

Fövot ofovon.

HP:

II. a) diakot

Vöd Deutänapükik: 'Diakonat' labon sinifis kil, sevabo:

(1) cal diakonana = diak;

(2) lödöp diakonana = cems, kö diakonan lödon;

(3) käladün fa glüg kritik paguvöl in malädanöp.

Vöd: diakot < neföro pägebon in vödems Volapükik, kludo no sevobs, kisi el Adj ävilom notodön me on. Kludo: glömobsös vödi at.

II. ä) e b) natälon ma, müed: El Igor eplänom vödis at kuratiko.

II. c) fealabedön = 'entfremden'

El Adj ägebom vödi Deutänapükik dobik. El 'entfremden' sinif Linglänapükiko: 'to estrange sb. from ...'. Värbs verätik Deutänapükik binonsöv: 'enteignen, wegnehmen'.

El Igor eplänom vödi at verätiko.

II. d) Semikna geboy vödi Deutänapük: 'Matsch' me sinif nevoik ad malön eli "dädäd". Voiko vöd: 'Matsch' labon sinifi plu u läs leigiki äsä "släm".

Bi poyümöt: -äd kösömo malon bosi valemik, cedob, das ed el Igor ed el Shido gidetoms, e dido kanoy gebön vödi: 'Matsch' ön jenets bofik.

Vöds somik bo neföro pägebons, bi nek äsevom kuratiko tikodis ela Adj dö ons.

Fövot ofovon.

HP:

III. a) dod

El Shido eplänom vödi at mu gudiküno

Vöds: ä) e b) no binons klilik. Baicedob ye ko el Shido tefü "kustod".

III. c) Cedob, das el Shido gidetom (sinif gitavik).

III. d) plobön

Plän fa el Igor veräton, ab cedob, das värb at no tefon te mätedi.

Tefon dinis, dunis, dinädis valik, kels fikulons. Ek, kel fägon ad bemastikön onis, plobon pro, kol, ta onis. Tefü pösods, värb at sinif, das laboy fägis saidik leigodu ek, ko u ta kin vobon u mätedon.

III. pör

Danö! o Shido. Plän olid veräton. Too vöd "pör" binon nezesüdik, bi ya labobs vödi eli 'stook' siniföli, sevabo: jif < sa "jifel" (,Garbenbinder', ,sheafer') Ekö! etuvobs tuvedoti:

dict.cc
Deutsch-Englisch-Wörterbuch

Suche C | ä ö ü ß
DE <> EN | Optionen | Tipps | FAQ | Abk. | Desktop Integration

Home About/Extras Vokabeltrainer Fachgebiete Benutzer Forum Mitmachen!		Login Registrieren
A B C D E F G H J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z		Englisch: S
Bei regelmäßiger Verwendung von dict.cc würden wir uns freuen, wenn Du uns unterstützen würdest, indem Du zum Wortschatz <u>beiträgst</u> , das Plus-Paket in der kostenlosen App für <u>Android</u> oder <u>iPhone</u> kaufst, oder Deinen Werbeblocker für dict.cc deaktivierst. <u>Hinweis schließen</u>		
Wörterbuch Englisch → Deutsch: stook Übersetzung 1 - 4 von 4		
Englisch ▲		Deutsch
edit	NOUN a stook stooks	–
	stook	agr. Kornmandl (n) [österr.] 6
	stook [Br.]	agr. Hocke (f) [nordd.]
	stook [esp. Br.]	agr. Puppe (f) [Flachsgarde, Getreidegarbe] [regional]
	corn-stook	agr. Puppe (f) [aus Getreide]

Unter folgender Adresse kannst du auf diese Übersetzung verlinken: <http://www.dict.cc/?s=stook>
 Tipps: Doppelklick neben Begriff = Rück-Übersetzung — Neue Wörterbuch-Abfrage: Einfach jetzt tippen!
 Suchzeit: 0.003 Sek.

Ekö! is logoy feilanis pöris mekölis:

Igor Washirei:

Nulälob, kisi feilan detik drinom... Niludob, das no binon vat...

HP:

,Abel Grimmer' ü ,Grimaert', hitüp 1607:

https://en.wikipedia.org/wiki/Abel_Grimmer

Magod kiojönik! e cedob dido, das feilan et drinom podamusti, ☺
 bi vat ettimo no äklinon.

HP:

Ekö! atos binon GRENAPÖR (,Getreidepuppe').

Spelob, das no pölob tefü pör.

Fig. 1. Getreidepuppe.

Auflösung: 678 x 637 Pixel

Folgende Artikel verwenden dieses Bild:

- Ernte Fig. 1. Getreidepuppe.

DZ:

O Volapükans löfik!

Danob olis levemo demü gespiks olsik! Ekö! ba vöds lätikün pasäköl!

I. Tefü vöds sümik:

- a. kam, smud, smuf
- ä. spuk, sput
- b. tal, taled
- c. tön, töned

II. Tefü vödapärs ne= e loveädiks:

- a. snap (nel.), snäp (lov.)
- ä. spran (nel.), sprän (lov.)

III. Tefü koboädavöds:

- a. lusudan = Schalksohr (13); ba atos:

http://woerterbuchnetz.de/ADELUNG/call_wbgui_py_from_form?sigle=ADELUNG&mode=Volltextsuche&hitlist=&patternlist=&lemid=DS00819

- ä. tonod, lutonat

- b. sekod

IV. Tefü stamädavöds:

- a. tälik = mit Dellen, mit Tellen; tälon nel. = eingedrückt sein

ä. sät = Rotte (mil.), Pyramide (güns) (13): Jinon tefön militi, ab sinifs tradutodas tel jinons binön distiks.

b. slapön (lov.) = vernachlässigen, verwahrlosen (5); slapön (nel.) = schlampen, schlumpen (15) Jinos, das ,de Jong' äceinom vödi at de loveädik ad neloveädik.

- c. skruten = Skrutinium, Skrutinialverfahren (15); Jinos tefön gitavi Preusäna. Ekö!

<http://www.enzyklo.de/Begriff/Skrutinialverfahren>

- d. stek: stekam = das Heften, das Reihen (7); simastek = Saumstich (13)

- e. stob: stobön (nel.) = stocken (durch Hemmnisse sich nicht fortbewegen) (5)

- f. tadön (nel.) = drehen; ätadom ad teafön = er drehte zu ersticken (9)

Danö!

Sh.:

O Danny löfik! Primob ad gespikön. Ye säks sümik binons boso fikuliks, klu begespiks flagons timi saido luniki. Ba ob it i no sevob tuvedotis verätik, sekü kelos okanob pölön.

Dil balid (I).

a) Ba te Deutänapükans kanonsöv distidön ma siäm vödis: kam, smud, smuf. Värbs: smufükön, kamükön < binons leigasinifiks (leigodolsös: "kamükolsöd vegis oma!" (gospul ma 'Matthaeus': III, 3); "vegs nesmufik posmufükons" — gospul ma 'Lucas': III, 5). Te defomots rigavödas at klülo distons de ods, sevabo:

kamageomet = Lingl. 'planimetry'

kamaplen = 'plane' (jäfüdavöded kamageometra)

kamalän = 'plain, flat land'

smudik = 'flat'

smufik = 'smooth' (ston smufik)

smufetön = 'to polish' (sam nitedik: "Pos atos ämekom ko kälöf gretikün boedis e bemis votikis, kelis äsmudükom ed äsmufetom")

ä)

spukön = 'to spit' (sam: "No spukolöd ini fonäd bäldik, büä nulik blümon!")

sputön = 'to belch, expectorate, vomit'

sput = 'expectoration' (sam: "sput slima in brons komika pafödon e pafasilükon")

b) Tal binon planet (talaglöp = 'terrestrial globe', talakrut = 'Earth crust'). Taled binon el 'world', sevabo val, kel dabinon su tal, u plad, kö mens lifons.

Suvo vöds bofik pagebons äs leigasinifavöds.

c) El "tön" binon vöd kosädapükik (samo mit, slim, ... kanons binön töniks). El "töned" binon jäfüdavöded füsüda e malon patöfi flumota.

DZ:

O Shido löfik! Danob oli demü gespiks so vifiks! e lesi! baicedob ko ol tefü els „kam, smud, smuf“. Bevü ons te vöd: smuf < jinon binön boso difik - ko sinif „smooth“ in Lingl., ab nog binons, cedü ob, vöds vemo sümiks. Tefü els „spuk, sput“ binonsöv ebo ot. In „Diatek Nulik“ dabinons sets sümik in kels pägebons.

Sh.:

Binos nitedik, das pö jenet vödas siämaröletik: kam, smud, smuf < Volapük rigik äbinon balugikum. Ma dabükot folid vödabuka gretik fa 'Schleyer' it subsat "kam(öp)" äbaiädon ko vöd nutimik "kamalän". Posä ek isludon ad votükön sinifi stamäda "kam", dat ömalon no pladi, ab patöfi plada ot, el "kam" ävedon stamäd jäfüdavödedas taledavik u geometikas, näi kel els "smud" e "smuf" äbleibons dabinön.

HP:

Suno id ob ogespikob.

HP:

Fino:

I. / II. kam, smud, smuf, spuk, sput, tal, taled, tön, töned, snap, snäp, spran, sprän: El Shido eplänom vödis at mu gudiko.

III. a) Iusudan = Schalksohr

"M. Gottfried Büchner, E. Ch. Lutz, H. Riehm, Verlag von Ferd. Riehm, Basel, 1890": "Schalksohr - wenn einer thut, als wenn er es nicht hörte."

'Schalksohr' = lu-sud-an; binon pösod, kel cedidon, das no lilon bosi ('a person who pretends not to hear').

Mutob penetön, das vöd: 'Schalksohr' no pagebon in Deutänapük sis lunüp.

Fövot ofovon.

DZ:

Dönu examob vödis at, ed elis „sik, tod“ ya esuemob. Danö!

Sh.:

II.

a) snap, snäp.

Pär at vödas binon vemo fikulik. El "snäpon" kanon patradutön dub värb Linglänapükik: 'to snatch' u dub notodot: 'to close with a snap'. Kludo el "snäp" sinifon eli 'latching, fastening'. I dabinon subsat "snäpalök" (sevabo: 'latch, locking bar').

Sinifs vödas: snap, snapön < binons nenotiks pö ob. Ba tradutods Linglänapükik sököl binons-la mögiks:

snapön = 'to dart, to drop in, to jump in'; u: 'to catch hold of, to seize on, to fasten onto'

snap = 'lunge, rush'

ä) Subsats: spran, sprän < no komädons in vödabuks. Te kanob niludön dö sinifs onas. Moboböv leigätodis Linglänapükik sököl:

spran = 'rupture, bursting' (ad brekots smalik)

sprän = 'blasting, disruption'

Sh.:

III.

a) Tefü vöd: lusudan < kanob niludön nosi.

ä) tonod, lutonat.

Binos fikulik ad suemön vödis et, bi suvo pö vödabuks päcänidons vöds siämaröletik: ton, tonat, tonam, tonod. Samo ton e binon el 'sound', ed el 'sounding' (sams: baiton = 'harmony', benoton = 'euphony'). I jinos lü ob, das vöd "sijidatonat" kanon malön noe tonati ('letter'), abi toni tefik (bi subsat *sijidaton defon in vödabuks). Pasevos gudiko, das no-pükavans suvo cänidons suemodis distik: ton, tonat. Kludo el "lutonat" kanonöv malön toni brefik (sevabo: 'constrained sound'). Alo tradutod calöfik efe el 'Quetschlaut' luveratiküno tefon toni (eli 'sound'), ka tonati (eli 'letter').

Vöd "tonod" leigodu natapüks mödik labons sinifis anik, sevabo:

1) ton musigik, el 'note' Linglänapükik. Sams:

-- Tikots valik omik ävedons tonods; ämagälom.

-- ...binäds teik püka at <ela 'Solresol'> binons nems musigik: 'do', 're', 'mi', 'fa', 'sol', 'la', 'si', stabatonadas vel...

-- ... Hikleudan: 'Romanus' äpladom tonatis vü nömats: me 'A' ('altius') ämalom, das tonod ämuton pakaniton ko löpükam vöga...

-- tonodem = 'scale, gamut'

2) els 'tonality, key'. Sams:

-- ...mans bälzik anik äprimoms ad kaniton in tonod löpik dremilik...

-- ...noat ämuton pakaniton donikumo mö tonod bal...

3) el 'tone', tonam u mod tonama, bevä votikos kazet musigik ü pronamod tonas u silabas samo in tsyin. Logolsös bagafi: 17 < ela "Gramat Volapüka" !

b) sekod = Linglänapüko: 'corollary'

HP:

Ag!, säkäds kiomödik!

Cedob, das kanoy plänön mödikis onas.

Liedo no labob timi saidik ad bejäfon onis ünү tim brefik:

Stom jönon in Deutän. Binos prim florüpa.

Sufädolsös begö!

HP:

Tefü III. ä) e b) (tonon, lutonat, sekod) el Shido eplänöm dinädis vemo gudiko.

V. a) tälik = 'dented', 'having dent(s)'; vöd Deutänapükik: 'Telle' no dabinon, te gebobs vödi: 'Delle';

tälön = 'to be dented, to have a dent'.

Sh.:

Tefü vöds samü el “baiton” tiket esüikon pö ob. Pos betik jenetas mödik sümik edagetob kludodi, das suvo pö koboyüm stamädas, pato if lim balid binon numavöd, poyümot ut, kel binonöv pötöfik, pamoädon. Sekü atos poyümot deföl ü te tikovik edavedon. Sams (poyümots tikovik peklämons):

balfom(öf)
balhon(af)
ballog(öf)
balvög(öf)
telsinif(öf)

HP:

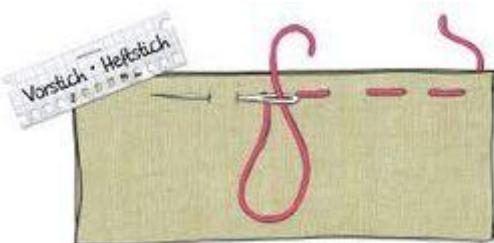
Atos binon küpedot nitedik, e cedob, das dido löllico gidetol. Danö! Ekö! dönü klänöfot Volapükä petuvedon.

Sh.:

IV, d) El “stek” sümon ad el ‘stich’ Linglänapükik. Züo in sotül bevüresodik fövotas ad vödabuk gretik el “stek” pökiko pepenon pla “stok” pö depenam vöda “leseatöpastek” (verätiko: “leseatöpastok”).

HP:

Ekö! atos jonon stekami:

HP:

IV. ä) sät = (vöd militik yönädik) ked soldatas, kels stanons balpovotiko.

Mögos, das vöd Deutän: ,Pyramide' bü yels 150 ba semikna págebon ad malön kedi somik soldatas ko güns, ab nutimo vöd at pöladugonöv.

sätajütam: soldats no jütons leigüpo (me naed bal: jütem = Lingl. ,volley', Deut.: ,Salve'), ab nesekidiko, balatiko.

Fövot ofovon.

Sh.:

El ‘Pyramide (güns)’ no binon-li el ‘Gewehr-Pyramide’ se vödabuk fa ‘Adelung’ (logolsös padi ladetü ‘https://lexika.digitale-sammlungen.de/adelung/lemma/bsb00009132_2_1_1927?fbclid=IwAR1pS4rkp8lRY93qQLsELqE1FTRBkLZFchbY_aL2q6vpJKyknbNjOZBAAYl’)? In bevüresod i komädon notodot: ‘Gewehre in Pyramiden setzen’, sevabo: “koboplädön günü krodiö ü krodaformiko, sodas günarüdeds u bayonäts onas lüodons äl sil efe löpö”. Jenöfo no sevob, kikodo soldats ädunons so. Ye etuvob fotografoti (ba de tim volakriga balid), kö els ‘Gewehr-Pyramiden’ palogons.

HP:

If id atos binonöv sinif vöda: sät, täno vöd at dido labonöv sinifis tel vemo distikis. E no kanoyöv plänön vödis: sätajütam, sätakompenan, sätamastan, säto.
Gewehr-Pyramide = günapiroamid.

HP:

IV. b) slapön.

Cedob, das kanobs lecedön værbi at te loveädiki. No zesüdos, das ai mutobs nemön yegodi. Semikna te tikoy dö yegod, nes mäniötön oni:

- No slapobsöd pö dun gudikosa --> No slapobsöd vobedi / küpäli obsik pö dun gudikosa.

- Man at islapom cali okik sekü briet.

El AdJ ämiedetom eli slapön as værb neloveädik in fövot: 15, ven äbinom bäldeik. Mögos, das tikälänäm omik iläsikon.

c) skrutten: I kanonöv tefön konletami e vestigi pö vögodams kultanareiganefa katulik. No sevobs, dö kis el AdJ ätikom, ven älovesumon vödi at.

e) stobön: Sütadakosäd ästobon demü toodamijenot. Motor stobon sekü def bensina.

f) tadön

Atos binon penama- u bükapök: tadön = „drohen“ (no „drehen“):

ätadom ad teafön = „er drohte zu ersticken“

Atos sinifon, das ek tio äteafom. Riskäd vemik ädabinon, das öteafom.

DZ:

Danö! O Hermann e Shido löfiks! Atos dido binonöv säk ba lätik!

Sh.:

Danädü säks olik obs valik eseivobs mödikosi nulik dö Volapük. Obo sekü bespiks nomöfik vemo egudükumob vödabuki obik pro Rusänapükans. Spelob, das nog olonülol säkis anik so nitedikis e frutikis, äsä büikis.

HP:

Atos i veraton tefü vödabuks, kelis ob it bevobob.

DZ:

O Volapükafrens löfik!
 Etuvob resodapadi at.
 Ba kön at binon-la ut, kel pämänioton in Vpagased e pägevon Volapükanes mu
 veütikunes?

[https://www.\[...\]](https://www.[...])

*Medaille Juli 1831 Personenmedaillen Schleyer, Johann Martin *18, Juli 1831
 Oberlauda - +16.August 1912 Konstanz, Liryker, Philanthrop, Erfinder der Plansprache
 Vo O.-Öse, sehr schön +
 MA-SHOPS.DE
 Medaille Juli 1831 Personenmedaillen Schleyer, Johann Martin *18, Juli 1831
 Oberlauda - +16.August 1912 Konstanz, Liryker, Philanthrop, Erfinder der [...]*

Sh.:

Kionitediks magods et binons! Danö!
 Liedo Volapükagased Nedänik ettimik no äkleilükon dinädis könis somik tefolis.
 Balido, kön pemagöl di 'Schleyer' pigevon fa datuval it. Saitob:
 " "Kön gretik" di 'Schleyer' ko nüpenäd jonik: "Mekob-la läbik kemenis valik!"
 pegoldöl u binü bronsöt u kuprin jü 1900 dekul 23 pigevon te 31na. Köni laluminik
 smalik jü deadam omik Volapükans zao 90 idagetoms" ("Lifajenäd cifala telid
 Volapükane").

Telido, statuds yela: 1934 änunons:
 "Kön di 'Schleyer' pemekon binü largent e vemiko pegoldon. Su föfaflan labon
 magodi reliäfik ela 'Schleyer' sa vöds: "Johann Martin Schleyer" e (me tonats
 smalikum) "datikan Volapük". Su pödaflan binons vöds: "Kön at pelegivon fa cifal
 Volapükane demü meritabs süperik tefü Volapük" " (bagaf: 20).

Ye bagaf balidfovlik statudas ot ätonon so: "Dü tim, das fomet diplomas in § 19
 pemäniotöl no nog pebükon, e kön di 'Schleyer' ma bepenam in § 20 no nog pefrapon,
 diploms e kön yönädko ma lonam datikana Volapük: 'Johann Martin Schleyer' it
 pemeköls pagebons."

No äpenoy fümiko in el "Volapükagased pro Nedänapükans", könis kinik (labü
 gold, binü kuprin e binü bronsöt) el 'Albert Sleumer': cifal ettimik < älegivom
 Volapükanes anik, ab sikots et nendoto äkanonsöv binön köns yönädk, bi köns timü
 'Schleyer' fümo äbinons u pegoldöls, u bronsötiks, u kupriniks.

HP:

Kanoy remön sikoti at me € 90.

DZ:

Vemo vilob osi, ab no fägob. ☺

HP:

Sötobs-li konletön moni ad remön köni at?

DZ:

Hermann Philippss If vilobs-la. ☺ Ba täno kanobs i kipedön oni in ragivöp Vpa.

HP:

Esedob ele 'Johannes Diller, Münzenhandlung' nuni tefü sinif spikeda: "Mekob-la läbik kemenis valik!" bi in resodapad tefik epenom, das no ekanom tradutön oni demü seled püka at.

"Sehr geehrter Herr Diller,

Ein Volapükist (es gibt sie noch) aus China machte uns auf die Existenz dieser Schleyer-Medaille aufmerksam.

Im Erklärungstext auf Ihrer Website www.ma-shops.de/diller ... erwähnen Sie den Sinnspruch auf der Rückseite der Medaille, der sich Ihrer Übersetzung entzogen habe.

Nun, dem kann abgeholfen werden.

MEKOB-LA LÄBIK

KEMENIS VALIK !

bedeutet: "Ich mag wohl alle Mitmenschen glücklich machen!"

mekob-la = ich mag wohl machen (Konjunktiv)

läbik = glücklich

kemenis = Mitmenschen (Plural Akkusativ)

valik = alle.

Damit drückte er die Hoffnung aus, dass sein Volapük als weltweite Verkehrssprache zum großen Segen der gesamten Menschheit dienen könnte.

Es wurde allerdings nichts daraus.

Die Datumsangabe haben Sie korrekt gedeutet. Freilich dachte Schleyer dabei nicht an Amerika, sondern ging strikt logisch vor - vom Großen zum Kleinen.

Mit freundlichem Gruß / ko glid flenöfik,

Hermann Philipps

Cifal Volapükaneфа

Igor Washirei:

Ba binos boso bisarik, ab suvo fredob, ven mens no fägons ad suemön nunis obik demü seled püka fa ob pageböla.

HP:

Binobs klänafed ☺

HP (2017, mäzul, 27):

Adelo eremob pegoldöli köni di el Schleyer. Egetob oni me € 65 pla 90, kelos äbinon suäm rigik. Yö!

Fütüro kön at okanon "tevön" de cifal lü cifal -- ud alutos, kelosi obesludobs-la.

Ольга Тюрина:

Ajönob onsi.

HP:

Bo evilol notodön: "Plidob oni" u: "Pliton obi"
Magod jonon flanis bofik köna te bala.

HP:

Danob kadämani: ,Danny Zhang', das iküpälükom obes köni at.

DZ:

Kiojönik kön at binon! Spelob, das binonös div Volapükane! ☺

Igor Washirei:

Si! Cifal ädunom dini lelobabik, baicedob, das kön at völada gretik söton flunön
jenotemi mufa obsik.

47 (de 2017, mayul, 3 jü 2017, gustul, 12):**DZ:**

Examölo gasedis ömik, etuvob stamädavödis kels no pubons in vödabuk alseimik (no igo päplänons fa lautans it po penots onsik), ab dido págebons fa mastans ettimik in gaseds rigik, sevabo:

a). mutat = Lin. ,mutant'; mutatam = Lin. ,mutation'

„Proteinamöleküls sevabo fágons ad vobädön mutatis, sevabo ad dagetön süpiko fomis votik.“

ä). kremator = Lin. ,crematory'

„Fefilükam reta stöfik oma äjenon tü dekul 2 balidfovick in kremator tö ‘Westerfeld’ in ‘Velsen’.“

b). filegran = Lin. ,filigree'

„...kel äbinon as pödaglun pänota lölük. Frem äbinon nögafomik, vemo págoldöl, e ko filegranavobods fomü morots.“

Igor Washirei:

Dido no logob onis in vödabuks, ab votaflanao binons sevädoviks, klu nemuiko no nedoy sukön onis. Kisi kanobs-li dunön as kadäm? Kredob, das dalons pagebön. Cedis kinik labols-li tefü säkäd at?

DZ:

Si! O Igor löfik! Baicedob ko ol, das dido kanobs gebön onis e lecedön onis calöfikis. Anu sukob vödis sümik votik, ed olükob id onis ini vödabuk, dat osevädoy ven okolkömöy onis.

Igor Washirei:

Danö! o Danny! Obinosöv legudik ad logön mödikumis.

HP:

If ek tuvon vödi seimik in Volapükagased ettimik págeböli, dalobs lecedön oni calöfiki. Ye zesüdos, das sevobs kuratiko sinifi vöda somik.

DZ:

Nog bal: polügraf: Fr. ,polygraphie' (vöd Lingl. ba no dabinon). Atos sinifon bosi sümik ad pasigraf). „...kel tefon gramati e lafabí valemkis, pasigrafi e polügrafi.“

HP:

Sis yels anik konletob vödis somik e pladob onis ini lised fövotis vödabuka gretik fa el AdJ e vödis votik de fonäts difik ninädöl. Id el Shido: vicifal < ekonletom vödis de Volapükagaseds pro Nedänapükans, e ret.

Lised at nu ya labon padis 403, e laiduliko pluikons.

Sinif vöda: polügraf < liedo binon nesevädik. No etuvob pläni seimik, kel tefon pükis. Ba ol, o Danny!, sevol mödikumosi.

Kanols nunön obe vödis somik. Ovüpladob onis ini lised gretik löpo pemäniötöl. Liedo lised at binon ai nog vemo büfik, e pük plänöl binon Deutänapük (äsä in "fövots").

Kanob sedön lisedi büfik at oles as doküm di ODT.

DZ:

Si! Etuvob bosi tefü el ,polygraphie': äpubon in penot fa hiels ,John Wilkins' e mateman famik: ,Leibniz': ,关于文字和普遍语言、关于万能沟通手段(pasilalie)、多用文字(polygraphie)、通用思想符号(pasigraphie)的所有哲学计划'. Liedo etuvob te penoti at in tsyin.

DZ:

Tradutob in Vp. binon: penät, kel kanon pagebön in mods mödik. Atosi ye cedob sinifi vemo yönädiki: anu vöd: ,Polygraph' < sinifon te eli ,polygraph' in Lin.

DZ:

*Penot hiela ,Leibniz' tefon volapükü u püki valemik mu vemo balidi, kludo cedob oni sinifi verätik.

HP:

Nog dini votik dö vöd: polügraf: In vödabuk gretik fa el Adj tuvoy vödis: mödipenam = Polygraphie, mödipenan = Polygraph, mödipenik = polygraphisch. Dönu no sevobs sinifi kuratik vöda at.

DZ:

Atos binon vemo frutik:

https://books.google.co.jp/books?id=m1zyCQAAQBAJ&pg=PA157&lpg=PA157&dq=pasilalie%20polygraphie%20pasigraphie&source=bl&ots=4RBVfYXy2n&sig=XA2HVQM_QIK6QplT0y3v0RFhRFko&hl=zh-CN&sa=X&ved=0ahUKEwi1tZOH4NPTAhWBqJQKHUj5CXYQ6AEIJDA&fbclid=IwAR0tGZD_cSnpXmQgGE6A0iSPBsyKMum4c9Z6bl_wrQ9prh5DGv6Uv4S5xzg#v=onepage&q=pasilalie%20polygraphie%20pasigraphie&f=false

DZ:

Id atos:

https://books.google.co.jp/books?id=VssUAAAAYAAJ&pg=PA379&lpg=PA379&dq=pasilalie%20polygraphie%20pasigraphie&source=bl&ots=qNpdud9Aj7&sig=OJrPcDFaKEL3Jy5G8oRjf0558u8&hl=zh-CN&sa=X&ved=0ahUKEwi1tZOH4NPTAhWBqJQKHUj5CXYQ6AEITTAH&fbclid=IwAR0ZTo6E1h4nHj5PNHiBw7EoqECEHhfklrF6_CIfz5CN_dFRmCdclrwnm3Q#v=onepage&q=pasilalie%20polygraphie%20pasigraphie&f=false

HP:

O Danny löfik,

jinos, das voiko no neodobs vödi Volapükik tefü 'polygraphie' kodü sinif nekleilik ona. At binon vöd te nesuvikna pägeböl bü tumyels u degyels anik.

Läükob vödalisedi vemo büfik in el Facebook pemäniötöli.

Dü dels nuik steifülob ad penön mobis tefü geb gudikum malülas, kelis olofädob kadäme.

Ladöfiko,

Hermann

DZ:

Lesi! Ob it i no cedob, das vöd: polügraf < pogebonöv ön mod seimik.

DZ:

Vöd nog bal: monsinyor = Lin. ,monsignor'. ,... kels isedons keblünotis monik, famüli edeadölana ed äbonedom lä skulturan sevädk isik: 'Emil Fugazza' stoni maboinik labü pöträt reliäfik monsinyora: 'Schleyer' e nüpenäds in Deutänapük e Volapük pelautöls." No igo eküpob vödi at bi sümon so vemo ad ut votapükik...

Sh.:

Tio aldeliko (if labob livüpi) tuvob vödis somik. Sams brefobük:

stratasferaflitan (Lingl.: 'stronaut')

lasumaxam (Lingl.: 'entrance examination, admission examination')

konsälidalebuk (Lingl.: 'reference book')

maratikön (Deut.: '(dahin)siechen'). Sam: "Täno <slopanef> ye äsvo ämaratikon nevifiko jüi deadam ela 'Schleyer' (ün 1912), e fovo jüi tim volakriga balid"; Deutänapükö: 'Dann aber siechte es langsam dahin bis zum Tode J. M. Schleyers (1912), darüber hinaus bis in die Zeit des 1'. Kludo mob ela 'Ralph Midgley': stimakadämal < ad gebön stämädi "marat" ko tradutods Linglänapükik: 'rat race' u 'marathon' < jinon binön nedälovik.

E ret, e ret. Sis äyel tefädiko nomöfiko sedob nüni dö vöds somik cifale: Hermann Philipps. Ba okanobsöv gebön treilamalüli seimik (sevabo: #) ad konletön e begespikön vödis somik pö bevüresod — mu pato pö grup at ela 'Facebook'.

HP:

Konletob vödis valik at, danö! ☺

DZ:

I bal in „Diatek Nulik": diakritil = ,diacritic mark': 18. „Ibä vö! sagob oles, büä sil e tal upasetikons, ni el <iota> bal, ni diakritil bal lonema opasetikon büä fin dinas valik ujenon."

DZ:

sündikat = ,syndicate': As sur ämutom doseitön lä trenavegasündikat in 'Calcutta' kuratiko tü 1891 mayul 9 garani pounas telbalion in valörs.

DZ:

polütäg = ,polytech': Ifivisitom polütägajuli, ed ifägükom oki pos atos ad kaenal in el 'Ecole des Ponts et Chaussées' (1877).

HP:

Evüpladob vödis jünu no nog pelisedölis ini lised gretik obik. Ün del fütürük osedob lisedi at lü doküma-diläd grupa at.

DZ:

Dabinon vöd: täktifan < ab no sevob sinifi onik.

DZ:

Cedob, das sinifon eli ,detective': In Lamerikän voms mö tumats eduinofs dünis süperik as jitäktifans, pö kel sukäl e lekäl lönanatäliks ofzik äfrutons ebo ofis.

HP:

Bo el AdJ ädesumon vödi at de Deutänapük, kö sinif vöda at binon: 'Person [mit polizeilicher Lizenz], die Ermittlungen anstellt und Informationen über die geschäftlichen und persönlichen Angelegenheiten anderer beschafft (Berufsbezeichnung)' =

"Pösd [labü däl poldik], kel setuvon dinis e lüblinon nünis dö dinäds büsidik e pösodiks tefü votans (calanem u -titul).

Sh.:

Ejinos lü ob, das pö koned tiädü "Lojadabiliyet" täktifan seimik binom el 'detective' Linglänapükik.

HP:

El 'detective' Linglänapükik i kanon binön pösd poldik, jinos ye lü ob, das söl: 'Jenkins' in konot et no ädutom lü poldanef tö 'London'. El 'Sherlock Holmes' äbinom täktivan, ye no äludütom lü poldanef. No äbinom 'Kriminalbeamter' (-- krimavacalan).

Sh.:

Tefü 'Holmes': sis lunüp i nitedos obi, va daloyöv jafädön vödi "täktifalekoned"...

HP:

Deutänapüko nemoy konedi somik: 'Krimi' = krimava-lekoned, ibä in lekoneds at i limans poldanefa tuvons sasenani. E täktivan e krimapoldan binons krimavans.

DZ:

prokurator = ,procurator' (in Romän) Prokurators somik päälodoms kösömiko se lesiörs yunik di 'Roma'

DZ:

hüpfüd = ,hypophysis, pituitary gland': Dil hüpfüda plösenon rouli veütik pö koapaglof.

DZ:

Se „Diatek Nulik" nems münas: Stababumäd balid äbinon de yaspid; telid de safiroin; kilid de galzed; folid de smaragoin; lulid de sardonig; mälid de sard; velid de krüsolut; jölid de beriloin; zülid de topad; degid de krüsoprad; degbalid de hüasoin; degtelid de maetüt.

HP:

Tefü *sard: In fövot: 13 tuvoy müni: sardoin, kel binon stoin ot.

DZ:

E plan: „hüsop": 29. Us nu gef ko vinig pifulüköl ädabinon; äblunoy spogi ini vinig, ävouloy oni me hüsop, ed äblinoy oni lü mud omik.

DZ:

Linsulin = ,insulin': „...if no 'Banting' e 'Best' itüvoms ün yel läbik et medini ta maläd at: linsulin."

DZ:

basilig = ,basilica': „Tü del lätki yela: 1000 elans di ‘Roma’ älogons dredälo, das nifüpasol paelik po basilik: ‘San Pietro’ ädonikon.”

DZ:

häxamet = ,hexameter' (in poedots): „Ab bal bukas küpadikün sota at, ut ela ‘Dedekind’ äbinon, kel ün fin tumyela 15id ätidom in poedot latinik binü häxamets 3000.”

Sh.:

Lecedob primäti ad bespikön vödis in vödabuks e vödaliseds calöfiks defölis dini gudik. Ön mod somik Volapükän alik kanonöv sunädo lölöfükön vödabuki pro spikans natapükä okik. Enu etuvob te koboädavödis. Too cedob, das vöds somik i mutons pakipedön, do suvo binons suemoviks igo nen tradutods. Ekö! lised vödas tefik.

blufaset (sam: “Penäd at äjonon su pads 4 prinsipis Vpa, fomis gramatik, ed i blufasetis balid”)

dadränäl (in notodot bibik: “dadränäl koapik”; I.: pened balid elanes di ‘Corinthus’: VII, 28)

dadranön (Lingl.: ‘get to the bottom, fathom, penetrate’). Sam: “dadranön jü müsters rela”.

dadränäläm (Lingl.: ‘submission, subjecting’). Sam: “‘Pilatus’ ebinom komulan Romänik vemo zänedöfik, suföföl ko döfads valik pösadas somik (demüt, drädnäläm, sasen), e das äbinom tu fibälik ad koedön senälön yudanis nämäti okik.”

dadränälük (Lingl.: ‘oppressive’). Sam: “libükön lani de kojmar jenotas drädnälük at”

dadränälön (lov.) (Lingl.: ‘subdue, affect’). Sam: “Ituvedob kläni at; äbinädon me süm lölöfik notoda, kel balido ibluväkon obi, idadränälön obi e kel igo ijeikon obi.” Linglänapükö: ‘I had found the spell of the picture in an absolute life-likeness of expression, which, at first startling, finally confounded, subdued and appalled me.’

diad (speranto: ‘diademo’ (ma el ‘Cherpillod’)); I.: paokalüp, XII, 3; XIII, 1; XIX, 12!

diluv (speranto: ‘dilubo’ (ma el ‘Cherpillod’)); sam: “pleistotsen ü diluv”.

drimäliko (Lingl.: ‘in dreaminess’). Sam: “logetön drimäliko lü pöträt”.

drimälön (nelov.) (Lingl.: ‘dream (of)’). Sam: “Lan omik äfulon me drimamagots plitik. Ädrimälom dö del, tü kel in zif alik, kel äsevedon diniti okik, cödetadeids öjenons-la.”

drimo (Lingl.: ‘in a dream, during sleep’). Sam: “drimo äbinob”.

düföfik (Lingl.: ‘tough, hard’). Sam: “gaon düföfik” (Lingl.: ‘great agony’).

dünovik (Lingl.: ‘serviceable, fit for, suitable for’). Sam: “<pük> dünovik pro geb valemik”.

feapladamärät (Lingl.: ‘puzzle-anagram’)

glögakor

gramatil (Lingl.: ‘a short grammar’). I: “Volapükagramatil” (sevabo: ‘a short grammar of Volapük’).

klerätaglüg (Lingl.: ‘cathedral church, the conciliar Church’)

lästäxet (Lingl.: ‘underestimation, understatement, miss’)

leglugätajul (suemod katulik seimik). Sam: “leglugätajul di ‘Osnabrück’”

legred (Lingl.: ‘grade, rank’). Sam: “tefü sikots legreds kil dabinons”.

lelivakonömic. Sam: “lejon lelivakonömic di ‘Silvio Gesell’ ”

leliviko (Lingl.: ‘unrestricted, free’). Sams: “zigolön leliviko, plägön leliviko, fomön leliviko taätanefi bolitik”

lesoelükön (lov.). Sam: “Beatiks binols, if mens hetons olis, if lesoelükons e lunofons olis...” (gospul ma ‘Lucas’: VI, 22)

löbum. Sam metaforik: “löbum tarifamönas geilik”.

loned (Lingl.: ‘law, regularity’. No tefon gitavi). Sams: dafomikamaloned (sevabo: ‘law(s) of development’), nataloned (= ‘law of nature’), südavaloned (= ‘law of moral’). Notodots bibik benosevädik bevü kritans: “loned sina e deada”, “loned lanöfik lifa in Kristus: Yesus”.

lonedön (nelov.) (Lingl.: ‘be due to’). Sam: “soäsä älonedosöv pö man labü kalad jenöfiko gretik”.

lönedükam (Lingl.: ‘adjustment, fitting’). Sam: “lönedükam cänakursüdas”.

löpiologedön (nelov.). Sams: “löpiologedön lü, süpiko”.

löpiologön (nelov.). Notodots bibik: “löpiologön al, lü sül”.

lüflekön (lov. dem.) (Lingl.: ‘turn to’). Stukot patedik: “lüflekön bosi eke”. Stukot mögik: “lüflekön bosi lü”. Sams: “lüflekolöd utane, kel flapon oli sui cüg olik, i votiki” (gospul ma ‘Lucas’: VI, 29); “mun ai lüflekon flani ot oka lü tal”.

lüjonön (lov. dem.) (Lingl.: ‘show’). Sams: “län pälüjonon fa el ‘Noah’”; “älüjonom ones topädi”.

mödükian (vödabuk fa el ‘Ralph Midgley’ ninädon vödi at; Deut.: ‘Vervielfältigungsapparat’).

monamed(s) (Lingl.: ‘cash means, cash resources’). Lediniko subsat “mon” stadon in balnum, ed el “monamed(s)” in plunum.

nilänik (Lingl.: ‘inside, interior, inner’). Sams: feits nilänik, topäds nilänik (= ‘inner regions’), toonom nilänik, pük nilänik (= ‘native language’).

niliko (Lingl.: ‘closely, nearly’). Sams: “stanön niliko lä mot”, “binön niliko lo dead”, “topön niliko len”, “komön niliko nilü flor”.

pädaglug (suemod katulik seimik; bo glug, pö kel pädan laidak semik dabinon). Sam: “pädaglug pöfik in ‘Litzelstetten’”

Saludanalalaglug (bo nem yönädik ela ‘Hagia Sophia’).

sanana diplom

Saval (sevabo Yesus as savan menas)

soalöp (Lingl.: ‘hermitage, desert, abandoned area, void place’). I: munasoalöp, talasoalöp.

sofiko (Lingl.: ‘gently, tenderly, softly’). Sams: “sofiko yelovik”; “dunön, röbülön sofiko”; “gedränon sofiko ini stul”; “getirön sofiko”.

stimapresidan

stimapresidü

vikodiko (Lingl.: ‘victoriously’)

Volapükagramat (fa el ‘Schleyer’, fa el ‘de Jong’)

Volapükakongred

vönaglugik (glüga yönik)

HP:

Danö! Ekopiedob vödis at.

DZ:

masaiyan = „Maasai“: „To nuneds vemikün fa leguvacalans Deutänik ezitevof in lüods valik da län masaiyanas riskädik.“

DZ:

himalay = „Himalayas“: „Tävan: ‘Harcourt-Bath’ nunom, das etevom in himalay, sevabo in belem: ‘Karakoram’, da lovevegs su nivod metas 5400 ed igo metas 5700.“

Sh.:

flitömapof (se “Spikotamalärnods pro Spanyänapükans”) = Lingl. ‘airport’.

Cedob, das vöd: lutapof (leigodolsös: melapof!) < se vödabuks fa el ‘Raplp Midgley’ i binon dälovik, bi vöds sököl dabinons: lutanaf, lutanafram, lutatäv, sevabo pro Volapükans pö täv lut vemo sümon ad mel.

Eküpob, das igo vöd: nevifiko < defon pö vödabuks valik. Bisar kion!

Ianöfik = Lingl. ‘spiritual’. Sam: “plu küpälöy ad völadots stöfik, ka ad Ianöfiks”.

Ladvärbs tel: lanöfo, lanöfiko < vemo sümons ad od. Sams:

“äfabinob koapo, ab lanöfo äkomob lä ols” (pened balid elanes di ‘Corinthus’: V, 3) / “do binob koapiko fagik de ols, lanöfiko ye binob lä ols” (pened elanes di ‘Colossae’: II, 5)

“atos muton pacödön lanöfiko” (pened balid elanes di ‘Corinthus’: II, 14)

“lanöfo, no tonatiko” (pened elanes di ‘Roma’: II, 29)

“lanöfo e koapo ibreköl”

Ianöfikos (vöd benosuemovik).

HP:

Ven el Ralph Midgley äfomom vödi: lutapof, bo no isevom, das vöd tefik ye ädabinon, sevabo: flitömapof. Kodü atos cedob, das "flitömapof" söton buön. Plä melapofs i ninapofs dabinons, e bo kanoy fomön i vödis: flumedapof, lakapof, yaktapof. Too baicedob ko el Shido, das i däloy gebön vödi: lutapof, bi vöd at semikna pägebon in "Vög Volapüka".

Nitediko i tuvobs vödi: flitapof (vödiko de vöd geböfik in Deutänapük: 'Flughafen') in Vödabuk fa el Ralph (ün 1998 e latikumo).

Deutänapük vöds kil dabinons, sinifs kelas sümons, sevabo els

Lufthafen, Flughafen, Flugplatz.

I labobs eli 'Luftschiff', vödiko: lutanaf.

Vöd: 'Lufthafen' (vödiko: lutapof) < binon vöd yönädik e nutimo pagebon nesuvo. Geboy vödi: Flughafen.

Vöd at kösömo pagebon ad malön pladi pro flitöms gretik.

El 'Flugplatz' (vödiko: *flitaplad ü *flitöp) binon vöd ko sinif sümik, kel pato malon somikis pladis smalikum pro flitömils.

Ekö, is logols lutanafi üd eli 'Zeppelin'.

HP:

Tefü "nevifiko": ladyek: nevifik < paninädon in vödabuk gretik fa el Adj. Kanoy fomön ladvärbi de ladyek at ma nom tefik.

HP:

Atos binon lutanaf fütürik: ☺

Sh.:

Bleibob dayagön vödis pö vödabuks defölis...

futanüpedot (Lingl.: ‘footprint, footprint’). Ma atos el “nüpedot” muton sinifön eli ‘track’.

gebädü (Lingl.: ‘as applies to, regard to’). Sam: “Gebädü Volapükaklubs valemik netik Volapükagaseds podabükons, in kels plä vödem Volapükik i vödem in natapük patik komädon.”

kobädiko (fe ladvärb sümik “kobädo” komädon in vödabuk calöfik, ab plago te vöd “kobädiko” pagebon).

Enitedos obi, das Volapük labon leigätodi notodota “to have in common” (labön kobädiko); as sams:

“Kisi Kristus ed el ‘Beliar’ laboms-li kobädiko? U kisi lekredan e nenlekredan labons-li kobädiko?” (pened telid elanes di ‘Corinthus’: VI, 15);

“Älabom kobädiko ko vödaskilans nulädik semik atosi, das äpenom semikna setis, in kels tikod äjinon peklänädön” (dö el ‘Napoléon’).

Notodot ot efe “labön kobädiko” i kanon pagebon in siäm voik tefü dalab(ots). Sam: “Valans, kels älekredons, nu älabons vali kobädiko” (duns paostolanas: II, 44).

posbinükanef (Lingl.: ‘posteriority’; i: ‘seed’ — as notodot bibik). Sams: “posbinükanef ela ‘David’” (= ‘seed of David’). Binos nitedik, das hiel Arie de Jong pö jenets somik ävitom tradutodi vödik, do äkanomöv gebön vödi “sid”.

Pär vödas fasiliko suemovikas: keliedo, keliediko. Sams:

sagön, säkön keliediko (ko tonod, kel binon patedik pro kelied);

logedön, lülogön keliedo (labölo keliedi).

DZ:

mikrob = ,microbe, microorganism': Äsukoy mikrobi, kel kodon kanseri.

DZ:

mayonäd = ,mayonnaise': Kardinale: 'Richelieu' kodidoy stimi, das etüvom rezäpi mayonäda. In vödabuk hiela ,RM' dabinon vög: mäyonäd* < ba atos binon-la bükapök vöda ot.

Sh.:

Dido el "mayonäd" binon fom verätik. Logolös lisedi vödas su pad: 11 näma ot! Liseds somik binons po vödems mödik. In nüneds di 'Djvu' tiäd: "Vöds nekösömik" vü kläms edavedon pö jenets somik in ninädalised zuik sui pad tefik reidani lovedugöl. Süadob, das lised gretik redakamü Hermann Philipps: cifal < ya ninädon vödis valik et.

Bügutan = voorproever; **daifan** = fijnproever; **dilijan** = diligence; **dubä** = doordat; **fonät** = bron; **gäm** = spel, hazardspel; **jimarketan** = markiezin; **kodidön** = toeschrijven; **kvisinav** = kookkunst; **lebenosmekik** = kostelijk; **mayonäd** = mayonnaise; **nendämik** = onschuldig; **oksasen** = zelfmoord; **reidadigädik** = lezenswaardig; **renäsan** = renaissance; **rezäp** = recept; **säklänedön** = verraden (aan het licht brengen); **sästimön** = onteren; **völfön** = tot ontwikkeling brengen.

DZ:

Ag! no igo eküpob osi! Danö!

HP:

Si, if läxcifal: Brian, kel äkonletom vödis somik, no äneküpom seimikis.

DZ:

nihiliman = ,nihilist' = „Nuns in delagaseds dö nihilimans, voms, kels päxilos lü Sibirän...“

HP:

Fe vög: nihiliman < ya päplänon in Volapükagased yela: 1955 (yelod:20), pad: 4 e komädon telna in gased ot.

ko mud olik ta nps odik, asagot nelaodiko: „villobov, das neit at odulonöv ai.“

Balidbitid = première; balutastutöm = balustrade; bäkastutöm = rugleuning; Rückenlehne; benöfik = harmonisch; brietülik = dronken; berauscht; disstötöt = voetstuk; Sockel; distikön = uiteenlopen; florakaul = bloemstengel; gütfik = elegant; jänälik = fascinerend; jerabik = kostbaar; precieus; jonodön = voorstellen; jutedön = vliegen; schieten; klöpfül = volheid; molligheid; kosstepön = tegemoetreden; krugikön = kronkelen; latoenön = oproepen; leladöfik = innig; lenlabön = aanhebben; löpakoap = bovenlijf; luimülik = zweol; schwül; luröbön = strijken; lüténükön = reiken; mabar = amber; mahunük = mahoniehouten; nakar = parelmoer; nedaseivovik = ondoorgrendelijk; netaetovik = onweerstaanbaar; **nihiliman** = **nihilist**; noidedön = ritselen; ratscheln; pasionaflor = passiebloem; penamatab = schrijftafel; pluükön = verhogen; vermeerderen; polo-veo = achterover; hintenüber; profül = profiel; publieg = publiek; reafön = geraken; komen; geraten; säpetät = ontspanning; seaikön = vaneeenwijken; seimna = eens; einmal; skulturot = beeldhouwwerk; smaragoingränik = smaragdgroen; snabäd = spang; sonorik = soonor; spetät = spanning; spetätköl = spannend; spirel = inspiratie; stimod = ovatie; Huldigung; strupön = verkrachten; schänden; studüp = studietijd; sviet = schijnsel; teifülik = zwaar; drukkend; vasod = vaas; vefedik = golvend; wellig; veluväsumik = fluweelachtig; vilad = villa; yanakörten = portière; zekoap = middel; Taille; züükam = het omslaan (bijv. van een mantel).

DZ:

Ag! nog balna no eküpob etosi! Danö!

HP:

Osedob ole lisedi fa läxcifal: Brian < päkonletöl me pot leäktronik. Liedo lised at ninädon pökis mödik.

DZ:

Hersogovinän = Herzegovän, Härzegovän. Labobs ya vödis saidik ad malön oni.

HP:

"Härzegovän" binon vöd teik calöfik.

Kiopo etuvol-li nemis taledavik bisarik valik at?

Säk obik tefon i nemis soik in doküm tümologik, keli enu esedol isio.

DZ:

Vöd: Herzegovän < binon vöd calöfik nulik, bai dalebüd yela 2007. Vöd: Hersogovinän < pubon pluna in VpN yeged: Man labü klotem blägik.

DZ:

Dalebüd ot ninädon länanemis votik, kelis i ya labons nemis calöfik, samo Solomonuäns (vönädo Salomonuäns, e r.)

HP:

Danö, o Danny!

"Härzegovän" ya komädon in fövot:7 fa el Adj.

Otan ädeadom ün 1957. Konot fa el J. Schmidt päpübon ün 1959. Ba el Schmidt no äsevom, das vöd tefik ya ädabinon. Baicedob ko ol, das no neodobs sotülis distöfik tefü nem ot.

Sotüli: "Herzegovän" etuvob in lised tatanemas pö <http://volapuk.evertype.com/> ('Academy Pages').

Us kanoy reidön: "Kadämans ezepoms fomis Volapükik tatas sököl, kels jünu no edalabons fomi calöfik: ..." Ab jenöfo nem calöfik tefü el 'Hercegovina / Херцеговина' ya ädabinon. No sötobs votükön tatanemis vifiko, ven dinäds bolitik votikons boso.

DZ:

I binos so dinädü läns votik, sevabo: Säceluäns pla Säjäluäns, Sieraleonän pla Siäraleonän, Makedoniän pla Makedonän, Slovakiyän pla Slovakän, Sanlusiyän pla Santaluzeän, Solomonuäns pla Salomonuäns... Ab i dabinons läns, kels no labons nemis calöfik in Vp. (reidolös lisedi keli elöpiosedob isio)... Voiko nedobs prüdön jafölo länanemis nulik.

Sh.:

Vödem ot fa el Johann Schmidt ninädon vödis tuvemo bisarikis, sevabo: Deuto-Lösteränan, Deuto-Bömänan. Ma el "Gramat Volapüka" stamäd livätik *deut no dabinon.

HP:*Danny Zhang*

No cedob, das neodobs vödis Volapüko pe(mi)fomölis tefü nems länas e ret, kelis poso nek föro ogebon-la.

Saidos ad gebön nemis natapükik sa lartig sonemik obsik: el.

Veütos, das mens nitedälöl lärnonsös verätko Volapüki, plas datuvons vödis nezesüdik.

Klülos, das kanobs gebön nemis soik in vödabuk gretik fa el Adj sa fövots paninäädolis. Liedo suvo no plu kanoy memosevön vödis soik. Ai buükoböv eli 'Jamaica' bu Camekeän, eli 'Jabal al Gharbi' bu *Cäbälälgarbiän, ud eli 'Al Jawf' bu *Cäufiän.

I no suemoböv eli *Dänisliän, ye sunädo sevoböv bosi dö el 'Denizli', bi nem at sevädükön, das binon Türkänik.

Bo ye so binos, das mutoy zepön pledama-löfi menas. ☺

DZ:

Hermann Philippss Si! baicedob ko ol, das in Vp. sit topanemas binon vemo kaotik. Vödis samo Cäbälälgarbiän etuvob in 'Wikipedia', e daloy sagön das ba nek ogebonöv oni. Eninädob vödis somik in vödabuk, kludo üf ek föro ogebon-la vödi at, reidans osuemons oni. Ab dido nitedälans Vpa. nedons suemön, das binons necalöfiks, kludo no gudos ad gebön vödis somik, e sekü kod at jonön in lised tümologik näio necalöfiks onsi.

HP:

Shido Morozof

Gidetol tefü stamädasilab: deut-. Fe voiko neodobsöv stämädi somik, bi *deut ('Germanness' u 'German language') tefonöv noe Deutänans abi Lösteränans, Jveizänans, Belgänans, Namibiyänans *deutiks, ab fümo no Deutäniks.

Dinäds sümik dabinons tefü püka- u läna-vödadils: lingl-, frans- e rus-, kels ye no kanons vedön vödastämäds voik kodü noms stämädifomama Volapükik, kels no dälons sijidatonatis u konsonatagrupis semik (äsä "ngl").

Votaflano labobs nemis pükas, de kels länanems päfomons, äsä tsyeg, tsyin, sved (bisariko ye at malon eli Altschwedisch (Vöna-Svedänapük).

Atos binon säkäd nitedik, tefü kel kanoyöv mobön tuvedi semik, do no lölöfiki: *deut = pük, kuliv u licin Deutänik. *deutapük = Deutänapük, sa *deutik / *deuto.

Leigo:

- *rusapük; *rusik / *ruso
- *linglapük; *linglik / *linglo
- *fransapük; *fransik / *franso.

E ret.

Sh.:

Nu fümo daloy gebön notodotis komplitik, as sams: Jveizänan Deutänapükik, Linglänapükaziläk Kanadäna, Linglänapük niveras Rusänik, netäta-Rusänen e r.

Fikulos ad votükön nomis gramata tefü säkäd at. Üf odunoyöv osi, tän Volapükans fütürük okanonsöv suemön neverätko vödemis klatädik ü dasamikis.

Reto tefs vödidefomamik vü vöds binons distöfiks e boso netikaviks in Volapük. Leigodolsös päris sököl:

- liöt (cal) - liötan (pösod)
- bijop (pösod) - bijopacal (cal)
- cif (pösod) - cifal (pösod)
- mast (stad) - mastal (pösod)

Cedü ob, binos nemögik ad vedükön Volapüki mu tikaviki - sekü riskäd daveda püka pluuneplu votika.

HP:

Liedo gidetol.

DZ:

halud = ,hallucination': Jenöfiko pädefom fa haluds, jenöfiko fäds tefü pokasärvätül e tefü dönams drimas ünu yels mödik...

HP:

Danö, o Danny!

Ya evüpladob vödi at ini vödalised gretik, keli prodob.

DZ:

kombinator = ,different aspects' (atos binon sinif gudikün keli kanob givön... Vöd at pägebon vo vemo bisariko): Ya pö visit balid ettimik dokana idasevob, das ädalabom täleni plödakösömk kombinatorda.

HP:

El Johann Schmidt ägebom vödi nulik: kombinator < ön siäm fäga ad tuvedön dinädi seimik kludu jenöfots dabinöl = 'power of deduction', Deut.: 'Kombinationsgabe'.

El Adj äjonom in fövot: 9 vödabuka okik leigo vödi: yümatäl = 'Kombinationsgabe'. Jinos ye, das sinif at no leigon ad sinif ela "kombinator", bi värb: yümatön < sinifon eli 'to connect, to put together'.

Sam bibik: "So i lekred, kel no peyümäton ko duns, binon ito deadik."

yümatäl = 'sense of combining / putting together / connecting things or people'.

kombinator = 'power of deduction / ability of putting together facts to arrive at a conclusion or result'.

DZ:

In „Jenotem Vpa“ dabinons vöds: Transvalän* (pla Transfalän), Svädän*, Persän*, Mexikän* < kelis cedob pökis.

DZ:

rivalan = ,rival': Täno nämädans valik at ädeadoms, suvo dub tram rivalana seimik, kel täno nen votükams seimik äfovom midunotis.

DZ:

prognod = ,prognosis': Fütüraprognods ola binons ye lejeikiks.

DZ:

rampäd = ,ramp of a plane, train, etc.': Eskeapob de dead, bi ästanob ebo su rampäd levaba.

Igor Washirei:

Kredob, das saitot at pesumon se "Man labü klotem blägik", vo-li?

DZ:

Igor Washirei Dido binos so!

HP:

Gidetol tefü els *Transvalän, *Svädän, *Persän, *Mexikän (= Transfalän, Svedän, Pärsän, Mäxikän). Ba ävilom sümükön länanemis ot ad pron onas in natapüks.

Danob oli tefü vöds: rivalan, prognod e rampäd, kelis ovüpladob ini lised gretik oba.

DZ:

liud = ,illusion': Plödü mieds at drimamagots nerelöfik somik binons te as liuds e tikaspäks, kludo as drims komunik nenvöladik.

DZ:

Dabinons stamädadavöds kiemavik vemo mödiks in „Gramat Vpa“ kels no pininädons in vödabuk di ,de Jong': lazid, läster, ketun, märkaptan, metan~degan, metil, letilen, letetilen, metol, metatil, metatel, metilen, metin, e r.

DZ:

mamun = ,mammon'; No kanols kultön Godi e mamuni.

DZ:

fubön (lov.) = ,to shrink (clothes)': Nek i no nüpladon diledi klöfa no pefuböla ini klot bälđik.

HP:

Danö!

Sinif voik värla at binon: "Bevobön klöfi ön möd semik, dat fülikon (Deutänapüko: 'walken' = 'Durch bestimmte Bearbeitung zum Verfilzen bringen'; Lingl.: 'to mill, to full (textiles)')

HP:

Set at se bib no löliko veräton:

Nek i no nüpladon diledi klöfa no pefuböla ini klot bälđik. -->

Nek i nüpladon diledi klöfa no pefuböla ini klot bälđik.

DZ:

talänt = ,talent (weight measurement)': Ven äprimom kliri, balan pälüblinom ome, kel ädebom ome taläntis degmil.

HP:

Danö!

Fe miedet: 'weight measurement' binon nelölöfik, äsä samaset et ya jonon:

talänt = väta- e monastabäd vönik ('unit of weight and value').

"The talent as a unit of value is mentioned in the New Testament in Jesus' parable of the talents (Matthew 25:14-30)."

-- [https://en.wikipedia.org/wiki/Talent_\(measurement\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Talent_(measurement)) --

DZ:

holokost = ,burnt offering'.

HP:

Danö!

DZ:

denar = ,denarius'.

DZ:

metret = ,metretes': „Nu ädabinons vatagefs bäsink mäl, ma klinükamabüduls yudanas us pipladöls, kelas

al änинädon zao metretis tel u kil.“

DZ:

Kilikiyän = ,Cilicia'.

DZ:

Lükaonän = ,Lycaonia'.

DZ:

Küpreän = Sipreän. Vöds bofik pägebons pluna in gospul ot.

DZ:

Müsiyän = ,Mysia'; Bitüniyän = ,Bithynia'.

DZ:

stoitik = ,stoic' (filosopiko).

DZ:

reopagan = ,a member of the Court of the Areopagus'.

Igor Washirei:

In "Diatek Nulik" fümo dabinon lemödot vödas seledik e nemas igo seledikumas. Kanob fomälon, vob kiolunüpik mutos binön ad konletön valikosi.

DZ:

Pontän = ,Pontus'; Lasiyän = ,Asia' (provin Romänik); Kapadokän = ,Cappadocia'.

DZ:

musulön = ,to muzzle': "No sötol musulön hobubi cepöl."

HP:

Danö, o Danny!

Evüpladob vödi ad ini lised gretik.

DZ:

paostat = ,apostasy'.

päderastan = ,pederast'.

profenan = ,those who are defiled, profane'.

förio = ,once for all'.

Igor Washirei:

At binon nitedik, pliton obi. Fümo kömon de els "föro" u "neföro".

DZ:

Si! Neföro elogob gebi somik!

Igor Washirei:

Memob lärnodi bal se "Spikotamalärnods" fa hiel Krüger, kö ätuvo b vödi: "dadulio" labü sinif boso sümik, ab distik. I vöd at äsüükon nitedi pö ob.

DZ:

Karminik = (ko, me) köl karmesinik.

DZ:

Haleluyö! = ,Halleluja!'; jünu stamädavöds valik in yegeds VpN-a, Diatek Nulik e Gramat Vpa petuvons.

DZ:

In konots fa söl: ,S. Meira' petradutöls i dabinons stamädavöds nulik anik, sevabo: prokonsulan (,proconsul'); krüptograf (,cryptograph, cryptogram'); demiurg (,demiurge'); gvaranid (,guarani')... ab i: gnost* (=gnosid), saxik* (=Saxänik), karmisin* (=karmin, sevabo köl karmesina)...

Sh.:

Tefü *gvaranid: vöd "guaraniy" ya dabinon. Tefü *demiurg: kanoyöv gebön vödi valemikum: Jafal. Tefü *krüptograf: kanoyöv defomön nulavödi, as sam: *jüfapenätav.

HP:

Baicedob ko ol, o Danny, tefü †gnost, †saxik, †karmisin. Vöds at binons u pökiks u nezesüdiks.

Tefü prokonsulan*: el 'proconsul' äbinon calanem in 'Roma' vönik. Dotob, das nedobs vödi Volapükik tefü at, bi -- if jenöfo mutoy gebön calanemi at -- ai kanobs gebön oni as foginavöd: el 'proconsul'.

Godavan katulik: A. Sleumer < ädatikom vödi nezesüdik: protonotaran (paostolik) as calanem di 'Vaticano'. Vöd: notaran < dabinon in Volapük, ab no foyümot: *proto-. No sötobsös fövön mikösömoti somik.

Tefü krüptograf* kanobs gebön vödi fa el Shido pemoböli, if ot malon nolavi tefik, u vödi: jüfavödem, if malon vödemi pejüföl.

Tefü Jafal e demiurg* dotob boso, bi el 'demiurgus' ü 'dēmiourgos' no binon Jafal ön siäm relas di 'Abraham' (yud, krit, slam, e segs otas). Te binon feboden, kel äjafon voli sienovik materis ya dabinölis gebölo. Kludo cedob, das sötobsös zepön vödi nulik: *demiurg.

Bü yels mödik äbinob it gnosidan, klu löfob distidi at vü gods.

DZ:

Hermann Philippss Cedü ob, ba nedobs lonön stipis, ön kel vöds nulik kanons pajafön. Ereidob yegedis ömik pelautölis fa lautans atimik, ed in ons tuvoy stamädavödis nulik, nü pölikis tän nezesüdikis...

HP:

In natapüks somikos binon löllico kösömk. Klülos, das baicedob ko ol. Semikna nedoy vödi, kel no nog dabinon. Ai kanon gebön vödi natapükik, kel in Volapük binonöv foginavöd. Suvo kanoyöv mobön Volapükavödi nulik, if cedoy, das vöd somik obinonöv frutik in vödems fütürük. Poso reidans okanonsöv notodön cedi onsik. Voiko binos blig kadäma ad sludön dö dins somik, ye cedob, das dunamod at binonöv tu lunadulik e töbik, ven kadämans jefädik te folz dabinons. Bal obas okanon mobön bosi pö el Facebook, e votans kil okanons döbatön dö mob e baicedön tefü on u refudön oni in plac ot.

Sh.:

Bo suno ofölob konsäli at, bi nu steifob ad tradutön konoti semik e neodob vödis anik pluuneplu nulikis (do vödem rigädik Rusänapükik eklülädon binön tuvemo fikulik demü stü'lautana). Too memob, das hiel Brian: stimacifal < i vemo löfom ad bespikön nulavödis pamoböl, do no gebom eli 'Facebook'.

HP:

Stimacifal epenom obe, das no okanom-la kompenön pö döbats jü setul kodü fealotäd.

DZ:

Se Diatek Nulik nog bal vödi etuvob: „stranön“ (to strangle): e miti nima pestranöl...

Sh.:

Bü brefüp etuvob koboädavödis mödik benosuemovik, kels no nedons patradutön pro Volapükans, sevabo:

- miik (stad miik, jen miik; in notodot bibik: "menäd miik", Linglänapüko: 'untoward generation, crooked generation, perverse generation');
- taedik (jäst taedik);
- fifümiko (säkäd petuvedon fifümiko);
- märöfiko (märöfiko liegik);
- mosadön (Linglänapüko: 'to sink in'; sams: "fut ämosadon ini taped"; "kap emosadon tio vü jots");
- dosadön (naf odosadon ini mel);
- küpälo, küpäliko (leigasinifavöds, leigodolsös: "reidön küpälo"; "dureidön küpäliko");
- nentupiko (plägon nentupiko);
- tripafenig;
- geidamedöm (sevabo: 'guide, manual, handbook');
- tikamedöm (tefü pük);
- jafädamedöm (= 'mean of production');
- yufamedöm (= 'supplement, assistant');
- tidamedöm (= 'teaching aid');
- diamoingleinan;
- tidapenäd (= 'textbook').

Tefü pär sököl cedob, das samot telid (ko vüyümöt: a) binon verätikum: plödo-Yuropik (läns plödo-Yuropik), plöda-Deutänik

HP:

Profäsoran visedik: 'Sleumer' ägebom: plödü-Yuropik.

Cedob atosi verätiki.

Els plödo- e plöda- abinons notodots fa 'Johann Schmidt', kel no ai sevädon as Volapükalautan konfidovik.

DZ:

Etuvob stämädavödi nog balna in lärnods fa ,Krüger': kroket = ,croquette': As sup givolös obe supüli, täno kroketis gaduta, e poso vanelagladeti!

DZ:

In lärnods ot: Täxasän = ,Texas': „Poso mö dels nemödik, ämutob golön lü <Houston> in Täxasän".

Sh.:

Pö konot vemo nitedik oka hiel ‘Johann Schmidt’ seimna ägebom vödi “zugot” (alna as lim koboyümavödas difik). Cedob, das hiel ‘Ralph Midgley’: stimakadämal eküpom vödi at, ab tradutods Linglänapükik lätkana ma vödabuks omik no plitons obi, sevabo:

fotazugot - ‘a stretch (of forest)’ (bo el ‘Ralph’ it edefomom vödi nezesüdik at)
zugot - ‘an excursion, a tour, a walk-about’

Ekö! niluds obik (ma el “Man labü klotem blägik”: konot süperik löpo pemäniötöl):

zugot = ‘route, communication line(s)’ (zugot militatrena; id ekö! tikodayumät boso metaforik: “kul lifa leigon leigodü zugot trena”)

trenavabazugot = ‘railroad track, railway line’ (trenavabazugot vü zifs ‘Brod’ e ‘Sarajevo’)

el ‘trenazugot’ jinon binön leigasinifavöd tefü el “trenavabazugot” (finastajon trenazugota tatik Macaräna)

flaniozugot = ‘offshoot, turn-off’ (“E dese ‘Brod’ trenasektion balik äzugon, labü flaniozugots smalik te tels da Bosniän jüi zif ‘Sarajevo’: finatop täva obik”; el “trenasektion” bo sinifon eli ‘railway section’)

HP:

Danö, o flens! Vüpladob vödis at ini lised gretik oba.

Sh.:

Ekö! vöd seimna frutik, sevabo:

nesevädo = ‘incognito’

Sam:

“Ädesinobs ad dabinön nesevädo in ‘London’, go romato. Ölödobs dü dels anik in dom nulik obas in ‘Kesington Square’, nes ek ösevon bosi atosal!”

Sh.:

Igo mastans Volapüka (bo sekü flun vödas tefik se natapüks lönik sümikas ma pron) suvo äpölons pö geb vöda “raistokrat”, sevabo ägebons oni, äsva malon-la grupi menas u sogäti lölik. Ma vödabuk fa hiel ‘Ralph Midgley’, rigavöd “raistokrat” patraduton-la so:

raistokrat - ‘(the) aristocracy’

Bal fövotas fa hiel ‘Arie de Jong’efe ad vödabuk gretik fa otan ninädon miedeti naalogik, sevabo:

monaraistokrat = Geldaristokratie

Zuo tikodayumät labü el “raistokrat” ko sinif pemäniötöl dabinon, sevabo: “Famül liegik ä nämädig älifon nefleniko ko dil raistokrata di ‘Venezia’...”

Too kösömo in Volapük koböfavöds labons finotis patik (as sams: -anef, -ef, -em). El “Volapükagased pro Nedänapükans” i ninädon subsatis somik jiniko verätikumis ko stämäd “raistokrat”, sevabo: “raistokratanef”, “tedaraistokratanef”. Jinos, das odaloyöv — ma vödems dasamik — ninükön ini vödabuks vödis sököl:

raistokrat = dinit raistokratana

raistokratan = ‘aristocrat’

raistokratanef = 'aristocracy'

raistokratik = 'aristocratic'

tedaraistokratanef = büsidanef flunilabik

HP:

Danö, o Shido!

Dido vöd at malon stadi u diniti. No glömobsös atosi.

Sh.:

Jinos, das vöds sököl jünu defons in vödabuks:

nilöfik = Linglänapüko 'close, intimate, near'. Sam gudik binon notodot "kosam nilöfik" (sevabo: 'intimate contact'): "Älabom kosami nilöfik ko 'Schleyer'".

nilöfiko (ladvärb tefik). Sam: "Pük valemik bal nendoto okosädükon nilöfikumo netis distik..."

säprepüdam (vödabuk fa hiel 'André Cherpillod' labon ati) = Lingl. 'circumcision'

säprepüdäb = 'circumcised' (man)

säprepüdon (eki) (vödabuk süperik enu pemäniötöl labon i vödi at) = 'to circumcise'

prepüdilab = 'uncircumcision'

prepüdilaban = 'uncircumcised'

HP:

Prepüd saludon. Slamans e yudans jovons vemo dö on. ☺

HP:

Anu eninükob vödis at ini vödalised gretik oba.

DZ:

O Volapükans löfik!

Ereidölo yegedis etuvob vödis tel kelas sinifs binons boso neplänoviks, sevabo „nated, täodön“. In gased obsik päplänon in Ned.: „vrije natuur“, „dekken“, ab kisi sinifons-li? Danö!

HP:

Ekö! nated / „vrije natuur“ / „freie Natur“: Lingl.: natural environment without fences, wilderness, nature outside of much human interference.

täodön / „dekken“ / „decken“. Atos binon vöd in ted e finen pageböl: Lingl.: to cover financially, to reimburse, to settle an account.

In set: „... das „vom“ e „jön“ binons vöds, kels täodons odi — atos dalon pasagön klüliko ko büdakip anik.“ < värb at pagebon neverätiko. Vöds Nedäna- e Deutänapükik: „dekken, decken“ < labons sinifis mödikum, bal kelas binon: sümön ad od so vemo, das voiko leigons. In set löpik lautan ävilom notodön, das vöds: vom e jön < ma dial omik binons leigätods, das binons „kongrueniks“. Klülos, das atos binon te luspikot flätilik.

DZ:

lokustid = „locust“, ab no sevob difi vü on e carad (jinor, das vöd: carad < i pagebon in yeged ot). kogleadasnek: no sevob uti, keli sinifon.

HP:

Tefü „locust“ logolös yegedi dö „locusts“ in el Wikipedia:

<https://en.wikipedia.org/wiki/Locust>.

Lokustids ba binons carads semik, kels kümöns.

HP:

Tefü „kogleadasnek“:

Dabinons sneks nen (nenkoansneks = „slugs“, „Nacktschnecke“) e ko koan ü dom: kogleadasneks.

Cedob, das ün 1957 eviloy plaädön vödi: sneladom (de Deut.: „Schneckenhaus“) dub vöd nulik: koglead (de „cochlea“ = „spiral or snail shell“).

Volapük i labon vödi: kogliad, kel malon eli cochlea in liläm (fövit: 15).

Sh.:

Ma ced obik, vöd „carad“ labon sinifis tel (tradutob ini Linglänapük): 1-ido, eli ‚grasshopper‘ (latino: ‚Tettigoniidae‘), 2-ido, eli ‚locust‘ (latino: ‚Acridiidae‘). Näsäks bofik sümöns ad od ma logot. In diatek nulik el „carad“ binon leigätod ela „locust“ (leigoäs in vödems votik, as sam: „lefogs caradas dagükons soli“), ab denu kanobsöv distidön kuratikumo vödis pemäniötöl.

Ba sneladom alik no binon-li spiralafomik? Tän el „koglead“ malonöv te sneladomi spiralafomik.

HP:

Bo gidetol.

DZ:

Lindonesiyän = Lindäna=Seanuäns. Utan kel älauton yegedi at äglömon vödi ya idabinöl.

HP:

"Lindäna-Seanuäns" binon notodot yönädik eli 'Oceania of India' malöl. Ettimo (1931) tat: 'Indonesia' no nog ädabinon.

Ün 1949 ragipelag Maläyänik ävedon nesekidik as tat: 'Indonesia' = Lindonesiyän. Vöd at pägebon balna in ladet: "Söl: 'A. N. De Jong'. 'Djalan Raya Darmo': 149 'Surabaja'. (Lindonesiyän)".

49 (2017, mayul, 25).**DZ:**

O Vpans valik! Labob säkis tel ereidölo yegedis anik... Ekö!

a). As tiäd diläda semik yegeda: „Jenotem Vpa“ hiel „Schmidt“ ägebom vödi: nosädik, ab kisi sinifon-li? Danö!

b). Etuvob vödi: lenod < keli no igo iküpob büö. Jinos ye, das sinif vöda at no vemo klülon, ed i tümolog (u defomam) onik. Binon-li stämädavöd? Danö!

HP:

(a) Tefü ladyek: nosädik.

Tiäd at tonon: "IX. Period Volapüka nosädik. (1915 jüesa 1929)

El J. Schmidt id älautom Deutänapüko yegedi sümik.

Tiäd tefik us tonon: 'Zeit der Vergessenheit (1915 jüesa 1929)'.

Kludo ladyek: nosädik < bo sinifon eli 'being in a state of nothingness / not existing' (logolös i gebi poyümota: -äd).

(ä) Tefü subsat: lenod.

Bo: len-od. Präpod: len < suvo malon lüodi. I logolös fövoti: 9: lenodön (lov.) = sich vergreifen an ... = 'to lay hands on ..., to assault ...

Lenodan: ek eki u bosi lenodöl ad labedön oni dub tatak.

50 (2017, mayul, 27).**DZ:**

Soäsä sevobs, Vp. binon pük vemo tikavik ä nomädik, ab dils semik gramata Vpa güo binons kaotiks, samo tefü nems tatas e kiemaviks. Kludo vilob lonülön mobis u komandis anikis demü ons:

Tefü tatanems:

a). Mobob, das gebobsös balido buölo tatanemis, kelis hiel ,de Jong' ämäniotom in vödabuk gretik e fövots omiks, ud in Vpagaseds, samo Härzegovän (in fövet) > Herzegovän (in dalebüd 2007).

ä). Mobob, das gebobsös telido buölo tatanemis, kels bai dalebüd 2007 binons calöfiks, bu nems natapükik u necalöfiks, samo Kazakistän > Kasakän*, ,Kazakhstan'.

b). Üf tat at no labon nemi calökik Vpik oka, täno mutobs gebön nemis natapükik bu uts necalöfik, samo ,Viet Nam' bu Vietnamän*, Vyätnamän*.

Tefü nems kiemavik:

a). Tefü nems löminas, kanobs gebön nendoto vödis pädatiköl fa ,de Jong' ed utis in dalebüd 2007.

ä). Tefü nems kobotas, mobob, das gebobsös te nemis bevünetik (samo ,H₂SO₄), e reidobsös onis bai p.92 §273e ela „Gramat Vpa", sevabo H₂O - ha-tel-o.

b). Do hiel ,de Jong' ya äplänom obes gebi nemas kiemavik in GV, atos binon vemo nesuemovik e fikulik, igo ömna dabinons i pöks, bi suemods kiemavik ettimik ömik anu ya peblöfons as pölik. Kludo mobob, das if voiko viloy gebön nemis kiemavik soäsä ,de Jong' äplänom, nedoyös gebön te utis dabinöl in GV u vödabuk di ,de Jong', e no kanoyös jafön vödis nulik pösodiko bai lonem ela ,de Jong'. Üf kobot semik no pubon in buks tel at, täno kanoyös te gebön utis bai ä).

Kisi cedols-li?

Sh.:

Baicedob ko mobs valik.

HP:

Löliko baicedob ko ol. Läbo neluveratos, das ek desiron-la ad lautön u tradutön vödemi kiemavik.

DZ:

Mödikna esteifülob ad suemön e tradutön dilädi kiemavik gramatabuka, ab alna pöls peküpons... kludo ba atos binon nemögik.

HP:

Vöds kiemavik et suvo binons noe pökkis e neverätiks, abi yönädiks sis yels plu 80. Siso kiemots mödik labons nemis pekoräköl.

Cedob, das no binon prodöfik ad bejäfön jäfüdavödedis kiemavik fa el Adj pedatikolis -- binos timi-nespäl, pato if no binoy kiemavan e ba no nitedäloy dö kiemav.

51 (2017, yunul, 1).**DZ:**

In kapit: paokalüp < ela „Diatek Nulik“ etuvob vödi somik: zamön. Set binon: „Somo komots valik osevons, das ob binob utan, kel zamob roinis e ladälis, ed obläfob alane olas ma vobods onik.“ Too ereidölo oni Linglänapükik e Helänapükiki, vöd: zamön < jinon pätradutön ai as ,to search‘. Kisi üfo sinifon-li?

HP:

Estudölo vödemis tefik in Deutänapük ('der erforscht') , Vöna-Grikänapük ('eimi ho eraunon'), latin ('ego sum scrutans') cedob, das el "zamön" binon büka- u depenemapök. Set verätik binon: "... binob utan, kel xamob roinis ..." = ...' I am the one who scrutinizes kidneys (ladäls) and hearts (senäls)'.

Nog nutimo labobs in Deutänapük fraseodi: 'Etwas auf Herz und Nieren prüfen' = vödiko: "vestigön u xamön bosi demü lad e roins". Sinif fraseoda at binon: "vestigön u xamön bosi mu kuratiküno".

HP:

Pö leigod namapenädas fa el Adj, kanoy logön, das els "z" e "x" sümons vemo e binons cänidoviks, if no vemo küpälöy. Ekö! is logols vödis: xamob, zänodü, zif, lüxüöd:

~~y no aeglekoms~~
~~; ofik orcidob. So~~
~~el xamob roini~~
~~bodes ~~demü~~, onik.~~
~~xen iglyfekos ö.~~
~~13. e zänodü :~~
~~ena, pahlotölä~~
~~pöföloons.~~
~~. Ginof zif gret~~

~~repuedons ko~~
~~ü lüxüöd ö.~~

DZ:

O Volapükans zilik,
 Bü dels ven ädrinob drinedi ela ,mango', äküpob, das neföro isevob vödi at in Vp.
 Täno äxamob vödabukis valik, ed in nonik onas vöd at dabinon.

Demü atos vilob lonülön vödis nulik somik tefü fluks, kels zesüdons e suvo pagebonds cedü ob, ab bisariko fa ,de Jong' no päjafons (samo els ,durian, mango...'), bi ün tim omik äseledons.

Kisi cedols-li?

Igor Washirei:

Baicedob ko tikamagot olik, neodobs i vödis somik. Ba labol-li ya mobis seimik?

Sh.:

Baicedob, das neodobsöv nulavödis seimik, pato tefü fluks e fid nutimo sevädiks.

As sam: el 'mangifera' --> *mang (fluk), *mangep u *mangabim, *mangavaet.

DZ:

Ekö! mobs obik tefü fluks, kelis ob it fidob suvo: 1). ,mangifera, mango' -> *mangifer u *mangod (pron ela *,,mang" binonöv boso fikulik); 2). ,durio, durian' -> *duriod; 3). ,dragon fruit, pitaya' -> *hülozär (de latin: ,hylocereus') u *pitayad (de kastiliy); 4). ,watermelon, Citrullus lanatus' -> *zitrul; 5). ,mangosteen, Garcinia mangostana' -> *mangost; 6). ,Averrhoa carambola' -> *vaärod; 7) ,Syzygium samarangense' -> *süzüg, *cambud (de maläy ,jambu'); ☺. ,Nephelium lappaceum' -> *nefel, *rambut (de maläy ,rambutan'); 9). ,Artocarpus heterophyllus, jackfruit' -> *ratokarp; 10). ,Dimocarpus longan' -> *dimokarp; 11). ,kiwifruit, Actinidia' -> *katinid.

DZ:

Soäsä küpoy, das fluks at tio valiks binons de vütropän, ed aniks onas igo binons de Maläyän, samo ☺ e 9), i kelas nems tsyinik pädefomons de maläy. Ba ün tim ela ,de Jong' no äbinons-la famiks. I mobob, das calöfükobsös vödis: *tomat (,tomato') e *licid (,lychee'), kels dabinons in vödabuk ela ,RM'.

Sh.:

Tefü el "tomat": stämäd at pegebon fa hiel 'Filippus Krüger' in koboyümavöd "tomatasup". Niludob, das pö jenet at el 'Ralph' ätradutom stämädi, keli iküpom pö reid ela "Spikotamalärnods".

DZ:

Shido Morozof Ag! täno ya binon calöfik. ☺ danö!

Sh.:

Baicedob ko mobs mödikün ela Danny Zhang, sevabo:

- 1) *mangod
- 2) *duriod
- 3) *hülozär
- 5) *mangost

6) *vaärod

☺ *rambut

10) *dimokarp

Tefü nümed: 9 < vöd “ratakarp” ya dabinon pro bim tefik, klu daloy defomön vödi “ratakarpafluk”.

Tefü nümeds: 4, 7 < mobob ad vitön datikön stämädis nulik e balugiko ad sümädön stukotis notodotas ömik Yuropapükik, sevabo:

4) *vatamelun (Deutänapüko: ‘Wassermelone’, Linglännapüko: ‘watermelon’)

7) *Yafeänapod u *Maläyänapod (Deutänapüko: ‘Javaapfel’, Linglännapüko: ‘Malay apple’, Rusänapüko: ‘Javanskoe jabloko’)

El ‘Arie de Jong’ suvo ädunom ön mod somik, as sams:

- bimafrog (ma sam vöda Deutänapükik ‘Baumfrosch’);

- blatadaverbask (de notodot latinik: ‘verbascum blattaria’);

- diabarutid (el ‘Teufelsnessel’ in Deutänapük, el ‘devil’s leaf’ in Linglännapük, el ‘djävulsblad’ in Svedänapük);

- krotasnek (el ‘ratelsslang’ in Nedänapük, el ‘Klapperschlange’ in Deutänapük, el ‘gremuchaja zmeja’ in Rusänapük).

DZ:

Baicedob ko ol lölöfiko! ab id emobob vödi 11id, sevabo el ,kiwifruit'. Kisi cedol-li tefü atos?

E no igo eküpob dabini vöda: ratakarp < fätöt kion! ☺

Sh.:

Vöd calöfik ya dabinon, sevabo: el “kivit” (ma fövot zülid fa el ‘de Jong’).

DZ:

Shido Morozof el „kivit“ malon bödi, kel labon nemi dientifik. Vöd Deutänapükik: ,Kiwi' < ün tim fövota at ämalon te bödi, e fluk pänemon: ,Chinese gooseberry'.

Sh.:

Danny Zhang , danö! Vöd tefik i malon e fluki, e bödi in Rusänapük, ab no ememikob atosi. Tän el *katinid jinon binön sotül pötöfik.

HP:

Els Shido e Danny äbinoms vifikums ka ob, e baicedob tefü valikos, keli el Shido epenom. Kivit binon böd, ed id in Deutänapük labobs eli 'Chinesische Stachelbeere' = stigaribedabäl Tsyinänik.

Vöded at liedo binonöv tu lunik, klu mobob eli *kivid.

Nek ocänidonöv kiviti e *kivid.

Id el *katinid mögon, ab kin memosevonöv-li vödi at?

DZ:

Hermann Philippss baicedob ko ol! Igo ,de Jong' no ädefomom ai vödis flukas de nems latinik onas, ab te dinädü uts seledik. Tefü ,Kiwi' bo el „kivid“ binon gudikum.

Sh.:

Kivit, *kivid... Süperö!

Igor Washirei:

Id ob baicedob ko mobs löpik valik. Pidob, das no kanob läükön is bosi pötöfik, ab kredob, das atos no zesüdonöv, bi mobs valik olas binons legudiks.

DZ:

Osedob mobi finik löpik Kadäme! ☺ Danob olis valik!

DZ:

Jinos ye, das no nog binob liman liseda Kadäma pö ,evertyp'. Pened leáktronik at muton pazepön fa liman semik...

Sh.:

Liedo gidetol. Alo - e läbo - kadämans valik oreidoms penedi ola, bi esedol oni noe penedabogi bevüresodik kadäma, abi penedabogis bevüresodik lönik kadämanas valik. Dunamod somik bai plag oba binon verätik.

DZ:

Shido Morozof Si! Lio kanoy-li vedön liman grupa at? ba oneodob-la söli: ,Michael Everson'...

HP:

El Michael sevom, das binol liman kadäma, ye no kälom vemo dö dins at.

DZ:

Hermann Philippss Ba kanob sedön penedis stediko ladetes leáktronik Kadämanas, do pösodiko no seivob hieli ,Michael'.

HP:

Esedob ole ladetis valik kadämanas plä obiki.

DZ:

Hermann Philippss Danö!

Igor Washirei:

Ya sis lunüp enulälob, kikodo nem kadämana süperik: 'Danny Zhang' no nog logädon su resodapad, dö kel äpenols. Cedob, das nem omik vero söton binön us in lised kadämanas.

DZ:

O Volapükans valik!

Jinos, das hiel ,Ralph' älabom buki jünu nedabüköli fa hiel ,Krüger', sevabo: ,Kurs för Svenskare', ed änotükom oni pö Sirkulapenäd yela: 1996.

Liedo pö bevüresod kanoy tuvön nümis gaseda at te telis. Ed ekö! tidods tel in ons: V:34:96

29 - TEATÖP

I pro foginänan zif: <Stockholm> kanon lofön blesiris e valasotikis säjäfälükamis.

Utan, kel löfon musigi, golon lü lop u lü konsärtöp. Lop - u <Teat regik>, äsä nem calöfik tonon - fägon ad kot-enükön flagis gretikün.

Tuvoy us zuo musigalefis balidkladik: eli <Hovkapellet> ☐ kuramusigalef) sonemik, dilekanis benodistik musigalefas, hikanitalis e jikanitalis famikis, klotemis e teatadek-

oratis magifikis, lüloganefi küpälik in soaraklotem.

Duinavotem binon valemo ot, äsä in lopöps e teatöps in vol lölik.

Seadöpis gudikün in teatöp tuvoy in partär, u su bakun balid. Täno sökon bakun telid e fino bakun kilid ü galer. Deto e nedeto mu nilü teat lojads binons.

Ven körten patovon, teat ko kulits okik maifikon pro lülogans in lecem.

Hidramatans e jidramatans nügolons e ledunons roulis oksik. Plösen eprimon, e büä sevoy osi, nitedäl pafanon löliko dub plösen, kel progedon, jüs körten dönu falon pos süf lätik.

Plösens primons tü düp: jöl u vel e laf e finons tüi düp: degbal. Remoy bilietis pö nügolabilitabüri; kanoy bonedön onis büö me telefon.

Plöklotis (ü: plögunic e mändidis) degivoy kipedio in klotikipedöp, kö kanoy i remön programi e loatön lopaskopis. Degivoy bilieti okik yanane.

Röväds e variets labons lüloganefi fiedik okas e vedükons gretadilo lecemis lefulikis. Bioskops binons mödiks e binons tio ai fuliks, pato ven kanoy logön su skrin vietik balani filmastelanas famik.

V:36:96

Teatasäsun dulon valemo de fin gustula jü prim yunula.

DIL TELID - SPIKOT

SVEN: Benö! o <Arvid>! Kiöpio ogolobs-li nu asoaro?

ARVID: Sagolös it, lü kis klienol!

SVEN: In lopöp balidbitid dabinon ün adel (ü: adelo). In el <Dramaten> (ü: el <dramatiska Teatern>) plösenoy eli <Mäster Olov> fa <Strindberg> ed in el <Oxarteatern> fredadramati lautana Lamerikänik. Sagolös te sted-älo, kisi vilol!

ARVID: Lönülob löliko ma ol.

SVEN: Täno viloböv mobön ad logön lopüli. Buükob mödiküno ad lilön bosili musiga fredik adelo.

ARVID: Baiodob löliko tefü atos.

SVEN: Täno mutobs golön sunädo ad remön bilietis. He! o joför! Lü <Vasateatern!> (Lü teatöp di <Vasa>!)

SVEN: Seadöps anik retons-li su bakun balid, in ked balid u telid?

BÜRAN: Nö! ats pedaselons löliko.

SVEN: Kio neplitik! Benö! ab in partär kanoy-li getön sio

onis?

BÜRAN: Si! labob in partär, in ked degbalid, tio in zänodo (ü: tio in zänod).

V:37:96

SVEN: Danö! ats binons gudiks. Kanob-li labön biliets tel? Kisi frädons-li?

BÜRAN: Klonis 20,50 (teldeg e laf) a balat keninkamü blesiratrip.

Valiko klonis: luldeg.

SVEN: Is nedeto partär binon. Nu kanobs degivön klotis obsik in klotikipedöp is. Begö! Liomödotik binos-li?

YUFAN: Klons lul a pösod. Ekö! getazöt olik! Desirol-li programi?

SVEN: Si! danö!

YUFAN: Begö! (Ekö!) kobo klons degtel.

SVEN: Benö! o <Arvid>! Lio cödol-li?

ARVID: Si! äbinos süperik. Esmilob seledo so gudiko äsäasoaro.

SVEN: Ed ob. Äbinos plösen plödakösömiko yofik. E kio gudiko emaguloy! Val äbinon vemo gudik de prim jü fin!

VI:42:96

30 - RADION

Radion, telefon nendratik, ba binon datuvot magifikün e veütikün ün tumyel lätik. (u: tumyela lätik).

Fagots no plu dabinons. Kanoy lilön spikami menas se dils valik vola. (u: kanoy lielön spikön menis se dils valik vola).

Seadoy koveniko domo in cem okik e daliloy musigi, spikädis e nulodis se broadöps, kels topoms su fagot mö tumats liolas.

Leigoäsä radionidalilans mödikün, äprimob me kristadaparat smalik. Ab at älalon mögovi brefik ed äkanobs lilön me at te broadöpi nilikün. Reto no äbinos plitik ad laiseadön ko kapa-

kosädöm len lils.

Ün fluküp äremobs lulpiraparati ko toninämükian. Plödalanteni büikum su nuf eplaädobs dub fremalanten. Sek binon balugiko levemik.

Broadöpi topik kanob sekurbön mu fasilo; nen fikul anik kanob lilön broadöpis Yuropik mödikün. Tups enepluikons vemo ün tim lätik.

No labob noli mödik dila kaenik dina. Flen obik: <Björk>, as jäfüdisevan, sagom spikädis nolik pro ob tefü (u: dö) vefalunots, kumulators e kurbs,

densitükians, nidutians e spüls votik, ab val at binon pro ob äsä latin.

Suemob te so mödiki, äsä zesüdos ad tölatön gnobis difik e ad proädön parati ad broadöp, keli desirob.

Dalilob tio aldeliko. Bevä votikos gebob radionaparati obik ad mödükumön noli obik foginänapükas. Nedob te proädön parati ad <Berlin> ad kanön lilön

Deutänapuki, ad <Paris> ad kanön lilön Fransänapuki, ad <Daventry> ad kanön lilön Linglänapuki, e reti.

DIL TELID - SPIKOT

BJÖRK: Lio radionaparat olik stadon-li?

GUSTAV: Ze gudiko, do ün tim lätik eplakob fikuli anik ad lilön broadöpis fagik soalatopik.

BJÖRK: Cedob, das atos sekidon de stom. Ba mögos i, das kumulator evedon tu fibik.

GUSTAV: Ye labob oni dü muls fol.

BJÖRK: Ad broadöp kinik oproädob-li nu?

GUSTAV: Cedob, das okanob lilön eli <Daventry>.

BJÖRK: Kösömol-li ad dalilön broadotis Linglänik?

GUSTAV: Si! lunomiko. Ab labob te kilpiraparati, kel zuo no binon de pated läistik, klu suvo no plöpob ad lilön Lingläni.

BJÖRK: Sö! nu mutobs dalilön. At binon el <Daventry>.

GUSTAV: Benö! kisi sagons-li?

BJÖRK: Si! binos fin nulodas dela e täno konsärt se <London> osökon. Atos binon ga plitik!

GUSTAV: Si! if okanobsöv-la te lilön mu gudiko! Is ün hitüp tio ai tups stomik dabinons, kelis no kanoy moükön. Stebedolös! Nu primos.

DZ:

In lärnod at kanoy tuvön sinifi vöda mödaplanovik: pir <kleilikumo>.

Igor Washirei:

Magifö! Tidodem at sümon ad ut Spanyänapüko pepenöl, ab ninädon vödemis go votikis. Lärnодis kimödotik ninädon-li?

DZ:

Cedü ob dabinons ba tio 40-50, ab no fümob, bi kanob tuvön te telis onas.

Igor Washirei:

Lärnods binons nemu kildegs, äsä logob

Igor Washirei:

Atos vo sümon ad stül tidodema Spanyänapükik. Ba dabinons-la lebuks somik in püks votik...

HP:

Bü yels anik ägetob bogis tel u kil Volapükamateris ela Ralph ninädölis. Liedo buk at fa el Krüger no äbinon nino. I konlet sirkulapenädas fa Ralph no älölöfon. Ye äsedom nümis valik onas ele British Library.

HP:

Etuvob lisedi lärnodas at su pad: 48 <yela: 1996:

LISED LÖLÖFIK LÄRNODAS FA HIEL F. J. KRÜGER

1. Famül Svedänik;	16. Len Melajol;
2. Visit;	17. Visit ela <Stockholm>;
3. Cils;	18. Melatäv;
4. Sälun;	19. In Caniselidöp;
5. Fidacem;	20. In Zigariselidöp;
6. Slipacem;	21. In Heramasälun pro Söls;
7. Dom;	22. Sanan e Pötekan;
8. Su Piad di <Gustav Adolf>;	23. Domü Skrädan;
9. Lotidöp;	24. Jiskrädan e Jivogädan;
10. In Staudöp;	25. Tim;
11. Trenavegastajon;	26. Bank;
12. Potöp;	27. Ted e Dustod;
13. Yelasäsuns;	28. Tood ü Motoravab;
14. Pled e Spot;	29. Teatöp;
15. Vaken su Länäd;	30. Radion.

HP:

Ekö! su pad: 44 < tuvoy lisedi vödas radionakaenik ettimik in tidodem fa el Krüger págebölas:

VÖDS TEFIK

broadot	a broadcast	noted	an announcement
broadöp	a (radio) station	nulods	(the) news
dalilan	a listener	pated	a model, a type
densitükian	a condenser	pir	a (radio) valve
gnob	a knob (control)	primüm	an overture
kaenik	technical	proädön	to tune in (to)
kapakosädöm	earphone(s)	sekurbön	to switch off
kristadaparat	a crystal set	spül	a coil
lanten	an aerial	toninämükian	a volume control
mögov	range (reception)	tup	interference
nidutian	an inductor	vefalunot	a wavelength

DZ:

Ereidölo Vpagasedis valik, sevabo elis „Sirkülapenäd, Vög Vpa" bü yel: 2014, dönu etuvob stämädavödis necalöfik mödik, kelis no iküpob. Lisedob is onis (i foms verätik, if dabinons), dat if ek id oreidon-la yegedis at, osuemon sinifs onsik, e das vöds at no pakomandons ad pagebön. Ekö!

Sot balid stämädavödas necalöfik: uts jinölo "Volapüköfiks".

1. Büzantän* = ,Byzantine'.

2. cimpan* = ,chimpanzee' = simiat.

3. flägrül* = ,flickering' = flamülam.

4. holograf* = ,holograph'.

5. kaukad* = ,caucus' = lasam.

6. Lantarktid* = ,Antarctica': Dido labobs vödi: sulüdapov, ab atos sinifon te povi, no kontinäni.

7. Larizonän* = ,Arizona'.

8. lolümpiad* = ,Olympic Games'.

9. marxim=leninim* = ,marxism-leninism'.

10. melotonin* = ,melatonin'.

11. monsun* = ,monsoon'.

12. narkoläpsid* = ,narcolepsy'.

13. pandeim* = ,pandemic' = päst.

14. Polesiyän* = ,Polynesia' = Möda=Seanuäns.

15. pudel* = ,poodle'.

16. pürokinät* = ,pyrokinesis'.

17. rejim* = ,regime' = guveranef.

18. serotonin* = ,serotonin'.

19. stalinim* = ,stalinism'.

20. sümpodium* = ,symposium'.

21. tay* = ,Thai language'.

22. tek* = ,teak'.

23. telugud* = ,Telugu language'.

24. vantag* = ,advantage' = plunämäd.

25. yorub* = ,Yoruba language'.

Sot telid, sevabo migams vödas Vpik ed utas votapükik:

1. blankliänem* = ,blank verse'.

2. bükolumbik* = ,pre-Columbian'.

3. kosmonaf* = ,spaceship'.

4. lütrapasetik* = ,outdated'.

Sot kilid, sevabo uts, kels pejafons neverätiko bai lonem di ,de Jong':

1. driblon* = ,to dribble'.

2. sümpoz* = ,symposium'.

HP:

Ovestigob lisedi at, ye jinos lü ob, das vöds mödik in on no zesüdons u neverätiko pefomons.

Si! Valiks onas binons necalöfiks, e fümo pla mödiks onas kanoy gebön vödis calöfik plao.

DZ:

E du stebedols eli „Yunüp Lifonös!”, id etradutob vödemi lida: „Klädömalid („Lullaby’’ fa ,Adas’ me lulliänül yambutik (,iambic pentameter’) ko pläots tel (folliänül + mälliänül) e rimods dientifik äs fonät. Ekö! e juitolsös lidi it!

Rekviem
fa ,Adas’.

Elogikols snekis tellinegik.
Reinadis stigik no logolsöd!
Stopolsöd salmuns e vums bleinik!
De feyareg olis fagükolsöd!

Jiel ,Philomel’, sa melod jönik
kanitof klädömalidi svidik obsik,
lidi svidik obsik...

Neai binonöd däm u magiv!
Kömolsöd lä lädül jönik obsik!
Neiti gudik! in klädömalid svidik...

Raänids vivöl ga no kömolsöd!
Moö! O ols: vivans lunalögik!
E cäfs blägik ga no nilikolsöd!
Viodolöd ni vum ni snel stilik!

Jiel ,Philomel’, sa melod jönik
kanitof klädömalidi svidik obsik,
lidi svidik obsik...

Neai binonöd däm u magiv!
Kömolsöd lä lädül jönik obsik!
Neiti gudik! in klädömalid svidik...

Jiel ,Philomel’, sa melod jönik
kanitof klädömalidi svidik obsik,
lidi svidik obsik...

Neai binonöd däm u magiv!
Kömolsöd lä lädül jönik obsik!
Neiti gudik! in klädömalid svidik...
Neiti gudik! in klädömalid svidik...

E lid it:
https://www.youtube.com/watch?v=2G1R_yWYtQ4
Danädü Cifal e hiel ,Donald'! ☺

Donald Gasper:

"Rekviem" no binon "lullaby".

DZ:

Si! ab in Volapük defon vöd pro el ,lullaby', klu egebob vödi at nevoiko (demü vödem mu dagik ona).

DZ:

Vödi: klädalid < ba kanoy gebön as sinif voik.

HP:

'Lullaby' = klädömalid u *slipalid.

"Klädömalid" e "klädömakanit" binons vöd calöfik.

Geboy rekviemis te pro deadans. ☺

DZ:

Bo gudikumos ad ceinön eli „rekviem“ ad „slipalid“... Osteifülob ad dunön osi!

HP:

Kanoyöv gebön vödi: rekviem < te, if cil et ya binon deadik. Logolös eli:

<https://en.wikipedia.org/wiki/Requiem>.

Tefü jiel 'Philomel': Atos binon nem romatik bödi: reitak < siniföl.

DZ:

Hermann Philippss Lesi! ☺ Ya eceinob vödi: rekviem < ini el „klädömalid“. Ba anu egudikumon! Tefü jiel ,Philomel', dido eküpob oti ven ätradutob vödemi (Philomel: daut ela ,Pandion', kel äbinom reg ela ,Athens'). Dub mied silabas e dem ela ,allusion' egebob vödi rigik pla el „reitak“. Danö!

Rokmuziko Eterne:

Why is this unavailable?

DZ:

Probably because of copyright problems. The song itself is in English though.

DZ:

O Vpans löfik! Sukölo tümologi vöda: miteod < etuvob bosí nitedik. Ma vödabuk hiela ,Cherpillod', vöd at pädefomon de vöd Linglänapükik: ,myth'. Do sümon ad dil balid vöda Vpik, no kanon plänön kiöpao „-eod" pädefomon. Bo vöd at binon-la koboyümavöd elas „mi + teod", sevabo teod miik?

HP:

El Cherpillod no ai ägidetol.

Logolös vödapuki fa el A.d.J:

miteod = MythE.

miteodav = Mythologie.

El 'Mythe' in Deutänapük binon vöd pianiko sägeböfiköl.

Sinif vöda at binon ut vöda 'MythOs'.

"Miteod" balugiko binon stamädavöd, no koboyümavöd, klu no mutoy plänön eli „-eod".

HP:

Reto: Kis binon-li "teod"?

DZ:

Ag. Misuemob eli „teor". 😊

57 (2017, gustul, 3).**DZ:**

Pardö! Jinos, das enosükob eli ,file' liseda tümologik enu. Ekö! nun rigik ed el ,pdf': Lisedi tümologik efipenob enu. Ninädon anu stamädavödis Vpik 6,711 valik, in kel dabinons vöds necalöfik 536. Esöfölölo gramati fa ,de Jong' in „Gramat Vpa", lons tümologik binons:

a). If u pron u tonatam vöda semik binon dientifik in püks difik, tän vöd, kel päjafon mu göliküno pegebon (samo: demokrat (,democracy, democratia' pemalon de V.Gr.: δημοκρατία)

ä). Üf vöds dientifik de püks difik päjafons otüpo, Linglänapük pebuükön bu püks votik (üf u pron u tonatam dientifon lä ut Vpik)

b). Tümalog nemas planas e nimas pemalon mödiküno de latin (sevabo bai ,Binomial Nomenclature' ela ,Linnaeus')

c). Tümalog löminas pemalon de latin (r.: nems löminas latinik in „Gramat Vpa")

d). Tümalog nemas tatas, pükas e völädas pemalon mödiküno de püks lomänik ud uts valevik (samo de latin u Vöda=Grikänapük)

Vipob, das lised at yufonös lärnanis e studanis Volapüka!

DZ:

Set somik veräton-li bai gramat?

„(No) danüdobsös-li?"

In püks mödik geboy säki vipabidirik ad notodön viper u büdi plütiki, samo:

一緒に踊りましょうか in Yapänapük, e

Cxu ni dancu? in sperant.

In Volapük jinos, das mastans neai ägebons fomi somik, ab in „Gramat Volapüka“
no pamänioton.

Kisi cedols-li?

HP:

Jinos, das stimabans: ,Arie de Jong', ,Sleumer', ,Sprenger' e ret neai ävätälons ad
danüdön. Too cedob, das el „-ös-li“ bo mögon ad notodön viper u büdi plütiki.

Suvo beg i ninädon säki. Zuo mögos, das säkoy, va desiroy bosi.

DZ:

O flens löfik!

Etuvob vödi somik in dabükot balid vödabuka ela ,de Jong':

kilev = ,triplet'.

Jinos, das vöd at pädefomon de numavöd: kil < ab ma gramatabuk poyümot: *=ev < no dabinon, e bevü numis valik poyümot: *=ev < geböfon te pö „kil". Kisi cedols-li?

HP:

Cedob, das vöd at binon bal vödafomas bisarik fa el Adj pejafölas.

Mögos, das ävilom nüdugön poyümoti somik, e täno äglömom ud änezepom osi.

Vüo, sinif vöda at voiko no binon balugiko ,triplet', ab ,terza rima'.

Logolös eli: , https://en.wikipedia.org/wiki/Terza_rima '.

Deutänapüko ma vödabuk pemäniötöl, sinif vöda at binon:

kilev = Terzine (Poesie).

E vöd Deutänapükik: ,Terzine' sinifon:

--

Ter|zi|ne die; -, -n (meist Plur.) (aus gleichbed. it. terzina zu terzo, vgl. Terzett): meist durch Kettenreim mit den andern verbundene Strophe aus drei elfsilbigen jambischen Versen.

--

Niludob, das ogebobs vödi at vemo nesuvo u neföro.

Sh.:

El "Gramat Volapüka" binon lebuk vemo frutik, ab no binon bepenot kuratikün gramata Volapüka. Volapük labon i votikis poyümotis vöda bal, as sams:

linär (de el "lin")

broken (ü brokanamesed)

elak (poyümot: -ak < komädon te in vöd "elak")

penat (cedob, das pö jenet at hiel Arie de Jong äglömom ad votükön subsati Volapüka rigik, do Volapük perevidöl no labon poyümoti: -at < ko sinif so nofumik ä veitöfik)

Sh.:

Ebleibob vestigön säkädi at. Eklülädos, das pö jenet vöda bisarik "kilev" hiel Arie de Jong id äkipedom vödi Volapüka rigik. Logolsös magodi se vödabuk gretik yela: 1888 (pad: 429) < pesekötöli!

So poyümot: -ev < ädabinon te in Volapük rigik. Su pad: 380 < lebuka pemäniötöl kanoy reidön pläni tefik, sevabo:

-ev ('Endung für Poëtisches')

Ba igo datuval it ägebom poyümoti at te balna (no etuvob in vödabuk ot subsatis *telev, *folev, *jölev).

kìl ðrei
<i>kiläb</i> Drilling (drei Kinder)
<i>kilablèd</i> Kleebatt
<i>kilabledik(o)</i> dreiblätterig
<i>kil(a)futik(o)</i> dreibeinig, dreifüsig
<i>kilagùl</i> Dreieck
<i>kilagulik</i> dreieckig
<i>kil ä lafik</i> vierthalb
<i>kilaspàn</i> Dreispänner
<i>Kilbalod</i> Dreieinigkeit, (Dreifältigkeit)
<i>kilbalodik</i> dreiéinig
<i>kildelik(o)</i> dreitätig
<i>kildil</i> Drittel
<i>kildilil</i> Drittelschen
<i>kildüm</i> Trio; (<i>kilümüf</i>)
<i>kildüpik</i> dreistündig
<i>kildüplik</i> dreistündlich
<i>kilèl</i> Dreier; (<i>kilan</i>)
<i>kilev</i> Terzine, (Poesi)
<i>kilfùt</i> Dreifus
<i>kilid</i> dritte
<i>kilidavög</i> Tenor
<i>kil(i)davögan</i> Tenorist
<i>kilidnà</i> das drittemal

HP:

Etuvob vödi: kilev < id in ,Dictionary of Volapük' fa el M.W. Wood (1889):

Kilamul.	VOLAPÜK-ENGLISH.	Kiom.
Kilamul : quarter (of a year).	Kimidnik ? How many different kinds of? Of what kinds?	
Kilaluib : tricycle.	Kimidno ? The —th place?	
Kilaspan : team of three animals hitched together.	Kimifal : accusative case; objective case (gram.) [case.]	
Kilbalod : Trinity; triueness.	Kimifalon : to put in the accusative	
Kilduum : trio (music).	Kimik ? Which ? Which one ? What kind of?	
Kilev : ternary rhyme (poetry).	Kimiko ? In what way ? In what manner ?	
Kilfut : tripod. (music).	Kimikos ? What kind of?	
Kiladavög : tenor ; third voice	Kimna ? How many times ?	
Kiladavögan : tenor singer; tenor.	Kimofal : vocative case (gram.)	
Kilin : drilling; ticking.	Kimofalon : to put in the vocative	
Kilion : trillion.		
Kiloflanik : trilateral.		
Kilolimik : trinomial.		

Sh.:

Vemo danob oli demü mäniot fonäta at.

Buk ot ninädon vödi votik pu bali ko poyümot “-ev”, sevabo:

“-ev: ‘termination for technical poetical terms’ jönev”

(pad: 395)

Äsä esuemob, nutimo mutoy gebön vödi votik: “literatav” < pla el “jönev” ettimik.

DZ:

Eküpob, das stamädavöd in vödabuk nonik puböl, sevabo el „rubud“ (in „bramarubud“ e r.) jinon pädefomon de vöd latinik: ‚Rubus‘, kel malon planabidi bramas e frambodas. Täno bo no äverätobs tefü siäm vöda at, bi älecedobs oni leigasinifavödi ela „bimül“.

HP:

Ädelo el Facebook päjäfidükön; fredob das nu kanob gebön oni dönu.

El Arie de Jong ägebom subsati: bramaRUBUD < in tradutod oka diateka nulik, sevabo in gospul ma ‚Marcus‘. XII, 26; „... in konot fotüla bramarubudas, vio God äsagom ome: ...“

In bib latinik atos tonon: „... super RUBUM quomodo dixerit illi Deus, inquiens: ...“

In bib Grikanapükik tuvoy: „... epi tou BÁTOU pos eipen autoi ho Theos, legon: ...“

In püks bofik vöd tefik kanon malön e spinabimüli (valemo) e bramarubudi (patiko).

In bib hebreik vödemadiled at, vöd leigätik (גּוֹד) in buk ela ‚Moyses‘ no fümeton soti bimüla et

Jenöfiko ne kanobs sevön, va God ettimo ispikom in fotül rubudas BRAMIK. In tradutods vödemadileda bibik at te vöds: ‚Dornbusch‘ u balugiko ‚Busch‘ (Deut.) e ‚Bush‘ (Lingl.) komädons nen brams.

Kludo cedob, das stamäd: rubud < sinifon: „bimül spinik“ ü „spinabimül“. No fümob, va brams komädons in eled ‚Sinai‘.

Säks fa kadäm pebejäföls.

Tatanems anik (2015, gustul).

Säks anik fa hiel Danny Zhang pelonülöls:

a). Bai Vükiped jinos, das redakan etraduton elis „São Tomé e Príncipe“ e „St. Vincent and the Grenadines“ ini els „Saluda=Tomeän e Principeän“ e „Saluda=Vinsenteän e Grenadineäns“. Too id elogob, das dabinons nems: Santomeän, Sanvinsenteän. Kins gidetons-li?

ä). Bai Vükiped nem ela „Indonesia“ binon Lindäna=Seänuäns, ye no kanob tuvön vödi: seän. Sötobs-li tradutön oni ini „Lindäna=Seanuäns“? bi vöd: sean < dabinon e geboy sinifön pladi: Bläga=Seanuäns (Melanesia) < ma vödabuk hiela „Arie de Jong“. Binos-li pök se Vükiped?

b). Vükiped gebon vödi: Zvanän < ad sinifön eli „Botswana“, ab etuvob vödi: Betjuväni < se vödabuk hiela „Arie de Jong“, kel sinifon otosi. Bofiks gidetons-li?

c). Redakan egebon vödi: Labkasän < pro el „Abkhazia“, ab jinos hiel „Arie de Jong“ ägebom eli „labgadan“ pro mens Labkasäna. „Labkasän“ binon-li nem calöfik?

d). No ekanob tuvön nemis elas „Transnistria“, „Kosovo“, „Somaliland“, „Artsakh“ (Nagorno - Karabakh) se Vükiped. Labobs-li nemis calöfik onas? If no, mögos-li, das moboy tradutodis mögik ini Kadäm? u nedobs-li gebön ko lartig: el?

Gespiks ad ats ko dispenam ela Hermann Philipp (2015, gustul, 20).

Tefü el Wikipedia Volapükik ko nem bisarik: “Vükiped” (= “between-retention”) < mutoy sevön, das el Wikipedia at leno binon calöfik. If difs ud igo dists dabinons vü vöds in “Vükiped” e vödabuks calöfikum, täno mutoy nezepön notetis in “Vükiped”. Kludo nems: Linäna-Seanuäns, Kalifornän, e rets, binons verätiks.

Tefü nems taledavik kanoy sagön, das valemo no plu desiroids ad ai dönü datuvön nemis nulik pro tats lesmalik u dotoviks. Kanoy gebön lartigi: el < u lartigis pemäniotöl in nun fa vicifal: Daniel Morosof.

Vicifal: Daniel Morosof < äpenöm sökölosi:

„Primo vilob ad geikön lü säks fa Daniel Zhang.

a) Nems: „Santomeän“ e „Sanvinsenteän“ binons vöds calöfik, äsä hiel Arden epenom tefü ‘Santomeän’, fa kadäm ün yel: 2007 < pezepöls.

ä) Bai sev obik, el „Lindäna-Seanuäns“ binon fom calöfik as leigätod nema Deutänapükik ‘Indonesien’.

b) Baicedob ko hiel Brian: vöd „Zvanän“ no binon calöfik. Nem „Betjuväni“ petraduton fa hiel Arie de Jong as ‘Betschuanaland’. Betjuväni ibinon büäto jelätaziläk, fa Greta-Britän pireigöl, ab poso ävedon libatat ed ävotükön nemi okik. No cedob, das nedobs votükön i tatanemi Volapükik läna ot.

c) Kanoy ma noms vödidefomama Volapük defomön nemi „Labgadän“ (sams: bulgar, bulgarans, Bulgarän).

Tefü bagaf: d < no kanob penön bosi fümik so brefüpo, bi no labob plaki zesüdik as Volapükän mödayelik. Ba Volapük no labon nemis tefik topas pemäniotöl.

Zuo vilob memükön, das Volapük labon lartigis gebovik, sevabo: elän (fo foginanems länas e tatas), eleän (nisuls), elel (mels), elak (laks), eleld (belts). I Volapükans pluuneplu suvo ägebons stukotis sököl: ziläk di ...; topäd di ...; mel di ... Cedob, das kanoy gebön lartigis e stukotis sümik pö malam tatas u nulikas, u smalikas, u befeitovikas. As sam, mobob notodotis mögik sököl ad malön eli ‘Transnistria’:

ziläk di 'Dniestr', län di 'Dniestr'. "

Ün 2007 kadäm äzepon nemis sököl as nems calöfik. Ans onas ya äbinons calöfik büö.

Bangladejän = Bangladesh
 Barbudeän = Barbuda
 Belisän = Beluze
 Beninän = Benin
 Cibutän = Djibouti
 Ganän = Ghana
 Gineyän-Bisauän = Guinea-Bissau
 Granadeän = Granada
 Grenadinuäns = Grenadines
 Herzegovän = Herzegovina
 Kazakistän = Kazakhstan
 Kirgistän = Kyrgyzstan
 Kiribatuäns = Kiribati
 Komoruäns = Comores
 Kveatora-Gineyän = Equatorial Guinea
 Lantigeän = Antigua
 Lemirans Larabik Pebalöl = United Arab Emirates
 Lesotän = Lesotho
 Libanän = Lebanon
 Makedoniyän = Macedonia
 Malaviyän = Malawi
 Maliyän = Mali
 Mianmarän = Myanmar, Burma
 Mozambikän = Mozambique
 Namibiyän = Namibia
 Naureän = Nauru
 Nigeryän = Niger
 Pakistän = Pakistan
 Palauäns = Palau
 Säceluäns = Seychelles
 Sankiteän = Saint Kitts
 Sanlusiyän = Saint Lucia
 Santomeän = São Tomé
 Sanvinsenteän = Saint Vincent
 Sieraleonän = Sierra Leone
 Slovakiyän = Slovakia
 Sloveniyän = Slovenia
 Solomonuäns = Solomon Islands
 Sulüdafrikän = South Africa (tat bolitik)
 Yordän = Jordan
 Zambiyän = Zambia
 Zimbabiyän = Zimbabwe

Tefü labgadans e Labgadän e nems sümik kanoy sagön, das labgadans lödons id in tats plödü Labgadän. If ek binon tatätan Labgadäna, men at binon Labgadänan. Ye mutoy siön, das nems somik binons säkädiks id in mekavpüks püks votik.

Tefü vöd: repüblikän < nog vilob plänön, das vöd at neföro pägebon. Ai geboy vödi: repüblik, as sam: repüblik Fransänik, Repüblik: 'Lübeck' e Repüblik: 'Hamburg' (kels ädabinons in paset). Too plän enuik oba prinsipo veräton.

Vöds anik (2016, yulul, 22).

"Epenob (fe nog penob) lisedi vödas in vödabuk hiela ,de Jong' pubölas, ab boso fikulik ad suemön. If mögos, plänolös, plidö! :)

banderul -> etuvob atosi se vödabuk pro Sperantapükans, efe ,Banderolo' in sperant.

benefid -> Deut. ,Benefizium'.

biedin -> Deut. ,Bitterstoff'.

bol -> Sp. ,boluso'

bolut -> Deut. ,Siegererde, Bolus'

bölodön -> Deut. ,schweifen'

brainmanef -> sinifon-li reli u kladi sogäda, kel binon veütikün pö rel ot?

brakät -> Deut. ,Schabe, Schebe'

brigitan -> Deut. ,Brigittaner': no nog kanob tuvön vödi Deutänapüki in vödabuk votik...

buyet -> Deut. ,Zelt'. Too, vöd in Lingl. binon ,tent', kel no jinob sinifön nimi somik...

cäsd ~ cäsdamusig (Lingl. ,Jazz') -> Lio difons-li?"

Gespiks ad ats ko dispenam ela Daniel Morosof (2016, gustul, 11).

Sedob ole plänedis tefü vöd "banderul" e votiks. Mödadilo saitob plänedis de cifal Hermann Philippss, bi lomapük oma binon Deutänapük, e nek kanon-la suemön dibätkumo ka om miedetis calöfik Volapükavödas.

1) Vöd "banderul" labon tradutodis calöfik sököl: Deutänapüko 'Banderole, Zollband', Nedänapüko 'banderol, belastingbandje'. Vöds sümik pükas difik (samo el 'banderolo' sperantik, el 'baderol' Rusänapükik) no binons leigätods verätiq ad subsat at Volapükik. Äbüocedob, das banderul jonon pö potam, das tol pepelon. Cifal vemo gudiko eplänom vödi at. Saitob:

"Licin:

Deut.: 'Banderole' < Frans.: 'banderole' < Italy.: 'banderuola' (= lustän, stänil, Lingl.: 'banner') binon smalükamavöd de 'bandiera' = stän pedefomöl.

Ma 'Sprachbrockhaus' yela 1951 (kludo mö yels te 17 pos yelod 3id Volapükagaseda, kö vöd at päjonon tü naed balid ä lätik) vöd 'Banderole' sinifon:

(1) "Steuerband an Tabakwaren" (tripataned len smökacans)

(2) "Spruchband" (taned papüra e r. labü spiket.

Vöd Nedänapükik: 'belastingbandje' baiädon ko vöd Deutänapükik: 'Steuerband', kel sinifon, äsä el Daniel ü Shido ya emäniotom, das trip (u tol) pepelon.

Ibä 'Zoll' (tol) vemo sümon ad trip, vöd: 'Zollband' in Volapükagased löpo pemäniötöl bo leigo veräton.

Luveratiko miedet telid vöda: 'Banderole' Deutänapükik < ba no baibinon tefü vöd Volapükik: banderul, too cedob, das kanoy gudiko gebön vödi at me sinif ela

'Spruchband' (spiketataned, Lingl.: banner, banderole). Miedet at binonöv valemikumo."

Vöd at neföro äkomädon in vödems. Ba el "banderul" no komandabonöv ad gebäd plagik, bi vöds kleilikum, efe tripataned, tolataned, spiketataned, fasiliko kanons pafomön.

2) Tefü "benefid": tradutod Deutänapükik 'Benefizium' malon glügacal yumü preben. Preben malon getot fümik (büko medü glunidalab, nu medü fonäts distöfik).

3) Ad el "brigitan" leigätod verätik Deutänapükik binon: 'Birgittiner', fom: 'Brigittaner' < no veräton. Brigitan binon kleudan roda semik. Nem roda calöfik at voiko binon: 'Ordo Sanctissimi Salvatoris (OSSalv)'. Rod at pifünon fa jiel 'Birgitta' de Svedän ün 1346 pro ji- e hikleudans e nog dabinon nutimo.

4) El "bölodön" binon jäfüdavöded, kel malon, das fomoy voboti seimik ad fom blegik. El "bölod" no binon yeg u din, ab vobed: Lingl.: 'state of being curved'. Jinon binön stamäd nensekidikü el "böl".

I dabinon vöd: "bölodam = Lingl. "act of curbing / bending".

5) Vöd "biedin" malon koboti kiemik labü smek biedik, kel kanon paprodön de plans e kel pagebon fa viktualadustod.

6) Bol binon drined patik binü vin, konyak e fluks. Linglänapüko: 'cup, claret-cup'.

7) Bolut binon sot taima, kel i pagebon ad pänaköl.

8) Vöd "braim" malon reli u lejoni Lindänikis, el "braiman" (i "braimakultan", "kultan di 'Brahma' ", "kultätan") binon liman kladäta, el "braimanef" malon kladäti kultanik (kladät binon sogät ü sogaklad patiks Lindäna).

9) Brakät binon defälot(s) ü cibil(s) pö brak filata u plana sümik (Linglänapüko: 'hive, chaff'). Äsä cifal enumom, vöds Deutänapükik: 'Schabe, Schebe' no verätons. Tradutod verätik binon: 'Schäbe'.

10) Vöd: "buyet" (Linglänapüko: 'amble') malon modi stepama kovenik jevodas pro läds. Äsä cifal enumom, leigätods de el Arie de Jong: '*Zeltgang, *Zelt' no pagebons in Deutänapük ko siäm at. Vöd: 'Zelt' kanon patradutön as 'tent' ini Linglänapük.

11) Tefü dist vü "cäsd" e "cäsdamusig":äsd malon stüli musiga, eäsdamusig malon musigi somik it.

Binos luveratikün, das vöds mödik etas, sevabo: benefid, brigitan, biedin, bol, bolut, bölodön, bräkat < neföro pägebons in vödem seimik Volapükik. Kludo vöd: "banderul" sekü nefüm bosik sinifa verätik no okomandabon-la ad gebäd plagik.

Vöds sümik (2016, gustul, 25).

a). tefü el „büadön“ ->.lio täno difon-li ko vöd: büdön?

ä). tefü els „bü=, büö=“ -> jinos, das vöds: büsagön, büosagön < dabinons. Lio difons-li?

b). Dabinons vöds anik, kels cedü ob binons pluuneplu dientifik: dido, fe, ga < e: vemo, go. Jinos, das hiel ,de Jong' ägivom plänis Deut. sinifis vemo sümikis labölis. Lio distidoy-li vödis at?

c). Etuvob vödi at: jkapreol < se vödabuk ela ,de Jong'. Äcedob primo, das atos binonöv bükapök pro vöd: jkapreol < bi pläns pepenöls binon ebo ot. Too, täno id etuvob, das in vödabuk ot i dabinon vöd: jkapreol < e vöd: jkapreol < papladon po vöds valik primü el „ji=“. Binon-li jenöfo ebo pök?

Gespiks ad ats ko dispenam ela Hermann Philippss.

Volapük labon vödis so mödikis tefü el ,to command' e ret, das dido mutob vestigön säkädi dö stamäds elas büd-, büad-, büed- sa defomamavöds tefik as sams: dalebüd, lebüd, büdül, e ret. I ladvärb: dido, fe, efe, ga, vemo, go < kodons säkädis, kelis ovestigob kuratikumo.

Ye dinis tel kanob ya plänön vifiko.

“(ä) büsagön = to tell beforehand, to foretell, to predict (in a single instance, like a weather forecast or the likely outcome of some action or situation).

büosagön = to divine, to augur, to prophesy (as a seer or soothsayer).

(c): Äsä ya eniludol, el „jkapreol“ binon penamapök.

Vöd verätik binon „jkapreol“ = Lingl.: „female deer, doe“. Vöd: jkapreol < no dabinon.“

Gespiks ela Daniel Morozof.

El “büad” in el “Volapükagased pro Nedänapükans” primo ätefon vili klülik u büdi cifa saido löpika (sams: büad cifala, büad kadäma, büad fata (fat voiko binom cif tefü cils okik), büad reigänakomitetana). Ab poso vöd: “dalebüd” pägebon ko siäm ti ot (dalebüd cifala). Ye “dalebüd” binon bos fümik, efe penäd calöfik.

El “büad” in bib sinifon eli ‘dispensation’ Linglänapüko (in notodots: büad Goda, büad Söla). Büad somik binon noe büd(ed) jenöfik, kel pepenon in bibapenäds, abi disin gretik ü vil Jafala tefü volf vola e menefa (in diatek nulik pro Rusänapükans metafor pagebon, sevabo: “bumadisin” u “domibum”). Lecedob notodotis: “büad Goda”, “büad Söla” vemo frutikis pro Godavans.

Dist bevü vöds: “büad”, “dalebüd” e “büd” no binon lölöfiko fümik. Niluds obik binons sököls: els “büad” e “dalebüd” padunons fa nogan u cif löpiküns (do reg i kanon büdon), el “büd” kanon padunön fa alan; “dalebüd” binon vödem penamik, els “büad” e “büd” kanons padunön mudöfo; els “dalebüd” e “büd” binons fümiks, e dabinons büads ut, kels no pefomülons as vödems dabinotik balatik, do valans nendoto sevons dö büads at e mutons fölon onis (büad Goda, büad fata).

Cedob, das pö laut vödabukas ad leigasinifavöds sümik mutoy välön tradutodi(s) cifik ü suvöfiküni(s) pö tikodayumäts difik e tradutodi(s) zuik ü mögiki(s). Mobs obik:

büad = ‘decree’ (tradutod Linglänapükik cifik), ‘order, writ, behest, dispensation’ (tradutods zuik)

dalebüd = ‘decree, edict’ (tradutods Linglänapükik cifik), ‘order’ (tradutod zuik)

büd = ‘order, command’ (tradutods Linglänapükik cifik), ‘behest, directive, imperative’ (tradutods zuik)

Zuo el “büd” binon vöd valemkum, bi kanon kaladön meni alik (ko cal ömik e nen cal; lätikan kanon büdön samo sekü nämät okik) ed igo kanon jäfidön as lim vödeda pükavik (büdabidir, büdaset).

Vöds votik siämaröletik dabinons, sevabo: “lebüd”, “büdül”. Lebüd tefon calani militik u nafemiki. Äsä esuemob, värb tefik: “lebüdön” labon sinifis tel, sevabo: eli “sagön” (“käpten lebüdom ad tovedön stäni, saili”), eli “cifön” (“man et älebüdom nafemi lölik”). Ba epölob tefü atos.

Kludo alan kanon büdön (ma cal u ma nämät oka), kapiten, käpten, generan, e ret, kanons lebüdön, e te cif u nogan löpiküns kanons notükön dalebüdi.

Büdül no binon so büdanik, äsä büd, klu boso sümon ad konsäl. Neföl büdüla no binonöv midun so jeikik, äsä neföl büda. Moboböv tradutodis Linglänapükik sököl: ‘instruction, precept, admonition, prescription’. Buk e vödem votik kanons büdülön

(‘prescribes’) bosi, as sam: “Bagaf: 15 statudas kadäma Volapüka büdülon, das...”. Ba kanoy penön, das sanan büdülon lekäli, medini. Ma diatek nulik Volapükik el “büdülön” suvo sinifon elis ‘prescribe, ordain’ (el ‘Moyses’, lonem, penäds büdülons bosi). Ma diatek nulik fa el ‘Arie de Jong’ petradutöl el “büdül” kanon patradutön as ‘ordinance, commanding’ Linglänapüko. Cedob, das büd flagon stadi plu calöfiki ka büdül.

El “büedön” diston de värb siämaröletik “büdön” te gramatiko: el “büedön” binon värb sekidik, el “büdön” värb nesekidik loveädik demodik. Efe el “büedön” flagon gebi värla votik (sevabo nesekidika) in nenfümbidir.

Nu bejäfob päri “go / vemo”. Cedob, das ma siäm el “go” no binon ladvärbi voik, ab vödül. El “vemo” malon vemöfi jenöfik, ed el “go” kazeton vödi seimik u malon fäkami lautana (samo pö stun). Ko sinif sümik vöd “üfo” pagebon in säkasesets.

I difs yümovik (tikodayumätik) e vödadefomamiks dabinons vü vöds: “go” e “vemo”. El “vemo” suvöfiküno fümeton ladyeki, partisipi, värsi (do notodots voik i ekomädons, as sam: “vemo gudiko, vemo suvo, vemo neskiliko, vemo lölöfiko, vemo fümiko, ...”). El “go” mödadilo fümeton ladvärbi votik (igo notodot: “go vemo” < dabinon) u ladyeki. I kanon dutön lü subsats. Sam:

“Jenöfo el ,Schleyer’ äbinom, pos degtelat steifülas nensekik büanas okik dü yels lätki teltum go balidan, kel ejafom mekavapüki jenöfiko geboviki pro nets taleda!”

Vödagrup: “mu vemo” äpubon, el *“mu go” neföro äkomädon in vödems dasamik.

Te vöd “vemo” atas ekomädon pö pluamafom, sevabo: “nog vemo gretikum”; “ya vemo nemödikum ka” e.s.

Te vöd “vemo” i kanon pagebon as lim koboyümavöda. Sams: viovemo, liovemo, tuvemo, levemo. Vöds sümik jonülons, das kanoy fomälön kedotemi vema, sevabo: bos kanon jenön vemo, mu vemo, tu vemo, plu vemo ka bos votik, e r. Kedotem sümik binon nemögik ad vöd “go”.

Ad suemön sinifi verätik vöda “go” säkan i sötomös leigodön setemis anik diateka nulik Volapükik lä tradutods tsyinik vödemadilas tefik. El “go” mödikna komädon us.

Vöds: “fe, ga, dido” malons jenöfi bosa. Too difüls siämik e süntagiks dabinons.

Fe

1. El “fe” suvo pagebon as dil stukota “fe... ab...” (Deutänapüko: ‘zwar... doch...’; Rusänapüko: ‘koneczno... no...; hotj i... vsyo-taki...’). Ekö! sams anik:

a) ‘Ioannes’ fe no eduinom milagis, ab val, keli ‘Ioannes’ äsagom dö om, äbinon veratik (gospul ma ‘Ioannes’: X, 41).

ä) Fe äbinols büükumo slafans sinodas, ab efölops ladöfo diseinäti lejona (pened de ‘Paulus’ elanes di ‘Roma’: VI, 17).

b) Fe äfabinob koapo, ab lanöfo äkomob lä ols... (pened balid de ‘Paulus’ elanes di ‘Corinthos’: V, 3)

Pö tikodayumäts sümik el “fe” sümon ad dil grupa nedeteilovik konyunas tel e sümedon vöds “do, toä”.

2. Semikna el “fe” sümedon els “vo, nendoto”. Sam:

...stigädolsöd odís, e devodükolsöd odís, äsä fe dunols! (pened balid de ‘Paulus’ elanes di ‘Thessalonica’: V, 11)

3. Semikna el “fe” nilikon ma sinif lü vöds “sovemo, somödiko”. Sam:

...ab meibobsöd obes, fe plüo, plü del gretik nilikon! (pened de ‘Paulus’ hebreyanes: X, 25)

Cedob, das pö tikodayumät at el “fe” id ejäfidon ön mod konyuna.

4. I dabinon notodot: “fe ga”. Notodot at pägebon balna pö tikodayumät sököl:

"Linglänan äsagom nosi, ab kuratiko tü düp degid änexänom ma kösom ve tridem ed änüstepom ini bötdöp. Äbinom fe ga Linglänan".

Kisi el "fe ga" is sinifon-li? Cedob, das daloyöv votafomülön seti lätik ön mod sököl:

"Eklülädos, das man et äbinom Linglänan voik."

Cludo leigätods sököl mögons ad "fe ga" in Rusänapük: 'i vpryamj, vsyo zhe'. Cedü ob, okanoyöv tuvön i leigätodi(s) tsyinik.

Ga

Äsä el "go", vöd "ga" ma siäm sümedon vemo vödüls natapükas difik. El "ga" sinifon elis "fümo, ibä, jenöfo". Pö säkasetz els "ga" ed "üfo" binons leigasinifavöds. Leigodolsös setis sököl:

- a) Kin ga binol-li, o men! das taspikol Gode?
- ä) If God binom pro obs, kin üfo obinon-li ta obs?

El "ga" kazeton vödi, vemükön verati ona. Sams:

ga no = vero, fümo no; leno

ga sio = vero, fümo sio

Vödalölot "ga no" binon suvöfik in diatek nulik.

Semikna el "ga" labon difüli siämik taduna u taädama. Ekö! sams anik:

a) If pagans, kels no labons lonemi, ga dunons oksao ma lonem, do no labons lonemi, tän binons pro oks it lonem (pened de 'Paulus' elanes di 'Roma': II, 14).

ä) To proib oba ga esegolom. (el "Gramat Volapük", bagaf: 214, nümed: 7)

Pö vätil vödas: "ga, go" säk esüikon pö ob, sevabo: ba mutobs-li dasevön, das in Volapük vödabid nog bal dabinon efe vödül?

Tefü "dido" cedob, das tradutod Linglänapükik 'indeed' binon saido gudik. El "dido" sinifon elis "jenöfo, klülo". Ye suvo binos nemögik ad sludön, vöd kinik atas ("dido" u "jenöfo") binon teiko verätik pö tikodayumät semik.

Plän ela Hermann Philipp.

Ab kis binon-li sinif kuratik ela 'indeed'? In vödabuk fa el Arie de Jong tuvoy pro atos vödi Deutänapükik: 'allerdings'. Liedo vöd at labon sinifis tel, sevabo els 'however, although, but' ("ye", ad miedükümön bosi) e 'really, indeed' ("fe, jenöfo", ad fümükön bosi). El Arie de Jong neföro ägebom vödi at, ab el Johann Schmidt ägebom suvo oni -- me sinifis bofik --, ed el F.J. Krüger te balna me sinif telid. E jinos lü ob ye, das sinif telid binon ut, keli valemo ädesinoms.

Vöds me el ,h' primöls (2016, gustul, 31).

"Nog lonülob säkis kil tefü vöds primü tonat: h:

a). etuvob vödi somik se vödabuk ela ,de Jong': heat < po kel paplänon: ,hiatus' Deut. Too, vöd: ,hiatus' < sinifon mödikosi in Deut. in jäfüds difik. Samo in pükav sinifon uti kü tonats bofik papronons äsва binons-la tonat bal. Dabinons i pläns in biolog, e rets. Kis binon-li utos, kel vöd at sinifon?

ä). Vöd: humen < paplänon in vödabuk as buks u lärnods rigädiks pälaütöls in Vöna=Grikänapük u latinapük. Too vöd: humenim < i dabinon, kel paplänon as: ,humanism' Lingl. Verätos-li?

b). Vöd: hädrol < bai vödabuk ot sinifon eli ‚Hydraulik‘ in Deut. Too, vöd at Deut. labon sinifis tel, sevabo: 1). jäfüd nola, in kel geb vatanäma pastudon; e 2): cinem u sit, kel pamekon ko nol ot. Kin veräton-li?”

Gespiks ela Daniel Morozov.

a) (el “heat”). Vöd at neföro pägebon, klu te kanob niludön bosi tefü desin fa hiel ‘Arie de Jong’. Binos komandabik ad gebön eli “heat” as vöded pükavik, bi sinifs votik efe nolavas votik komädons tu nesuviko. Too el “heat” no sinifon, das tonats tel e plu tels papronons äsва binons-la tonat bal, ab tefon vokatis difik, kels papladons poodkedo, balposvotiko pö spikam. Distidoy sotülis pu telis heata, sevabo:

1-ido) heati ninik, pö kel vokats anik binons ninü vöd ömik e dutons lü silabs e semikna igo vödabinets (‘morphemes’) difiks, as sam: el ‘bEAntworten’ (= begespiön) in Deutänapük, els ‘pOEziya’ (= poed), ‘fAlka’ (= viol) in Rusänapük;

2-ido) heati plödik, pö kel vokats nilädik dutons lü vöds difik, efe suvo lü präpod e subsat. Sams Rusänapükik: ‘U-Okna’ (= lä fenät), ‘AnastasII-I-lsus’ (= ela ‘Anastasiya’ e Yesusa).

Vokats somik ai papronons soelölo, sodas gap (latino: ‘hiatus’) vü (u bevü) vokats palilon.

ä) (el “humeniman”) kanol reidön pläni in büvodem redakana pö nüm setulik ayelik ela “Vög Volapüka”. El “humenim” te tefon meugi renäsanik, ven ästeifüloy ad dönulifükön tikamagotis Vöna-Grikänik e Romänikis.

Pläns cifala: ,Hermann Philipp’s.

Enu Volapükän: Danny Zhang < elonüöm säki tefü vöd: humenim (Lingl. ‘humanism’). Vöd at ettimo pifomon fa ‘Arie de Jong’ de stämäd: humen = Deut. ‘Humaniora’. Vöd ävonädiköl at malon “studi vöna Grekänik-Romänik as stab dugäla ed as tida- e xamajäfuds” (petradutöl se Vödabuk Deutänapükik: ‘Duden’). Kludo “humenim” malon te eli ‘renaissance humanism’ (logolsös yegedi tefik in el ‘Wikipedia’). Bisar binon, das voiko as din balid el ‘humanisme’ ädabinon, e stud tefik äpubon pas poso. Too vöd suemoda rigik: humenim < pädefomon de vöd suemoda telgredik: humen < fa feafoman Volapüka. El ‘J. M. Schleyer’ edatuvom vödi: **humanistik** = ‘humanistisch’ (“Großes Wörterbuch der Universalssprache volapük. Vierte, sehr vermehrte Auflage”, 1888). De atos kanoy niludön, das vöd Vöna-Volapükik: humanist < tefon eli ‘Humanismus’. Liedo el ‘M. W. Wood’ äplänom in “Dictionary of Volapük”, 1889: “humanistik – humane; pertaining to the humanities”, kelos ba no veräton, bi els ‘humanities’ no tefons eli ‘Humanismus’, ab elis ‘Geisteswissenschaften’ (= nolavs tikäla [‘human sciences’] tapladü natavs).

Zuo nutimo sotüls votik eli ‘humanisme’ dabinons, kels no tefons studi vöna Grekänik-Romänik, ab tikods menätk, volädälik, e ret. I sotül kilid dabinon, sevabo el ‘homaranismo’, kel kaladon kosmopolani di ‘Esperanto’.

Humeniman: 'Desiderius
Erasmus Roterodamus'

'Homaranisto':
Läxcifal: 'Brian R. Bishop'

<„Vög Volapüka”, 2016, pad: 69.>

b) (el “hüdrol”). El “hüdrol” malon siti kaenik samo in cin, e nolav tefik panemon “hüdrolav”.

Vöds: logodön, leud < e votiks (2016, setul, 26).

- a) lio distons-li vöds: “logodön, logotön” ?
- ä) lio distons-li vöds: “logädik, logamovik” ?
- b) va el “leud” in vödabuk calöfik Volapüka epuböl binon posödanem.

Gespiks ela Daniel Morozov.

a) Primo ecedob, das el “logodön” tefon logodanotodi, ab plago härbs: “logotön” e “logodön” no distons, äsä tikodayumät balik geba vöda “logodön” jonülön, sevabo: “leceks dabinons, kels logodons gudikumo”

Ye in vödems dabinik suvöfiküno härb “logotön” pägebon. Kludo lecedob vödis: “logodön, logotön” leigasinifikis, do niludob, das sekü kod seimik balid etas pälecedon fa mastans Volapüka bisarik ä negebovik. Too elonülob säki at kadäme. Ba ek ogevom pläni kuratikum e frutikumi.

ä) Ladyeks: “logädik, logamovik” binons leigasinifikis, do difül pülik dabinon, sevabo siäm luverata pö vöd “logamovik”: din logamovik binon ut, kel kanonöv palogön, e din logädik ba ya palogen. Kurat somik suvo binon nezesüdik e paneküpon.

b) ced cifala: Hermann Philipps < tefü el “leud”.

Tefü el LEUD nog mäniotobös, das Deutänapüko vöd: 'Lloyd' suvo pagebon no as nem voik ab as leigasinifavöd e nema-läyümöt tefü stitods e teda- e surafebäds pro nafam e melavegam.

Logolsös eli [https://de.wikipedia.org/wiki/Lloyd_\(Namenszusatz\)](https://de.wikipedia.org/wiki/Lloyd_(Namenszusatz)):

"Lloyd ist seit dem 18. Jahrhundert ein Synonym und Namensbestandteil für Institute und Unternehmen der Handelsschifffahrt und des Seefahrt-Versicherungswesens."

**KÜPEDOTS ANIK TEFÜ
„SPIKOTAMALÄRNODS PRO SPANYÄNAPÜKANS”.**

HP (2016, dekul, 18):

El Filippus Johann Krüger (1911 - 1992) äbinom cifal de 1977 jü 1984. Bevü votikos älautom elis "Spikotamalärnods pro Spanyänapükans".

Spikotamalärnods at ye löliko binädons me sets Volapükik, te nems pösodas in ons labons nemis Spanyänik. Kludo alan kanon menodon Volapüki okik nes suemön kastiliyi (Spanyänapüki).

Lärnods at is opubons dü vigs okömöl.

TEFÜ NÜDUGOT.

HP (2016, dekul, 18):

Ag! Tefü el "no-li?", jinos lü ob, das el Krüger äpöлом. Notodot at neföro pägebon fa mastans ettimik. I vödabuk fa el Adj jonon te notodoti: "vo-li?". Ekoräkob pöki at löpo.

TEFÜ LÄRNOD 5^{ID}.

Sh. (2017, yulul, 10):

Ba el "kvärepaboAdik"-li?

HP:

Famüls nemödik labons "tröki" yönük donü fenät in lödacem.

Cedob, das din at no äbinon "trök", ab "bog". Bo in lödacem et "nedeto DIS fenät BOG kvarepaboAdik yönük" äbinon.

Tröks me kvarepaboeds binädöls no binons fasiliko veigovik. ☺

TEFÜ LÄRNOD 7^{ID}.***Sh. (2018, tobul, 28):***

Bleibob reidön tidodemi at... Binob tu nevifik. Pö lärnod velid dotob tefü bos. Ejinos lü ob, das el Krüger äcänidom värbis tel, sevabo: pläyön, bepläyön. Kösömo ädistidoy stukotis sökö: bepläyön musigömi, pläyön noatedi. Ye löpo el "pläyön" pegebon pla värb tefik ko foyümot: be-.

HP:

Gidetol. El Krüger liedo no äbinom Volapükkan lölöfiko konfidovik — leigoäs el Johann Schmidt — to meritab oka tefü pük obsik.

TEFÜ LÄRNOD 10^{ID}.***Igor Washirei (2016, dekul, 27):***

El Filippus Johann Krüger älautom tidodemis e vödemis go mödikis. Kredob, das top at is tö el 'Facebook' binon top balid, kö kanobs reidön onis, vo-li? Nulälob, kikodo ivälom ebo Spanyäni. Labü vödem lölöfiko Volapükik äkanom välon nemis seimik, se Fransän, Svedän u län votik. Ba sötob reidön lifajenädi oma mödikumo, mögos-la, das älabom tefi semik ko Spanyän.

Igor Washirei:

Klüliko spikob dö tidodem at pro Spanyänapükans. Vödems votik ya ädabinons büö in bevüresod.

HP:

Labob elis "Kortfattad Volapük-grammatik" (Svedänapük) e "Compendio del Volapük" (Litaliyänapük) fa el 'Johann Filippus Krüger'. El J.F. Krüger bo äbinom pükaletälenan, äsä binons Volapükans so mödiks.

Binons pämods smalik, kels ninädons plänis balugik gramata Volapüka. Ba onotükob onis is.

TEFÜ LÄRNOD 13^{ID}.***Igor Washirei (2017, yanul, 2):***

Sevob lärnodi at gudiko, ab benosüpöt kion - ekö! kömon de tidodem pro Spanyänapükans! Suvo ädotob dö el "labön slipi" in vödem at, klu buükob ebo eli "vilob slipön".

HP:

Dido, ven viloy sagön bosi me pük foginik, klienoy suvo ad gebön pükalönis lomapüka okik.

Ekö! 'tener sueño' (kastiliy) → * "labön slipi" = fenön.

TEFÜ LÄRNOD 30^{ID}.***DZ (2017, yanul, 18):***

Jinos ye, das vöd: stalon < binon el ,isomer' pükavik vöda: stalön (pösod 3id neudik balnumik).

HP:

Ekö! müster di 'Krüger'.

Bobby ThePenguin:

Vöd et ogolon-li ini memahog?

HP:

Polasumon ini doküm: fövots_sa_vpn.doc < fa ob papreparöl, kel oninädon vödis valik, kelis tuvobs in vödem Volapükik.

DZ:

Bobby ThePenguin Id ob suno olöpiokopiedob vödabuki Vpik - tsyinik ninädü stamädavöds valik posä ofixamob oni.

Sh. (2020, prilul, 16):

Vöd: "stalon" < binon mu bisarik. Ba is lautan ävilom-li mäniötön nemis nog telis ela 'Zócalo', sevabo elis 'Plaza de la Constitución' (piad stabalona), 'Plaza de Armas' (piad vafas)? Bai jenöfots at el "stabalon" binonöv suemovikum, ka vöd nesuvöfik: "stalon".

HP:

Baicedob ko ol. No plu sevob, kiöpao esivob miedeti pro vöd: *stalon. Vöd at niludiko edavedon as pök pö depenam ettikmik (ibä el *stalon ya paninädon in depenäd papürik, keli igebob).

Alo miedet: ,Appell', ,muster' < no älicinon de el Krüger. Luveratiko äbinon vöd rigik: stabalon (=,constitution'), äsä eniludol osi, o ,Shido'!

Okoräkob vödi pölik at valöpo.

Igor Washirei (2017, mäzul, 30):

"Ven kaf äfinedon" - tefü el "finedön" - binon-li vöd calöfik? Sinifi ota suemob gudiko, ab elogob oni te balna in "Diatek nulik" ("ven at finedikon"). No tuvob oni in vödabuks. Elogols-li oni votaseimo?

Igor Washirei:

Säkusadolsös obe, bi no ämäniotob lärnodi. Dabinon in lärnod kildegkilid.

HP:

Värb: finedön < jenöfo binon calöfik. Tuvoy oni in "Volapükagased pro Nedänapükans" ela 1972 (yelod 17id), pad: 20.

**nog tobikumo ab me lanor okik. Nu oprimop ad iarnon atosi.
„Atos binon-li kod, das äseadol brefobüo ko logs färmik?”**

Berolöm = deegrol (Teigrolle); finedön = op zijn (alle sein); lebavet = boezelaar (Schürze); leküpälön (me tik oka) = concentreren; lienäd = trek (Zug); lunedik = tenger (schmächtig); stöfikon = zich materialiseren; suld = stuiver (Stüber); taetön = inslikken, opkroppen (unterdrücken, verschlucken).

Igor Washirei:

Gudö! Äsäkob, bi älabob dotis demü geb seledik vöda at. Danob oli, o Hermann!

HP:

Ag! epölapenob:

1972 → 1952.

TEFÜ LÄRNOD 31^{ID}.***HP (2017, yanul, 19):***

Läxcifal obsik: ,Brian R. Bishop' eküpälükom obe pöli tefü notodot: 'Monte de Piedad'.

Ekö! is binon koräkot:

*Si! ön jenet at: 'piedad' = prünöp. -->

* 'Monte de Piedad' = prünöp.

(I logolsöd tefü atos yegedi Spanänapükik in 'Wikipedia':
https://es.wikipedia.org/wiki/Monte_de_Piedad)

TEFÜ LÄRNOD 47^{ID} (DIL BALID).***Igor Washirei (2017, mäzul, 22):***

Viloböv konsälidön olis dö vöd: "latoenön" in fraseod: "latoenol omi len telefonaparat". Suemob sinifi ona, e pliton obi, ab neai elogob vödi at in vödemis votik. Kisi cedols-li? Elogols-li gebi plagik vöda at?

DZ:

E vöd: laspirin < binon vöd nulik. Te in vödabuk ela ,RM' ämäniotom sümikosi: *spirin. Kludo cedob, das ba vöd lätik no binon calöfik.

HP:

Igor Washirei Si! In konot: "Jiel ,Venus' blägik" tuvoy seti:

"Älóbunom vifiko, e, du ägolom da cem, äsagom obe love jot okik: „Atos obinon ,Gaby': jimatan obik; ün paud ai latoenof dü timül obi: vimäd voma ebo ematiköla." --- Vpn 1955, pad: 2.

E su pad: 4 < värb at paplänon. Binon loveädik e sinifon Nedänapüko: ,oproopen' (,to arouse, to call'):

Balidbitid = première; balutastutöm = balustrade; bækastutöm = rugleuning; Rückenlehne; benöfik = harmonisch; brietülik = dronken; berauscht; disstütöt = voetstuk; Sockel; distikön = uiteenlopen florakaul = bloemstengel; gütöfik = elegant; jänälik = fascinerend ierabik = kostbaar; precieus; jonodön = voorstellen; jutedön = vliegen; schieten; klöpöföl = volheid, molligheid; kosstepón = tegemoet treden; krugikön = kronkelen; latoenön = oproopen; leladöfik = innig; = lenlabön = aanhebben; lopakoap = bovenlijf, luimüll = zweel; schwül; luröbön = strijken; lütenükön = reiken; maba = amber; mahunik = mahoniehouten; nakar = parelmoer; nedasei vovik = ondoorgrendelijk; netaetovik = onweerstaanbaar; nihilima = nihilist; noidedön = ritselen; ratscheln; pasionaflor = passiebloem penamatab = schrijftafel; pluükön = verhogen; vermeerderen; polo veo = achterover; hintenüber; proföl = profiel; publög = publiek reafön = geraken; komen; geraten; säspetät = ontspanning; seaikör = vaneenwijken; seimna = eens; einmal; skulturot = beeldhouwwerk smaragoingrünik = smaragdgroen; snabäd = spang; sonorik = soonor; spetät = spanning; spetätköl = spannend; spiret = inspira

HP:

Danny Zhang El Krüger ägebom vödi: laspirin < büiko.

Kludo vöd: *spirin < in vödaliseds nulikum nezesüdon, tefädo muton pakoräkön.

Danö!

Igor Washirei:

Danob olis demü gespiks, o flens!

TEFÜ LÄRNOD 47^{ID} (DIL TELID).

DZ (2017, febul, 15):

Cedü ob, el „stuen*“ binon-la pök pro vöd: struen.

HP:

Danny Zhang Danö! o ,Danny'. Löliko gidetol. In penamacinapenäd atos äbinon
bükapök.

Okoräkob atosi.

KÜPEDOTS ANIK TEFÜ „TIDODEM PRO SVEDÄNANS”.

HP (2018, yanul, 4):

,KURS FÖR SVENSKARE’

Tidodem pro Svedänans.

fa ,Filippus Johann Krüger’: cifal de 1977 jü 1983.

Ün 2014 egetob de stimakadäman: ,Ralph Midgley’ bogis tel labü doküms retik Volapükik. Etuvob in ons samädis vönik ela „Sirküläpenäd”. Liedo konlet no lölöfon, samo yelod folid (1994) löliko defon.

Su tiädapad sirküläpenäda yunulik yela: 1996 < redakan, sevabo el Ralph it, äpenom:

„Ün yel: 1993, hiflen gudik oba: Jean-Claude CARACO esedom obe tidodemi no dabükoli tiädü ,Kurs för Svenskare’ (Tidodem pro Svedänans) fa hiel F. J. Krüger, keli idagetom de viudan omik pos deadam hiatana.

Jinos, das lärnods anik, igo valiks, pilautons stabü ked magodakadas, kelis no elogob. Too edareidob tidodemi ed esludob ad ninükön lärnodi bal a mul, dat reidans obsik ökanons juitön onis.

Lärnods at pebükons almuliko a ma bleds rigik fa söl: ,Krüger’ pelautöls; votükams te aniks fa ob pedunöls etefons suämäis, kelis erevidob a ma suäms atimik. Kobo dabinons lärnods kildeg, e su pad Sirküläpenäda at kanols reidön lärnod lätkün.”

Bü tim anik vicifal: ,Daniil Morozov’ epübom lärnodis tel onas, sevabo 29idi e 30idi.

Etuvob nog votikis, sevabo utis, kels pamalons me tonats bigik in lised sököl. Onotükob onis ün dels okömöl.

1. Famül Svedänik.	11. Trenavegastajon.	21. In heramasälun.
2. Visit.	12. Potöp.	22. Sanan e pötekan.
3. Cils.	13. Yelasäsuns.	23. Domü skrädan.
4. Sälun.	14. Pled e spot.	24. Jiskrädan e jivogädan.
5. Fidacem.	15. Vaken su läned.	25. Tim.
6. Slipacem.	16. Len melajol.	26. Bank.
7. Dom.	17. Visit ela ,Stockholm’.	27. Ted e dustod.
8. Su piad di ,Gustav Adolf’.	18. Melatäv.	28. Tood e motoravab.
9. Lotidöp.	19. In caniselidöp.	29. Teatöp.
10. In staudöp.	20. In zigariselidöp.	30. Radion.

TEFÜ TİDOD 14^{id}.

DZ (2018, yanul, 7):

Kludo jinos, das stamädavöds: skiy, hokiy < kels i pemäniotons in vödabuk hiela ,RM’, binons voiko calöfiks.

HP:

El Ralph bo etuvom vödis at in tidodem fa el Krüger.

Eküpob ye, das mutoy küpälön pö el Filippus Johann, bi semikna epökom.

As sam epenom: „... e demü atos labobs seko vödedis mödadilo Linglänapükik.”

Mögos fe, das at äbinon depenamapök ela Ralph.

Sh.:

Vödabuks fa stimakadämal obsik ninädons i vödis votik vödema at, sevabo:

a) kastaenitaflapön = 'to play "conkers" (= game)' (kludo vög "kastaenit" u "kastaen" (Deutänäpüko: 'Kastanie', Linglänäpüko: 'chestnut') i dabinon. Atos sekidon de dilet koboyümavöda, sevabo: "kastaenit + -a- + flapön" u "kastaen + -i- + ta-flapön");

ä) drätodön oki = 'to train (= sports)'.

Vög: fagotabunam, keli büö ya eloob in vögabuks fa el Ralph Midgley, jinon binön dotabik lü ob (buükoböv sotüli nen poyümot: -am, sevabo eli "fagotabun"). Sümikosi cedob tefü els "geilotabunam", "bunastafabunam", "spedijedam", "glöbijedam", "diskudijedam" (tefü vög lätik fövots ad vögabuk gretik calöfik ninädons sotüli verätik: "diskudijed").

Vöds sököl id enitedälükons obi, bi jünu defons in vögabuks mödikün:

a) spotöp = Lingl. 'sports ground', 'sports field';

ä) el "sliföm" binon vög valemk ad malön slifavabili, sketis, ...;

b) futagköpadakvip = Lingl. 'football team';

c) nedetatatakan = Lingl. 'left forward';

d) el "zerönan" ba baiädon ko el 'centre forward' Linglänäpükik;

e) el "zeiligaledan" jinon binön el 'defender' in Linglänäpük;

f) vakenikön (värb neloveäidik) = Lingl. 'to take vacations, to take a holiday, to take a leave of absence';

g) gödatur = Lingl. 'morning exercises';

h) spotajäfüd = Lingl. '(sporting) discipline, sport activity'.

I viloböv mobön koräkotis mögik anik, sevabo:

1) binons vo yels mödik, SIS äkolkömobs odís! --> binons vo yels mödik, sisä äkolkömobs odís!

2) lüölogan --> lülogan

HP:

Danö! o ,Shido'!

Baicedob ko ol tefü dins mödikün fa ol pemäniötöls, ye:

– Vög *kastaenit no dabinon. Defomot binon: kastaeni-taflapön.

– Tefü „bunam” niludob, das „bun” binon jenot bal, e „bunam” binon jen ü dun (el Adj nemon osi: vobed) värsa: bunön.

Diatek nulik: „... dü gol e bunam älelobölo Godi.”

Leigo kanoy-la fümetön elis jed e jedam. „Diskudijed” bo binon jenot bal ela jedön diskudi, e diskudijedam binon vög valemkum. Pö spot mens anik jedons diskudis → diskudijedam.

Spotan bal jedon diskudi veitotikumo kas spotans votik → diskudijed gudikün.

Ün vödem yela: 1936 etuvob: „... söls äjäfoms me jedam yegas lü flad vagik.” Ma vögabuk e fövots fa el Adj el „jed” binon ,Wurf, Schub’ (Deut.). Atos bo fümükön plänasteifüli obik.

– Ekoräkob vödis neverätik: sis → sisä, e lüologan → lülogan.

El „lüologan” äbinon penamapök obik.

Vödis votik fa ol pemäniötöl ya evüpladob ini vödalised gretik, keli kompilob.

Sh.:

Danö! o Hermann Philipps! demü pläns nitedik. Pläns olik tefü els „jedam”, „bunam” jinons binon luveratiks, ab kösömo in Volapük, if vobed värsa ma vögabuk calöfik pamalon me subsat nen poyümot: -am, tän dunot dabinotik balik pamalon dub

lenläg bala poyümtas: -ot, -od. Sams: jed, jedot (pö pled). Ba pö neod klülädöl i daloyöv defomön samo vödi: *bunot.

HP:

Atos binon bal dinas ut, kels neläbükon obis.

Jinos, das hiel Adj semikna ägebom poyümoti: -am < ön mod boso nekösömk („balatam”, e ret).

Labobs elis jed, jedam, e jedot as vöds plu u läs calöfiks, ye el *bunot komädon neseimo.

Pö Deutänapük kanoy fomön subsati de värb alik, e suvo stämäd subsatik e värb pevedüköl subsatik labons sinifis sümik ud igo leigikis. Pö Volapük ye el Adj edatikom vödi: vobed < ad plänön poyümoti: -am, e nek suemon kuratiko, kisi ävilom notodön me at. Mödadilo poyümot: -am pagebon ad malön subsati de värb pefomöli, ab ön jenets anik atos jinon no kleilön.

Obs: Volapükans mutobs mödikosi sufodön. 😊

Sh.:

Säkäd geba ela “-am” binon boso fikulik. Cedob, das pö jenet at natapüks obsik kanons flunön gebädi Volapüka. Sekü flun natapükas tusuvo viloy defomön subsatis samü els “tifam”, “getam”. Hiel Schleyer it suvo no äkanom distidön ma siäm subsatis ko e nen el “-am”, ed ädälom ad gebön vödis bofik tefik, as sams: tif(am), daget(am). Pö jenets somik el “-am” no älabon sinifi voik, te ämalon, das subsat tefon ma siäm värsi. Äbinosöv fikulik ad plänön disti binälik samo vü vöds: “tif”, “tifam” < Volapük ettimik, ed igo datuval it neföro ästeifülm ad dunön osi. So Volapük rigik päbundanükon me leigasinifavöds nezesüdik efe ko u nen el “-am”.

Hiel Arie de Jong ästeifom ad leodükön ed ad läsükön gebädi poyümota: -am. Volapükans mödik (keninükamü ob) labons fikulis in tef at, ab büdüls ela “Gramat Volapük” binons kleilik (logolsös bagafi: 180!). Te dinäd bal fikulükon gebädi noma pemäniötöl: in natapüks mödik subsats, kels malons vobedi sonemik, suviküno padefomons de värsi tefik dub lenläg poyümota. So semikna subsat Volapükik nen poyümot: -am < baiädon ko subsat poyümoti seimik ninädöl in natapük ömik. Sams:

- pär Rusänapükik: ‘krast’ , ‘kra-zha’ / pär tefädik Volapükik: “tifön”, “tif”;
- pär Rusänapükik: ‘davat’ , ‘da-cha, dava-nije’ / pär tefädik Volapükik: “givön”, “giv”;
- pär Rusänapükik: ‘poluchat’, ‘poluch-enije’ / pär tefädik Volapükik: “getön”, “get”.

Ma naalog semikna vilob gebön fomis neverätik, sevabo: elis *tifam, *givam, *getam. Cedü ob, vöds: bunam, jedam < id epubons in vödem dasamik ma naalog tefü natapüks ömik. Igo el de Jong it ägebom mödikna subsati sümik neverätik (lenlägam) pö laut lebuka dö gramat Volapük.

Tefü el “jedam” cedob, das subsats pära: “jed”, “jedot” < saidons.

Tefü el “bunam” cedob, das el “bun” e kanon nemön jäfi u duni dulik, e dunoti dabinotik balnaik.

Valemo cedob, das mutoy neletön bundanükami vödastoka Volapükik me vöds nezesüdik. Lecedob subsatis: “jedam”, “bunam” < dutölis lü somiks.

HP:

Baicedob ko ol tefü geb poyümota: -am < e tefü miedükam vödastoka. Fe no plu kanobs nosikön gebi dotabik in vödems ettimik, ab obs it sötobs vitön gebi ela -am, if mögs votik dabinons.

TEFÜ TİDOD 15^{İD}.***Sh. (2018, yanul, 13):***

Vödem at binon vemo nitedik, ab dotob tefü vöds anik.

Osaitob vödemadiledis tefik ko küpets obik.

1) "eplaädom dub traktors". Vödabuk fa el Cherpillod e fövots bevüresodo pepüböls givons fomis votik subsata at (ko vokätamal): "träktor".

2) Kuns ästanofs in spadäd PEdeteilöl oksik in kunalecek nulädk enu PEbumöl -->

Kuns ästanofs in spadäd pideteilöl oksik in kunalecek nulädk enu pibumöl
(cedü ob, letims anik neverätoms)

3) Mödots ribeda-bimülas

Vöd "ribed" ya malon bimüli, klu vödalim "bimül" is binon nezesüdik.

4) Mutobs nulÄdon gokis -->

Mutobs nulüdon gokis

HP:

Tefü nümed: 4 in lised obik, o ,Shido'! mutob koefön, das atos äbinon depenamapök obik, keli okoräkob. Tefü nümeds votik baicedob ko ol. Liedo mutobs konstatön, das vödems cifalas ettimik: ,Krüger' e ,Schmidt' semikna binons nekonfidoviks.

(1) traktor → träktor.

(2) Geb värbatimas binon säkäd laidik in Volapük, pato geb paseta- e presenatimas finik in paset. Jinos ye, das kanoy gebön presenatimi finik id in paset:

"... . In drim nemü God penunedölo ätävom täno lü topäd: Galileyän. Ed us elükömölo älomädükom oki ini zif ,Nazareth' penemöl, dat utos pöfölon, kelos pesagon dub profetans, das pönemom elan di ,Nazareth'." (Diatek nulik, gospul ma ,Matthaeus, II, 22-23).

(3) Vöd: ribed < dido malon Deutänapüko eli ,Johannesbeerbaum' (ma „Vödabuk gretik"). Ribed ye neföro binon ,Baum', te binon bimül (,Strauch').

Zuo jinos, das vöd at binon pläot tefü nems planas. Kösömiko plananem balugik malon plani as bid, e vödadils: -bim u -bimül < u poyümot: -ep malons otis as dins. Ön jenet at ba dalobs binön sufälik.

TEFÜ TİDOD 16^{İD}.***Sh. (2018, yanul, 14):***

Mel kinik penemon-li "vesüdamel"?

Sh.:

Bal-li sökölas?

https://en.wikipedia.org/wiki/West_Sea

HP:

Ekö!

,Västerhavet är i svenska språkbruk en sammanfattande benämning på havet vid Sveriges västkust och omfattar med sin vanligaste definition Skagerrak, Kattegatt och Öresund.

Kösömiko in Svedänapük „Vesüdamel” malon meli len vesüdajol Svedäna.

HP:

Kaed löpik ye no jonon eli ,Öresund', kel topón sulüdikumo vü zifs: ,København', ,Malmö' e ,Helsingborg'.

Sh.:

O Hermann Philipp! Danö!

TEFÜ TİDOD 18^{İD}.

Sh. (2018, yanul, 28):

In tidod löpik vöds nitedik anik ekomädons, kels etirädons küpäli obik lü oks:
fyord (te vödabuks nemödik ninädons subsati at, samo vödabuk pro sperantans fa
el Cherpillod)

lebüdapon = Lingl. ,command deck', ,captain's bridge'

propäl = Lingl. ,(screw) propeller' (fovot ömik ad vödabuk gretik calöfik Volapükä
ninädon vödi ko stamäd ot: „ propälastemanaf”, sevabo Linglänapüko: ,screw
steamer'. Nitedos, te nafooms labons-li propälis, ud i daloy sagön dö propäls tefü
flitöms?)

I niludob, das pö säk lätki vöd: toläd < pegebon neverätko pla el „tol”.

HP:

Cedob, das „tol“ malon frädis, kelis mutoy pelön pö toläd (Deut: „Zollgebühr, Zollabgabe“).

„Toläd“ bo binon caladun valemik tefik.

Tefü propäl niludob, das i kanoy gebön oni tefü flitöms, bi vobeds otas leigons e pö naföms (in vat) e pö flitoms (in lut).

TEFÜ TİDOD 19^{İD}.**Sh. (2018, febul, 10):**

In vödem löpik eküpob vödis anik, kels bo ekomädons balidnaedo in vödabuks fa el Ralph Midgley pro Linglänapükans. Givob vödis et ko leigätods fa el Ralph:

mafidön (jukis, jiti) = „to try on (clothes)“

tärat = „a terrace“ (rigavöd at nen lim balid koboyümavöda: nufa- < pägebon pö tradut ela „Immensee“)

nufatärat = „a roof terrace“

Tefü fom „kvisinayeg(s)“: buükoböv subsati votik efe eli „kvisinastöm(s)“

HP:

Jinos, das doküms anik ämoikons dü degyels pasetik.

Tefü „kvisinayegs“ niludob, das at bo binon vöd valemikum ka „kvisinastöms“. Ba el Krüger no äcedom, das sal, pits, kvisinöpatauls e soms no binons stöms.

In fövot: 9 tuvobs:

„kvisinastöms = Kochgerät, Kochgeschirr, Küchengerät, Küchengeschirr.“

Klülos ye, das kvisinastöms i binons kvisinayegs.

TEFÜ TİDOD 20^{İD}.**Sh. (2018, febul, 11):**

Noets anik.

1. No esuemob gespiki balid „söla“. Ba el „zigaris sota fiböfik lulis“-li? Ud el „lul“ binon-li nem sota?

2. Koräkot nog votik mögik:

...egetob ebo zigari mu nuliki DeutänIK... -->

...egetob ebo zigari mu nuliki Deutäniki...

3. Notodot: „kanob steifülon oni...“ (pla el „kanob steifülon ad remön oni“) ejinon binön tradutod tu vödik lü ob. Buükoböv værbi votik pla el „steifülon“, as sam eli „blufön“.

4. Tefü el „klons luldeglul zims luldeglul“. Ma el „Gramat Volapüka“ (bagaf: 59), notodot votik binonöv veräтик, sevabo: klons luldeglul e luldeglulzims. Bo sotül eli Krüger binon fasilikum pro spikam no peblümüköl, bi ai fikulos ad stukön vifiko vödi plusilabik. Cedob, das nuläd somik söla: „Krüger“ kanonöv lecedön dälovik, sevabo daloyöv ai gebön vödi „zim“ pla el „tumdil“, samo geboy eli „zims luldegmäl“ pla el „tumdils luldegmäl“ (= 0,56).

Zuo tidabuk fa el de Jong sekü kod seimik egivon fomi nog bisarikumi tefü fraks somik, sevabo:

7,438 = vel e foldimkilzimjölmim (vel e mildils foltumkildegjöl)

HP:

Elofädol küpetis nitedik, danö!

(1) Ön jenet at el „lul” no binon nem zigarasota seimik. Ettimo äkanoy remön zigaris balatiko.

Jenöfo jinos, das mastans ettimik no äfümoms dö geb deklina tefü numavöds. El Sleumer äpenom ün 1934:

„labü püks calöfik tel u kil kanon ...”

ed ün 1935:

„ad plägön valemapükis ze fol u lul difikis”;

„Kludo yels plu kil äpasetikons, büä ...”

(2) Gidetol. Obo, penoböv: „... egetob ebo zigari* Deutänik mu nuliki ...”.

(3) Dönu baicedob ko ol. El „steifülon” voiko tefon dunis, no dinis → „Kanob blufön oni ...”.

* Kuratikumo, no ävilom blufön zigari nulik, ab zigarasoti nulik.

(4) Cedob, das ön jenet at el „zims” te binon vöded brefikum pla „klonazims”.

TEFÜ TİDOD 22^{İD}.

Sh. (2018, mäzul, 4):

Subsat „pötekanacan” jinon binön pök pla vöd vödabukik „pötekacan”.

Vödem löpik ninädon vödis nitedik anik, dö kels bükumo änolob nosi, sevabo:

– xamädön = Lingl. ,to check, to measure’; leigasinifavöd tefü el „vestigön” samo pö vestig sananik. Leigodolsös notodotis sököl vödema ot: vestigön pebi, xamädön bludapedoti!

Bevä votiks vödeds fotografik binons pato nitediks. Niludob, das pö vödem löpik el „negataplatot” kanon patradutön dub notodot Linglänapükik: ‚photographic plate’, ed el „filmot” sinifon eli ‚photographic film’. Eküpob, das värb „sävilupön” kanon sinifon eli ‚to develop’ (ko siäm fotografik). Vödemadiled sököl se yeged dö el Henri Becquerel i jonülon otosi:

„Ün poszedel äsävilupom platoti, ed äkonstatom steni dofik”.

Ma vödabuks fa el Ralph Midgley, värb „litodon” sinifon eli ‚to print’ (tefü fotografots).

HP:

Tefü „pötekanacan”: In Deutänapük e ba id in püks votik spikoy dö ‚Apothekerware’, e mögos, das el Krüger ifomom vödi Volapükik ma sam Deutänapükä.

TEFÜ TİDOD 23^{İD}.

Sh. (2018, mäzul, 8):

Stof labü nem: „jeviot” (Linglänapüko: ‚cheviot’) töbo binon-la sevädk in Rusän pro mens mödikün, ab labon rigavödi patik Volapükik. Leigüpo el ‚tweed’ binon sevädk pro alan ib Rusän, ab no labon stämädi ed igo nemi patik Volapükik. Süpäd kion!

Pö reid vödema löpik eküpob i vödis nitedik votik.

lajiman = Lingl. ‚cutter (tailor)’

lajimam = Lingl. ‚cutting’ (tefü stof ad klots u tefü balib)

mafidakem = Lingl. ‚fitting room’

konfækot = Lingl. ‚confection’ (tefü klots, sevabo: klotis, kelis prodoy nen mafid efe pro valans ma mafots kommunik). Vödems votik fa el Krüger ninädons vödis siämaröletik sököl: konfækaklot, konfækaklotem. Klu rigavöd: *konfæk mutonöv sinifon prodami klotas somik, üd eli ‚Konfektion’ Deutänapükik, eli ‚confection’ Fransänapükik.

HP:

Jinos, das el Krüger ädatuvom vödis anik ma plit oka. Leigo vödabuk e fövots fa el Arie de Jong bundans me vöds dinis malöls, kelis töbo ek sevon. 😊

TEFÜ TİDOD 24^{İD}.**DZ (2018, yanul, 29):**

Vöd: jorjät < binon vemo nitedik... Jinos, das binon vöd nulik epuböl in vödabuk nonik.

HP:

Si! E nek föro äneodon vödi at plä el Krüger.

Sh.:

Cedob, das el „stof jinon binön binü kaliet gudik” binon pök pla el „stof jinon binön LABÜ kaliet gudik”. Binos nitedik, das mastans Volapüka id ägebons notodoti: „labön kalieti”. Igo ladyek „gudakalietik” äkomädon.

Vödem löpik ninädon i vödis nitedik votik, sevabo:

votanägön = Lingl. „to alter, to make out” (tefü klots)

Too vöds mödikum binons suemoviks nen tradutods patik:

baolaklotem, soaraklotem, spataklotem, mänedaklotem;

stofasot, kölasot;

vogädagased, vogädamagod, vogädavoböp.

HP:

Baicedob ko ol, o „Shido”!

Kanoy fomön koboyümavödis susnumik äsä in Deutänapük e püks somik.

TEFÜ TİDOD 24^{İD}.**Sh. (2018, mäzul, 10):**

In tidod teldegzülid löleta ot etuvob vödis e notodotis anikis nitedikis, sevabo:

- hikanital, jikanital (i kludo „kanital”). Cedob, das el Krüger ävilom distidön subsatis: kanitan, kanital < ma sam pära: musigan, musical. Bo el „kanital” binon kanitan labü dugäl patik, samo lopakanital;

- filmastelan = Lingl. „a film star”;

- nügolabilietabü. Vödabuks fa el Ralph Midgley pro Linglänapükans ninädons leigätodis sököl: „bilietabü = „a booking-office””. Nügolabilietabü binon bilietabü pö nügolöp;

- variet = Fransänapükö: „variété”;

- teatasäsun = Lingl. „theatrical season” (kludo säsun no te tefon nati);

- el „blesiratrip” binon trip seimik ettimik Svedänik pö rem nügolabilietas teatik;

- el „ledunön rouli” jinon binön notodot pölik lü ob. Gretadilo pö jenets sümik värbς votik pägebons, as sams: plösenön rouli, pledön rouli, magulön rouli.

HP:

I labobs vödi calöfik: banasäsun.

Baicedob ko ol tefü el „ledunön rouli”. Värb: ledunön < mu pato tefön eli „finükön bosı”.

BESPIKS SÄKÄS DE EL ,EMMANUEL WALD'.

1 (2015, dekul, 9).

Emmanuel Wald:

Äprimob jafön resodatopedis pro el "Vög Volapükä". Eli "Wordpress" (lio tradutön eli "blog") tuvols is: <http://vogvolapuka.wordpress.com> (ab binon nog vagik); ragivis tuvols is: <http://glossopoete.pagesperso-orange.fr/vol/vogvolapuka.html>.

Sh.:

'Blog' kanon binön samo "resodajenotemabuk" ('web log'). Ye vöd Linglänapükik binon sek brefükama. Bo oneodobs-la stämädi nulik. Cedü ob, nu daloy gebön foginavödi 'blog'. I daloy gebön subsati tu luniki: "(bevä)resodajenotemabuk". U ba "resodadelabuk"-li? Odavedons-li mobs votik?

HP:

Liedo ya labobs vödi: blog < in Volapük, kel ye neföro pägeberon in vödems seimik. Sinif Volapükavöda: blog < binon: '(largish) sheet of paper'.

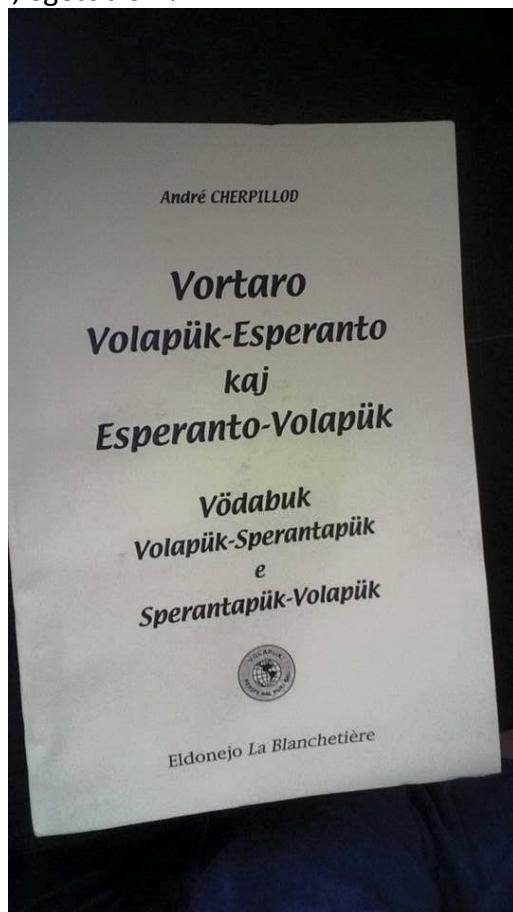
Volapükans ettimik ziliko ädatikons stämädis, kelis obs nutimo suvo no plu lecedons zesüdikis.

Cedob, das koboyümavöd: resodadelabuk < lönedon.

2 (2016, yanul, 14).

Emmanuel Wald:

"Fino pos tim lunik", egetob oni!

Gonçalo Neves:

Binon buk vemo gudik!

Igor Washirei:

Labob vödabuki ot, e plidob oni vemo, ab ömna ninädon pökis smalik.

Gonçalo Neves:

Jonolöd pökis, if plüdol.

HP:

Ekö! etuvob pölis pu telis:

bioskop no binon 'kino', ab 'kinejo'.

In "Volapükagased pro Nedänapükans", yelod: 1, pad: 10, tuvobs (Deutänapüko):

bioskop = Kino, Bioskop, e fövot: 15 ninädon:

bioskop = Lichtspieltheater.

Vöds: *muy, muyön* < no sinifons: 'ankrado, ankri', ab Lingl. 'to soften (phonetics), to palatalize'. Pök at fa 'Cherpillod' päkodon fa värb Fransänapük: 'mouiller', kel labon sinifis ömik, bevü ons atis löpo pemäniötölis.

Too mutoy siön, das hiel Cherpillod äprodom vödabuki okik me kalöf vemik, e dido ömna fikulos ad setuvön sinifis verätik Volapükavödas anik, if neföro pagebons in vödems seimik fa "mastans yönädik".

HP:

Ekö! etuvob nog pökis anik in vödabuk Volapük-sperant fa A. Cherpillod:

Vöds: *plu, neplu, mu, nemu* < binons ladvärbs e NEAI pagebons ad malön gramatafomis leigoda ladyekas. Kludo:

plu ≠ 'pli', ab 'plie'

neplu ≠ 'malpli', ab 'malplie'

mu ≠ 'plej', ab 'pleje'

nemu ≠ 'malplej', ab 'malpleje'

Gramatafoms leigoda Volapükik binons -ikum / -ikün. Dido Volapük te labon gramatafomis ad vemükön ladyekis.

Sekü kod at ladvärbs: *läs* < kanon i pagebon ad malön läsikami ladyekas:

"Alan bötom balido vini gudikün, e ven brietons, vini läs gudiki." =

"Ĉiu homo prezentas unue la bonan vinon, kaj kiam oni jam drinkis, tiam la malpli bonan."

3 (2016, yulul, 6).***Emmanuel Wald:***

Lio kanoy sagön eli "you're welcome/bitte/de rien" pos "danö"? "Nedanabikö"-li (as Sperantapüko) u "begö" (as Deutänapüko)?

HP:

No etuvob in vödems dabinik sami lönedik as gespik plütik tefü el "danö!".

Deutänapüko kanoy gebön vödedis difik, as sams: "bitte, bitte sehr, gern geschehen, nichts zu danken, gerne, versteht sich von selbst, mit Vergnügen", e ret.

Volapüko kanoyöv gebön vödedis u notodotis difik, as sams: "vilöfö!" ud igo "levilöfö!", seti nelölöfik: "vilöfo" pla: "ädunob osi vilöfo", ud "eklülos", "ko blesir", e ret.

Daloy binön datuvälük.

Emmanuel Wald:

Danö, binon lenitedik!

Sh.:

"No neodob dani!"

U: "Atos no flagon dani!"

4 (2016, setul, 2).

Emmanuel Wald:

Kis binon dif bevü "veg" e "kul"?

HP:

veg = 'way, path, road'

kul = 'course (movement), track, orbit'

Emmanuel Wald:

Danö! In vödabuk ela Cherpillod, veg e kul patradutons fa "vojo".

5 (2016, tobul, 10).***Emmanuel Wald:***

Glidis! Kimodo kanoy tradutön "rite" ini Volapük? ("Rite" at kanonöd binön i nerelik.)

Sh.:

'Rite' = lezäl. Sams: glügalezäl, julalezäl.

I dabinon vöd "lezäliko" (sevabo: 'solemnly' Linglänapüko). Sams: sagön lezäliko, tonön lezäliko.

Ladvärb "lezälo" malon, das bos jenon pö lezäl seimik, as sam:

"Äplanom oni, ed äditibom oni lezälo asä nulüdoti saludik e medini, sodas fino sekü atos dun relik ädavedon".

HP:

Bo kanol gebön vödi: ritul.

In fövots tefü "Vödabuk Volapüka" fa el Adj tuvobs elis:

"ritulik adj. pug ~ das rituelle Schlachten, das Schächten

rituliko adv. pugön ~ schächten, rituell schlachten

ritulim n. Ritualismus

rituliman n. Ritualist"

Fe subsat: ritul < no pämiedeton, ab kanobs kludön, das el "ritul" lönedon.

6 (2018, mayul, 14).

Emmanuel Wald:

Glidis!

No, no ädeadob. Fimekob ad lautön dokapenädi obik, klu no satob dö tim pro löfäl...

Ab, gased "Posta Mundi" (<http://postamundi.org/>) mobon ad tradutön seti ini mekavapüks volik, ed evilob steifülon ko Volapük.

"*Si naskiğis en bela urbeto ne tro for de ī tie,
sed kreskis en ī tiu forgesita vilağeto.*"

Tradut obik ini Linglänapük (pro nesperantapükans):

"She was born in a small city not too far from here,
but grew older in this forgotten small village."

Tradut obik ini Volapük:

"Äpamotof in zifil jönik nemödo fagiko de is,
Ab edaglof of in vilagil eglömöl at."

Binon-li set at verätik?

Danö!

HP:

Benokömö dönu zänodü obs!

Mobob koräkotis anik:

Pemotof in zifil jönik de is no vemo fagik,
ab edaglof of in vilagil glömädöl at.

Sh.:

Glidis! o Emmanuel Wald! Tradutod olik binon jönik e labon te pöli bal, sevabo fomi "äpamotof" pla el "pämotof" (ud el "pemotof"). Tefü el "de is": notodot at bo binon mögik (as sam, hiel Krüger äpenom balna: "binon-li vemo fagik de is?"), ab kösömo mastans Volapüka ägebons stukoti ko ladyek, sevabo: "de top isik" (samo in el "Gramat Volapüka" pepenos: "Binon-li (binos-li) fagik de top isik (de plad isik)?"). Värb "daglofön" tefon volfi, dugäli, tefü jenäd biologik daloy penön balugiko: "cil äglofon".

Baicedob ko mob tefü els "glömädöl" e "no vemo" (pla el "nemödo").

So mobob sotüli sököl:

"Pämotof (pemotof) in zifil jönik de top isik no vemo fagik, ab äglof of (eglof of) in vilagil glömädöl at."

Benoplöpi pö laut dokikamapenäda!

Emmanuel Wald:

Danö, o Hermann Philipp e Shido Morozof!

7 (2018, yulul, 19).

Emmanuel Wald:

Kis binon dif vü el "jkipetaran" ed el "lalbanänan", plä tümolog?

HP:

Jkipetarans binons lims pöpatribüta, kels lifons mödadilo in Lalbanän, ab id in läns votik (a. s. Litaliyän, Serbän, Grikän).

Lalbanänas binons tatätans (,citizens') Lalbanäna.

Emmanuel Wald:

Danö! "Jkipetaran" binon bidädik, e "lalbanänan" bolitik. Vödabuk ela "Cherpillod" labon eli "jkipetaränan" ed eli "Jkipetärän", ab binons pöls, mi fomälob. U pöl binon-li obik?

(Dufalob ad diletön eli "pöpatribüta".)

DZ:

Atos ga sio binon penamapök hiela ,Cherpillod', ibä vöds: Jkipetärän*, Jkipetaränan* < neai pubons in vödabuks hiela ,de Jong'.

HP:

Vöd: pöpatribüüt < paninädon in fövot: 7 vödabuka gretik fa el Arie de Jong. Sinif Deutänapükik ota binon: ,Volksstamm'.

Emmanuel Wald:

Ho! Pöp/a/tribüt/a! Ätikob, das ikolkömob pasetofütüratimi sufalefomik balidnaedo ^^.